

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr LVIII/1219/14
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 28 maja 2014r.

***Sprawozdanie z realizacji
„Programu przeciwdziałania bezrobociu,
promocji zatrudnienia oraz aktywizacji
lokalnego rynku pracy” w 2013 roku
oraz Plan działania w tym zakresie
na 2014 rok.***

Spis treści	Strona
I. Informacja o bezrobociu w Bydgoszczy w 2013r.	4
II. Sprawozdanie z realizacji „Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy”	6
1. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy	6
1.1 Pośrednictwo pracy	7
1.2 Organizacja spotkań grupowych, giełd pracy na zlecenie pracodawców	9
1.3 Rozwój pośrednictwa pracy	10
1.4 Pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES	11
1.5 Poradnictwo zawodowe	12
1.6 Zatrudnienie subsydiowane	13
1.7 Zwrot kosztów dojazdu	14
1.8 Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy	15
1.9 Współpraca z Sygnatariuszami Bydgoskiego Paktu na Rzecz Zatrudnienia	15
1.10 Współpraca z Partnerami Bydgoskiego Klastra Przemysłowego	16
2. Wspieranie zatrudnienia i aktywizacji zawodowej poprzez stosowanie instrumentów rynku pracy na rzecz wybranych grup osób bezrobotnych	18
2.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 25 roku życia oraz absolwentów szkół wyższych do 27 roku życia	18
2.2 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia	26
2.3 Aktywizacja zawodowa osób zwalnianych z pracy z przyczyn niedotyczących pracownika	34
3. Poprawa jakości instytucjonalnej obsługi osób bezrobotnych i partnerów rynku pracy	37
3.1 Aktualizacja bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową	37
3.2 Rozwój kompetencji doradców zawodowych i pośredników pracy	38
3.3 Badania lokalnego rynku pracy	39
3.4 Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych	45
3.5 Ułatwienie dostępu do informacji przez Internet	49
3.6 Upowszechnianie informacji o Europejskim Funduszu Społecznym, zasadach dostępu do środków pomocowych z Unii Europejskiej	50
3.7 Wdrożenie systemu informatycznego SYRIUSZ	51
4. Działania na rzecz integracji społecznej, przeciw wykluczeniu społecznemu	53
4.1 Kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy, zwłaszcza wśród podopiecznych MOPS	53
4.2 Organizacja i finansowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, podopiecznych MOPS	54
4.3 Współpraca z Centrum Integracji Społecznej	55
4.4 Działalność Klubu Integracji Społecznej	56
4.5 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	57

5. Przedsięwzięcia związane z realizacją programów specjalnych	72
5.1 „Wspólna Sprawa” - wolontariat na rzecz osób bezrobotnych	72
5.2 Współpraca z Biurami Karier wyższych uczelni	78
5.3 Informacja o usługach Powiatowego Urzędu Pracy oraz innych partnerów rynku pracy dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracodawców	78
5.4 Targi, seminaria, giełdy pracy i inne przedsięwzięcia związane z tematyką rynku pracy realizowane w Bydgoszczy	79
5.5 Współpraca w zakresie promocji projektów i rekrutacji potencjalnych beneficjentów	82
5.6 Promocja wolontariatu europejskiego	82
5.7 Współpraca z instytucjami rynku pracy w zakresie pozyskiwania miejsc pracy za granicą	88
5.8 Zwolnienia grupowe w Bydgoszczy	90
5.9 Współpraca z Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej Pomorskiego Okręgu Wojskowego	91
6. Edukacja dla rynku pracy	91
6.1 Rozwój kształcenia ustawicznego	92
6.2 Kreowanie postaw przedsiębiorczości w szkołach i na uczelniach, popularyzacja wiedzy o rynku pracy	94
6.3 Dostosowywanie sieci szkół do wymogów lokalnego rynku pracy	95
6.4 Promocja szkolnictwa zawodowego	98
6.5 Patronat nad Miejskim Konkuresem Przedsiębiorczości dla szkół ponadgimnazjalnych	100
7. Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości	101
7.1 Pomoc konsultacyjno-doradcza	101
7.2 Szkolenia z zakresu przedsiębiorczości	102
7.3 Współpraca w ramach Bydgoskiego Paktu na Rzecz Zatrudnienia	104
7.4 Promocja przedsiębiorczości i równości szans na rynku pracy z udziałem partnerów zagranicznych	106
7.5 Doskonalenie „Internetowego Serwisu Gospodarczego”	113
7.6 Udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej	116
7.7 Promocja spółdzielni socjalnych	116
<u>ZAŁĄCZNIK 1. Bezrobocie w liczbach (Tabele 1 - 9)</u>	117
<u>ZAŁĄCZNIK 2. Aktywizacja zawodowa według źródeł finansowania</u>	125
<u>ZAŁĄCZNIK 3. Środki przeznaczone na aktywizację zawodową mieszkańców Bydgoszczy</u>	126
<u>ZAŁĄCZNIK 4. Finanse</u>	127
III. Plan działań na rok 2014 w zakresie przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy	128

Informacja o bezrobociu w Bydgoszczy w 2013 roku.

Pod koniec 2013 roku na terenie miasta Bydgoszczy było wg REGON 43.430 podmiotów gospodarki narodowej (tj. o 29 podmiotów więcej niż na koniec 2012r.). Stanowiły one 22,7% wszystkich firm działających na terenie województwa. Podmioty gospodarki narodowej wg wielkości zatrudnienia dzieliły się następująco: 41.598 podmiotów zatrudniało do 9 osób; 1.404 podmioty zatrudniały od 10 do 49 osób; 364 podmioty zatrudniały od 50 do 249 pracowników; 50 podmiotów zatrudniało od 250 do 999 pracowników i 14 podmiotów zatrudniało powyżej 1.000 pracowników

W roku 2013 stopa bezrobocia po początkowym wzroście, utrzymywała się przez kilka miesięcy na podobnym poziomie, następnie w okresie drugiego półrocza systematycznie malała do stanu większego o 0,2 pkt procentowego w porównaniu z końcem roku 2012. Na początku 2013 roku w Bydgoszczy zarejestrowanych było 13.917 osób bezrobotnych. Na dzień 31 grudnia 2013r. liczba ta wzrosła o 316 osób (+2,3%) i osiągnęła poziom 14.233 osób.

Szczegółowe dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy, a także stopy bezrobocia w Bydgoszczy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Zmiany w liczbie bezrobotnych w okresie XII. 2012r. - XII. 2013r. w Bydgoszczy

Miesiąc	Liczba bezrobotnych w PUP ogółem	Bydgoszcz	zmiana w stosunku do poprzedniego miesiąca	stopa bezrobocia % Bydgoszcz
XII. 2012r.	19.160	13.917		8,6
I. 2013r.	20.311	14.741	+824	9,0
II. 2013r.	20.914	15.343	+602	9,4
III. 2013r.	20.969	15.325	-18	9,4
IV. 2013r.	20.940	15.403	+78	9,4
V. 2013r.	20.665	15.299	-104	9,4
VI. 2013r.	20.066	14.967	-332	9,2
VII. 2013r.	20.010	14.906	-61	9,1
VIII. 2013r.	19.739	14.633	-273	9,0
IX. 2013r.	19.691	14.557	-76	8,9
X. 2013r.	19.351	14.252	-305	8,7
XI. 2013r.	19.370	14.156	-96	8,7
XII. 2013r.	19.693	14.233	+77	8,8

Sytuacja na rynku bydgoskim pracy jest trudna również ze względu na utrzymującą się niekorzystną strukturę osób bezrobotnych; wg stanu na koniec grudnia 2013 roku:

- kobiety - stanowiły 51,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne do 25 roku życia - stanowiły 12,3% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki - stanowiły 4,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą - stanowiły 1,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby długotrwale bezrobotne - stanowiły 47,1% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - stanowiły 9,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- **osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia - stanowiły 30,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,**
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych - stanowiły 30,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego - stanowiły 14,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego - stanowiły 54,3% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby samotnie wychowujące dziecko do 18 roku życia - stanowiły 13,5% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia - stanowiły 2,5% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- **osoby niepełnosprawne - stanowiły 9,1% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan.**

Odsetek osób po 50 roku życia oraz niepełnosprawnych jest w Bydgoszczy zdecydowanie wyższy niż średnia w województwie.

Program „Przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy” został przyjęty uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy Nr XXIX/529/12 z dnia 30 maja 2012 roku.

Program zakłada realizację następujących celów:

- ograniczanie zjawiska bezrobocia,
- zmniejszenie udziału osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Pożądane efekty realizacji programu:

- zwiększenie motywacji oraz umiejętności osób bezrobotnych do samodzielnego poszukiwania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej,
- dodatkowe miejsca pracy.

Działania ujęte w programie są zgodne z zapisami „Strategii rozwoju Bydgoszczy do 2015r.”, przyjętej uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy nr XXXVI/795/04 z dnia 10 listopada 2004r. oraz „Planu Rozwoju Bydgoszczy na lata 2009-2014” przyjętego uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy Nr XLV/632/09 z dnia 1 kwietnia 2009r.

DZIAŁANIE I. Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy

Zadania określone w pierwszym działaniu realizowano poprzez:

- a) powszechnie dostępne, bezpłatne pośrednictwo pracy,
- b) organizację spotkań grupowych, giełd pracy na zlecenie pracodawców,
- c) rozwój pośrednictwa pracy - współpracę z agencjami zatrudnienia, Ochotniczym Hufcem Pracy oraz akademickimi biurami karier,
- d) uczestnictwo w giełdach i targach pracy organizowanych w Bydgoszczy,
- e) pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES,
- f) poradnictwo zawodowe,
- g) organizowanie subsydiowanych miejsc zatrudnienia,
- h) zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania osobom bezrobotnym,
- i) promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy,
- j) współpracę z Sygnatariuszami Bydgoskiego Paktu na Rzecz Zatrudnienia,
- k) współpracę z Partnerami Bydgoskiego Klastra Przemysłowego.

1.1 Pośrednictwo pracy

W 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowało się 21.660 bydgoszczan. Wyłączono z ewidencji 21.344 mieszkańców Bydgoszczy, w tym z tytułu podjęcia pracy 9.394 osoby.

W roku 2013 do Powiatowego Urzędu Pracy wpłynęło łącznie 15.328 ofert pracy, w tym 12.602 od pracodawców z Bydgoszczy. Wrzesień był miesiącem, w którym pracodawcy zgłosili największą ilość wolnych etatów i jednocześnie miesiącem, w którym zanotowano najliczniejsze wyrejestrowania osób bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia.

Tabela 2. Podjęcia pracy przez osoby bezrobotne na przestrzeni 2013r. dla PUP ogółem

Miesiąc	Liczba ofert pracy	Podjęcia pracy	
		Ogółem	Kobiety
I. 2013r.	1.377	752	419
II. 2013r.	1.200	855	494
III. 2013r.	1.040	1.005	534
IV. 2013r.	1.216	1.115	548
V. 2013r.	1.092	1.046	501
VI. 2013r.	1.433	1.049	525
VII. 2013r.	1.478	1.109	518
VIII. 2013r.	1.472	1.036	512
IX. 2013r.	1.547	1.319	754
X. 2013r.	1.501	1.278	704
XI. 2013r.	1.049	993	539
XII. 2013r.	923	972	560
Razem	15.328	12.529	6.608

W 2013r. najwięcej miejsc zatrudnienia w Bydgoszczy zgłosili pracodawcy na takie stanowiska jak: Agent ubezpieczeniowy - pracownik do spraw ubezpieczeń i odszkodowań, doradca finansowy, doradca klienta, elektromonter - elektryk, kasjer handlowy, kierowca, kucharz, magazynier - pracownik magazynowy, pakowacz, opiekun osób starszych, niepełnosprawnych i bezdomnych, pracownik budowlany, pracownik fizyczny, pracownik gospodarczy, pracownik obsługi klienta - konsultant ds. obsługi klienta, pracownik produkcji, pracownik ochrony, przedstawiciel handlowy, spawacz, pracownik ekipy sprzątającej - pracownik porządkowy, sprzedawca, szwaczka, ślusarz, ślusarz - spawacz, telemarketer - konsultant telefoniczny.

Pracodawcy w omawianym okresie złożyli 2.204 oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom - obywatelom Republiki Białorusi, Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy oraz Gruzji na okres 6 miesięcy. Szczegółowe zestawienie za rok 2013 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba zarejestrowanych oświadczeń w 2013r. o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi w Bydgoszczy

LICZBA ZAREJESTROWANYCH OŚWIADCZEŃ O ZAMIARZE POWIERZENIA WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI						
Obywatelstwo pracownika, którego dotyczy oświadczenie	Białoruś	Rosja	Ukraina	Mołdowa	Gruzja	Razem
1. Liczba oświadczeń	19	9	1.971	187	18	2.204
2. w tym - liczba oświadczeń dla osób, które już posiadają wizę lub zezwolenie na zamieszkanie	1	2	959	18	0	980
3. Płeć pracowników (liczba oświadczeń dla kobiet)	7	3	699	54	0	763
4. Wiek pracownika						
4.1 poniżej 26 lat	5	1	382	46	10	444
4.2 26-40 lat	4	7	961	86	5	1.063
4.3 41-65 lat	10	1	627	55	3	696
4.4 powyżej 65 lat	0	0	1	0	0	1
5. Sekcje PKD						
5.1 Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0	0	36	32	1	69
5.2 Przetwórstwo przemysłowe	2	0	556	46	0	604
5.3 Budownictwo	0	0	54	10	3	67
5.4 Handel hurtowy i detaliczny	0	0	27	0	0	27
5.5 Transport i gospodarka magazynowa	0	0	37	0	0	37
5.6 Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0	10	1	0	11
5.7 Informacja i komunikacja	0	0	1	0	0	1
5.8 Edukacja	0	0	1	0	0	1
5.9 Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	0	4	0	0	4
5.10 Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	1	1	0	0	2
5.11 Inne	17	8	1.244	98	14	1.381

Osoby bezrobotne korzystające z usług pośrednictwa pracy miały przez cały ubiegły rok możliwość bezpłatnych kontaktów telefonicznych z pracodawcami składającymi oferty pracy w PUP oraz możliwość bezpłatnego dostępu do ofert pracy zamieszczanych w portalach internetowych, lokalnej prasie (a także zakładania skrzynek e-mailowych w celu umożliwienia kontaktu z pracodawcami z wykorzystaniem sprzętu komputerowego PUP i pomocy pośrednika pracy).

1.2 Organizacja spotkań grupowych, giełd pracy na zlecenie pracodawców

Na zlecenie pracodawców PUP Bydgoszcz organizował giełdy pracy pod potrzeby konkretnych firm i na konkretne stanowiska. W 2013 roku zorganizowano 20 spotkań dla pracodawców planujących zatrudnienie osób bezrobotnych w Bydgoszczy.

Szczegóły przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 4. Wykaz giełd pracy w 2013 roku

Lp.	Data	Pracodawca	Stanowisko	Miejsce spotkania
1	03.01.2013r.	ABRAVA Sp. z o.o.	Kasjer-sprzedawca	Klub Pracy ul. Toruńska 147
2	04.01.2013r.	Zakład Usług Gospodarczo - Socjalnych Antema	Pracownik sprzątający	Klub Pracy ul. Toruńska 147
3	14.01.2013r.	Zakład Usług Gospodarczo - Socjalnych Antema	Pracownik sprzątający	Klub Pracy ul. Toruńska 147
4	15.02.2013r.	Quick Money Patrycja Kępska	Kasjer-walutowy	Klub Pracy ul. Toruńska 147
5	25.03.2013r.	Git Gastronomia i Turystyka	Robotnik budowlany	Klub Pracy ul. Toruńska 147
6	08.04.2013r.	Capitol Sp. z o.o.	Aspirant	Klub Pracy ul. Toruńska 147
7	23.04.2013r.	Adesso Sp. z o.o.	Pracownik ochrony	Klub Pracy ul. Toruńska 147
8	03.07.2013r.	Elmur-Complex	Sprzątaczką	Klub Pracy ul. Toruńska 147
9	12.07.2013r.	Adesso Sp. z o.o.	Pracownik ochrony fizycznej	Klub Pracy ul. Toruńska 147
10	05.08.2013r.	Agencja Pracy Otto Polska	Operator wózka widłowego	Klub Pracy ul. Toruńska 147

11	23.08.2013r.	Antema Sp. z o.o.	Sprzątaczką	Klub Pracy ul. Toruńska 147
12	24.09.2013r.	Adecco Poland	Ślusarz, spawacz	Klub Pracy ul. Toruńska 147
13	28.10.2013r.	Adesso Sp. z o.o.	Pracownik ochrony fizycznej	Klub Pracy ul. Toruńska 147
14	06.11.2013r.	Fabryka Mebli BODZIO	Referent ds. sprzedaży	Klub Pracy ul. Toruńska 147
15	19.11.2013r.	EVER Group	Pracownik serwisu sprzątającego	Klub Pracy ul. Toruńska 147
16	21.11.2013r.	Promedica Care Germany	Opiekunka	Klub Pracy ul. Toruńska 147
17	28.11.2013r.	Profit Doradcy Finansowi	Doradca finansowy	Klub Pracy ul. Toruńska 147
18	29.11.2013r.	Kobex Export-Import	Pracownik sprzątający	Klub Pracy ul. Toruńska 147
19	03.12.2013r.	Adesso Polska	Konsultant telefoniczny	Klub Pracy ul. Toruńska 147
20	16.12.2013r.	Kobex Export-Import	Pracownik sprzątający	Klub Pracy ul. Toruńska 147

1.3 Rozwój pośrednictwa pracy

Usługi rynku pracy na bieżąco dostosowywano do potrzeb i oczekiwań pracodawców, celem pozyskania nowych partnerów rynku pracy oraz większej liczby ofert pracy.

Pośrednicy pracy w 2013 roku odwiedzili siedziby 1.130 pracodawców z Bydgoszczy, celem rozpowszechniania informacji o usługach i instrumentach rynku pracy oferowanych przez PUP Bydgoszcz (913 z Bydgoszczy i 217 z Powiatu Bydgoskiego).

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy na bieżąco współpracował z 16 funkcjonującymi w Bydgoszczy prywatnymi agencjami zatrudnienia:

- RANDSTAD Sp. z o.o.,
- START PEOPLE Sp. z o.o.,
- WORK SERVICE S.A.,
- ADECCO POLAND Sp. z o.o.,
- MANPOWER GROUP Sp. z o.o.,

- ORION.PL Sp. z o.o.,
- ORION.PL Sp. z o.o. Sp. K.,
- 6P PEOPLE Sp. z o.o.,
- JOB IMPULSE POLSKA Sp. z o.o.,
- LEADER - SERVICE INTERNATIONAL Sp. z o.o. Sp. K.,
- LENEXPO Sp. z o.o. - Centrum Współpracy ze Wschodem,
- ALEX GROUP POLSKA Sp. C.,
- VOSTOK WORK Sp. z o.o. Sp. K.,
- ARCFORCE POLSKA Sp. z o.o.,
- INTERIO BYDGOSZCZ Sp. z o.o.,
- PROMEDICA 24 Sp. z o.o.

Współpraca polegała na bieżącej wymianie informacji o kandydatach do pracy i ofertach zatrudnienia, szczególnie o ofertach pracy czasowej oraz ofertach zgłaszanych przez pracodawców spoza obszaru działania PUP (w tym zagranicznych - np. nawiązano współpracę z niemiecką agencją SPITRA GmbH PERSONALDIENSTLEISTUNG UND TRABOLD - PRODUKTE w zakresie rozpowszechniania ofert pracy - w 2013 roku agencja poszukiwała w naszym regionie pracowników na stanowiska: malarza, mechanika samochodowego, ślusarza, spawacza, elektryka, stolarka oraz instalatora urządzeń wodnych, gazowych i ciepłych).

1.4 Pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES

Usługi:

- informowanie osób bezrobotnych lub poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w państwach UE /EOG i Szwajcarii,
- informowanie pracodawców z kraju o możliwościach zatrudniania osób bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EOG i Szwajcarii.

Pośrednik pracy wykonujący zadania asystenta EURES udostępniał informacje o ofertach z obszaru UE/EOG na bieżąco. Oferty dostępne były również na stronach internetowych www.wup.torun.pl/praca/zagraniczne_oferty_pracy.php oraz www.eures.europa.eu.

Informacje o warunkach życia i pracy w krajach UE/EOG były przekazywane osobiście, w formie ulotek i informatorów, telefonicznie lub pocztą elektroniczną.

Dzięki sieci EURES istniała możliwość sprawnego kojarzenia sprawdzonych (przez doradców EURES we wszystkich krajach EOG) ofert pracy z osobami zainteresowanymi. W ubiegłym roku z usług skorzystało 515 osób, w tym:

- 445 osób zainteresowanych poszukiwaniem pracy za granicą,
- 20 osób zainteresowanych poznaniem warunków życia i pracy w krajach EOG,
- 50 osobom przekazano ogólne informacje o EURES.

1.5 Poradnictwo zawodowe

Porady udzielane były w trybie indywidualnym i grupowym. Z usług poradnictwa zawodowego korzystały głównie osoby, które nie posiadały umiejętności poszukiwania pracy oraz sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz takie, które nie posiadały doświadczenia zawodowego.

Usługi doradcze polegały m.in. na udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, tworzeniu „Indywidualnych Planów Działania”, a także na ocenie szans uruchomienia działalności gospodarczej.

W 2013 roku z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało ogółem 6.486 osób bezrobotnych, w tym 3.398 kobiet.

Celem pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni 2013 roku:

- przeprowadzono rozmowy wstępne z 3.430 osobami bezrobotnymi oraz 993 osobom udzielono porad indywidualnych,
- Indywidualnym Planem Działania objęto 3.556 osób bezrobotnych (w tym 1.944 kobiety) pozostających w ewidencji urzędu pracy powyżej 180 dni oraz uczestniczące w projektach finansowanych w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL, 6.1.3 PO KL oraz Działaniu 6.2 PO KL,
- w szkoleniach z umiejętności aktywnego poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy udział wzięło 15 osób,
- w zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy wzięło udział 448 osób,
- w spotkaniach informacyjnych grupowych wzięły udział 2.063 osoby bezrobotne (w tym 1.105 kobiet).

Wśród grupy 6.486 bezrobotnych mieszkańców Bydgoszczy, którzy skorzystali z poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej było 3.398 kobiet (tj. 46,6% ogółu zarejestrowanych kobiet wg stanu w dniu 31.XII.2013r.), a także 1.229 osób młodych do 25 roku życia (tj. 70,1% ogółu zarejestrowanych osób do 25 roku życia wg stanu w dniu 31.XII.2013r.), 1.365 osób powyżej 50 roku życia (tj. 31,3% ogółu zarejestrowanych osób powyżej 50 roku życia wg stanu w dniu 31.XII.2013r.), 1.502 osoby znajdowały się w ewidencji bydgoskiego urzędu od ponad 12 miesięcy (tj. 32,2% ogółu zarejestrowanych osób będących w ewidencji ponad 12 miesięcy wg stanu w dniu 31.XII.2013r.).

1.6 Zatrudnienie subsydiowane

- **Prace interwencyjne**

W roku 2013 w ramach prac interwencyjnych zatrudnione zostały 72 osoby (dodatkowo 27 osób kontynuowało prace interwencyjne z umów zawartych w roku 2012), które wykonywały prace m.in. na stanowiskach: serwisanta AGD, magazyniera, pracownika biurowego, ślusarza, konwojenta, szwaczki, mechanika motocykli, sprzedawcy, tokarza-frezera, krajacza pianki poliuretanowej, stolarza meblowego, referenta ds. biurowych i księgowych, specjalisty ds. kosztorysowania, fryzjerki, pomocy kosmetycznej, wulkanizatora, murarza, blacharza samochodowego, frezera, zaopatrzeniowca, kucharza małej gastronomii.

W 2013r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 236.748,44 zł.

- **Roboty publiczne**

Ogółem w 2013r. uczestniczyło w robotach publicznych 70 osób z Bydgoszczy. Łączna kwota z Funduszu Pracy na ten cel wyniosła 554.011,87 zł.

Osoby wykonujące roboty publiczne były zatrudnione m.in. na stanowiskach: sekretarza, gospodarza-opiekuna, pomocy administracyjnej, opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych, dozorca.

- **Staż**

W 2013r. łącznie staż odbywały 1.534 osoby, w tym:

- w ramach Funduszu Pracy - 971 osób bezrobotnych,
- w ramach programów PO KL - 561 osób bezrobotnych,
- w ramach PFRON - 2 osoby poszukujące pracy.

Osoby odbywały staż m.in. na stanowiskach: kosmetyczki, księgowej, opiekuna, referenta, murarza, pedagoga, pracownika administracyjnego, pracownika biurowego, projektanta mebli, pracownika restauracji, sprzedawcy, technika fizjoterapii, animatora kultury, rehabilitanta, laboranta chemicznego, rejestratorki medycznej, technika farmaceutycznego, wychowawcy.

Łączna kwota wydatków w 2013r. przeznaczona na organizację staży wyniosła 7.045.659,19 zł, z czego 5.078,05 zł pochodziło ze środków PFRON, natomiast 3.742.153,27 zł ze środków PO KL.

- **Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy**

W 2013r. 214 osób bezrobotnych było zatrudnionych przez pracodawców przy wsparciu środków z Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Osoby wykonywały prace głównie na takich stanowiskach jak: kierowca zaopatrzeniowiec, sprzedawca, magazynier,

przedstawiciel handlowy, mechanik samochodowy, ślusarz, pakowacz, pracownik linii produkcyjnej, pracownik administracyjny, operator CNC, operator wózka widłowego, technolog programista, kontroler jakości, specjalista ds. reklamy, grafik.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wyniosła 20.000,00 zł. Urząd na doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy wydatkował kwotę 2.725.836,23 zł.

- **Zatrudnienie wspierane**

W 2013r. prace w ramach zatrudnienia wspieranego wykonywało 61 osób bezrobotnych zamieszkałych w Bydgoszczy. Łączna kwota wydatków na ten cel w 2013r. wyniosła 219.878,68 zł. Osoby bezrobotne były zatrudnione m.in. na stanowiskach: sprzątacza, telemontera, pracownika gospodarczego, klejarza drewna, pomocy kuchennej, opiekuna osób starszych, stolarza meblowego, bufetowej, kasjera-sprzedawcy, pracownika produkcyjnego przy pracach prostych, opiekuna dzieci i młodzieży na przejściach, sekretarki, gospodarza obiektów, przy obsłudze wtryskarki.

- **Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna**

W 2013r. PUP zrefundował część kosztów wynagrodzenia oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 28 osób bezrobotnych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, na łączną kwotę 103.898,72 zł. Przykładowe stanowiska zatrudnionych osób: brygadzysta, specjalista ds. cateringu, specjalista ds. rękodziela, pracownik gospodarczy, opiekun osób starszych, kierownik ds. sprzedaży, kierownik ds. produkcji, menadżer spółdzielni.

1.7 Zwrot kosztów dojazdu/zakwaterowania

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2013r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy/zakwaterowania 19 bezrobotnym osobom, na łączną kwotę 11.560,68 zł, w tym:

- koszty dojazdu - 18 osobom, na kwotę 9.560,68 zł,
- koszty zakwaterowania - 1 osobie, na kwotę 2.000,00 zł.

1.8 Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy

Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy odbywało się poprzez wypłatę dodatków aktywizacyjnych, wypłatę stypendium z tytułu dalszej nauki, refundację kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną oraz refundację kosztów zakwaterowania.

- **Dodatek aktywizacyjny**

Dodatek aktywizacyjny stanowi dodatkowy instrument motywujący osoby bezrobotne z prawem do zasiłku do podejmowania zatrudnienia. Dodatek aktywizacyjny to świadczenie należne każdej osobie bezrobotnej z prawem do zasiłku, która z własnej inicjatywy podejmie pracę w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Dodatek aktywizacyjny wypłacany był za pełen miesiąc w wysokości 50% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, tj. 397,10 zł, a od czerwca 2013r. 411,80 zł. Dodatki aktywizacyjne wypłacono 1.674 mieszkańcom Bydgoszczy zarejestrowanym w PUP na kwotę 1.192.214,90 zł.

- **Refundacja opieki nad dzieckiem/ dziećmi do lat 7 lub osobą zależną**

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty opieki 26 osobom bezrobotnym, na łączną kwotę 19.649,12 zł.

1.9 Współpraca z Sygnatariuszami Bydgoskiego Paktu w zakresie promocji przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej

Bydgoski Pakt na Rzecz Zatrudnienia promował przedsiębiorczość i aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy m.in. poprzez stronę internetową www.paktbydgoszcz.pl, którą administrował. Na stronie znajdowały się zagadnienia dotyczące szeroko rozumianej przedsiębiorczości, informacje o bezpłatnych konferencjach, szkoleniach dla przedsiębiorców, informacje dotyczące projektów, zarówno realizowanych jak i zakończonych, związanych z rynkiem pracy. Na wspomnianej stronie zamieszczano informacje o potencjalnych źródłach finansowania ww. przedsięwzięć. Zakładka „oferty pracy” zawierała odwołania do firm zajmujących się pośrednictwem lub doradztwem zawodowym.

1.10 Współpraca z Partnerami Bydgoskiego Klastra

Współpracę z Partnerami Bydgoskiego Klastra Przemysłowego prowadzono w zakresie:

- rozwoju przedsiębiorczości,
- tworzenia nowych rozwiązań w zakresie współpracy pomiędzy nauką a gospodarką,
- tworzenia nowych miejsc pracy,
- kształcenia nowych kadr.

Urząd Miasta Bydgoszczy jest jednym z członków założycieli Bydgoskiego Klastra Przemysłowego, który obecnie skupia 32 podmioty. Należą do nich bydgoskie uczelnie wyższe, organizacje rządowe i pozarządowe oraz przedsiębiorstwa prywatne. Uregulowana struktura zarządu BKP, w skład, którego wchodzi przedstawiciele Urzędu Miasta Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskiego Związku Pracodawców i Przedsiębiorców, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego, Wyższej Szkoły Gospodarki oraz przedstawiciele pracodawców ze środowiska narzędziowego i tworzyw sztucznych, pozwala na wymianę doświadczeń i poglądów zarówno podczas częstych walnych zgromadzeń zarządu, jak i w razie potrzeby poprzez kontakt bezpośredni z odpowiednim członkiem.

Sam BKP chcąc wspierać tworzenie nowych kadr, współpracuje z bydgoskimi szkołami średnimi oraz zawodowymi, przekazując im wiedzę nt. aktualnych potrzeb kadrowych na rynku pracy, co umożliwia dostosowanie kształcenia do potrzeb przedsiębiorców. Ponadto organizuje u swoich członków praktyki zawodowe. Oprócz wyjazdów i targów promował swoich członków w broszurze i katalogu BKP oraz w formie wymiany linków z różnymi portalami internetowymi.

Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości reprezentujący UM Bydgoszczy w Kłastrze, obsługując nowego inwestora, niejednokrotnie korzystał z autorytetu i doświadczeń firm w nim zrzeszonych, w formie m.in. bezpośredniego zaproszenia na spotkanie oraz wycieczek i wywiadów studyjnych w ich siedzibach.

Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości promował Klaster w materiałach marketingowych Miasta, umożliwiając zrzeszonym w Kłastrze przedsiębiorcom bezpłatne zamieszczanie swych ofert w multimedialnym „Katalogu ofert współpracy firm”, a ponadto zapraszał ich na szkolenia realizowane w ramach „Szkoły biznesu”.

Bydgoski Klaster Przemysłowy promował Miasto Bydgoszcz poprzez prezentowanie jego walorów oraz możliwości inwestycyjnych partnerom krajowym i zagranicznym podczas swoich działań statutowych.

W dniach 07-10 maja 2013 roku w Katowicach odbyły się XVII Międzynarodowe Targi Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Gumy „Plastpol”, w których udział wzięli przedstawiciele Zespołu Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości wraz z przedstawicielami (członkami) Bydgoskiego Klastra Przemysłowego tj. wieloma bydgoskimi firmami. Targi Plastpol to jedna z największych imprez

branżowych w Europie skupiająca uwagę najważniejszych firm przetwórstwa tworzyw sztucznych i gumy, w których udział biorą przedstawiciele firm z całego świata zarówno jako wystawcy jak i zwiedzający, dając nieograniczone możliwości do nawiązania kontaktów gospodarczych.

Udział w ww. targach umożliwił prezentację ofert inwestycyjnych miasta, jego potencjału gospodarczego. Zaprezentowano również walory inwestycyjne w Bydgoskim Parku Przemysłowo - Technologicznym, czy podstrefie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Udział w wydarzeniu pozwolił zaistnieć w świadomości wystawiających się firm, jak i odwiedzających targi, iż miasto Bydgoszcz jest atrakcyjnym miejscem prowadzenia działalności gospodarczej.

DZIAŁANIE II. Wspieranie zatrudnienia i aktywizacji zawodowej poprzez stosowanie instrumentów rynku pracy na rzecz wybranych grup osób bezrobotnych

Zadania określone w drugim działaniu realizowano poprzez aktywizację zawodową:

- osób bezrobotnych do 25 roku życia oraz absolwentów szkół wyższych do 27 roku życia,
- osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia,
- osób zwalnianych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracownika.

2.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 25 roku życia oraz absolwentów szkół wyższych do 27 roku życia

W 2013r. łącznie działaniami objęto 1.086 osób do 25 roku życia (tj. ponad 62% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w wieku do 25 lat), z czego 218 osób kontynuowało udział w ramach umów zawartych w roku poprzednim (tabela 5).

W 2013r. PUP przeznaczył łącznie kwotę w wysokości 5.342.401,19 zł na aktywne formy dla osób do 25 roku życia zamieszkałych w Bydgoszczy (tabela 6). Działania na rzecz młodych osób finansowane/ współfinansowane były z dwóch źródeł:

- Funduszu Pracy w wysokości 2.583.489,30 zł (tj. 48,4%),
- ze środków PO KL w wysokości 2.758.911,89 zł (tj. 51,6%).

W zakresie aktywizacji zawodowej osób do 25 roku życia największe wydatki PUP poniósł na staże, tj. 3.607.361,63 zł, co stanowiło 67,6% ogółu wydatków przeznaczonych na rzecz osób młodych.

Wykres 1. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób do 25 roku życia mieszkańców Bydgoszczy wg aktywnych form w 2013r. (w zł)

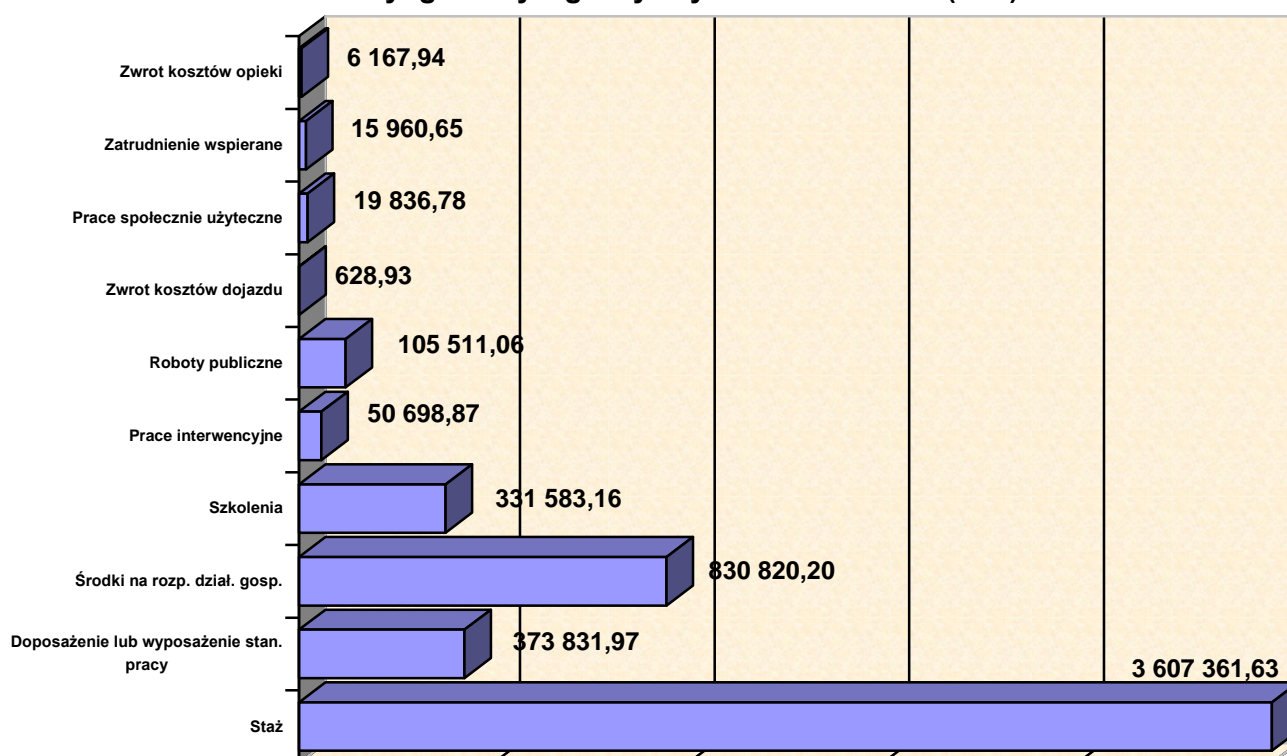

Tabela 5. Aktywizacja osób do 25 roku życia mieszkańców Bydgoszczy bezrobotnych i poszukujących pracy w 2013r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Zatrudnienie wspierane	Prace społecznie użyteczne	Szkolenia		Refundacja kosztów dojazdu do pracy/zakwaterowania	OGÓŁEM
										grupowe	indywidualne		
2012/ 2013r.	Fundusz Pracy	203	2			8	1	2			1	1	218
	PFRON												
z 2013r.	Fundusz Pracy	333	8	3	32	12	14	4	20	9	29	1	465
	PO KL	263		39						101			403
	PFRON												
RAZEM	Fundusz Pracy	536	10	3	32	20	15	6	20	9	30	2	683
	PO KL	263		39						101			403
	PFRON												
OGÓŁEM		799	10	42	32	20	15	6	20	110	30	2	1.086

Działania aktywizacyjne przy zaangażowaniu środków z Funduszu Pracy, PO KL, PFRON

1. Poradnictwo zawodowe

W 2013 roku z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało 1.229 osób do 25 roku życia (tj. 70,1% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w wieku do 25 lat), w tym 662 kobiety.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- przeprowadzono rozmowy wstępne z 847 osobami do 25 roku życia oraz 143 osobom udzielono porad indywidualnych,
- Indywidualnym Planem Działania objęto 1.030 osób do 25 roku życia (w tym 548 kobiet), pozostających w ewidencji urzędu pracy powyżej 180 dni oraz w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL i Działania 6.2 PO KL,
- w zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy wzięło udział 69 osób do 25 roku życia,
- w spotkaniach informacyjnych grupowych skierowanych do osób bezrobotnych wzięło udział 239 osób do 25 roku życia (w tym 118 kobiet).

2. Szkolenia

W omawianym okresie objęto szkoleniami 140 osób bezrobotnych do 25 roku życia z miasta Bydgoszczy. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 331.583,16 zł (z czego 203.282,45 zł w ramach projektów PO KL).

Osoby do 25 roku życia korzystały ze szkoleń organizowanych:

- w formie grupowej - **łącznie 110 osób**, w tym:
 - 9 osób z Funduszu Pracy,
 - 101 osób w ramach projektów PO KL,
- w trybie indywidualnym - **łącznie 30 osób** z Funduszu Pracy.

Osoby bezrobotne do 25 roku życia - mieszkańcy Bydgoszczy uczestniczyli w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe - 110 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte w 2013 roku) - 9 osób:

- ABC przedsiębiorczości - 2 osoby,
- Kurs języka niemieckiego - 1 osoba,

- Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie prawa jazdy kat. C - 3 osoby,
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC - 1 osoba,
- Operator wózków podnośnikowych - 1 osoba,
- Prawo jazdy kat. C+E - 1 osoba.

B. W ramach PO KL (umowy zawarte w 2013 roku) - 101 osób:

- ABC przedsiębiorczości - 25 osób,
- AUTOCAD (I, II, III stopień) - 1 osoba,
- Grafika komputerowa - 4 osoby,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie prawa jazdy kat. C - 8 osób,
- Magazynier z obsługą wózków podnośnikowych - 6 osób,
- Monitoring miasta - 7 osób,
- Operator koparki jednoznaczyniowej - 4 osoby,
- Operator koparko-ładowarki - 9 osób,
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC - 3 osoby,
- Operator wózków podnośnikowych - 10 osób,
- Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym - 3 osoby,
- Prawo jazdy kat. C+E - 3 osoby,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG - stale nisko i wysokostopowe - 11 osób,
- Spawanie blach i ruru spoinami pachwinowymi metoda TIG - stale nisko i wysokostopowe - 3 osoby,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony fizycznej I stopnia - 1 osoba,
- Uprawnienie elektryczne - I grupa - 3 osoby.

Szkolenia indywidualne - 30 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowa zawarta w 2012 roku) - 1 osoba:

- Kwalifikacja wstępna w zakresie prawa jazdy kat. D.

B. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte w 2013 roku) - 29 osób:

- Kurs dla kandydatów na instruktorów nauki jazdy kat B - 1 osoba,
- Kurs gazowego spawania blach - 1 osoba,
- Kurs masażu klasycznego z nowoczesną fizjoterapią, terapią tkanek miękkich i masażem orientalnym - 1 osoba,
- Kwalifikacja wstępna kat. C - 2 osoby,
- Kwalifikacja wstępna kat. D - 1 osoba,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona kat. C - 5 osób,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona kat. C1, C1+E, C, C+E - 2 osoby,
- Operator koparko-ładowarki - 3 osoby,
- Operator ładowarki - 1 osoba,
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC - 2 osoby,
- PFI PERSONAL TRAINER BASIC I ADVANCE - 1 osoba,
- Podologia - 1 osoba,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG i TIG stale niskostopowe - 1 osoba,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG stale niskostopowe - 1 osoba,
- Spawanie metodami MAG, TIG, MIG - 2 osoby,
- Szkolenie podstawowe w zawodzie strażak - 2 osoby,
- Zakładanie rzęs 1 do 1, pedicure leczniczy, stylizacja paznokci - 1 osoba,
- Zawodowy kurs stylizacji paznokci - 1 osoba.

3. Staż

W 2013r. łącznie staż odbywało 799 osób z czego:

- do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2013 roku 596 osób, w tym:
 - w ramach Funduszu Pracy - 333 osoby bezrobotne,
 - w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL - 263 osoby,
- urząd kontynuował rozpoczętą w 2012r. współpracę z pracodawcami, u których odbywały staż ogółem 203 osoby.

Osoby do 25 roku życia odbywały staż głównie na takich stanowiskach, jak: pracownik administracyjny, animator kultury, archiwista, asystent, technik fizjoterapii, kasjer - sprzedawca, kosmetyczka, księgowa, laborant chemiczny, magazynier, mechanik, opiekunka, pracownik biurowy, pracownik socjalny, referent, technik farmaceutyczny, rejestratorka medyczna, wulkanizator, wychowawca.

Łączna kwota wydatków w 2013r. przeznaczona na organizację staży wyniosła 3.607.361,63 zł, z czego 1.828.552,39 zł pochodziło ze środków Funduszu Pracy, natomiast 1.778.809,24 zł w ramach Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Poddziałanie 6.1.3 PO KL.

4. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

W 2013r. 32 osoby bezrobotne zostały zatrudnione przez pracodawców przy wsparciu środków z Funduszu Pracy w wysokości 373.831,97 zł na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Były one zatrudnione na stanowiskach m. in.: operatora wózka widłowego, magazyniera, kierowcy - zaopatrzeniowca, sprzedawcy, przedstawiciela handlowego, grafika komputerowego, pracownika gospodarczego, ślusarza, mechanika samochodowego, technika prac biurowych, specjalisty ds. marketingu, kontrolera jakości, operatora wózka widłowego.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wynosiła 20.000,00 zł.

5. Środki na pokrycie kosztów związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej

W 2013 roku udzielono 42 osobom do 25 roku życia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę 830.820,20 zł, w tym:

- 3 osobom z Funduszu Pracy na łączną kwotę 54.000,00 zł,
- 39 osobom ze środków PO KL na łączną kwotę 776.820,20 zł.

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą m. in.: z zakresu: usług w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych, Usług remontowo-budowlanych, usług w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego. Maksymalna wysokość dotacji wyniosła 20.000 zł.

6. Prace Społecznie Użyteczne

Prace społecznie użyteczne mogły być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Osobie bezrobotnej przysługiwało świadczenie w wysokości nie niższej niż 7,70 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych (po waloryzacji od czerwca 2013r. - 8,80 zł).

W roku 2013 prace społecznie użyteczne wykonywało 20 osób do 25 roku życia. Były to przeważnie prace porządkowo - gospodarcze, wydawanie posiłków lub świadczenie pomocy sąsiedzkiej. Kwota wydatków na ten cel z Funduszu Pracy w 2013r. wyniosła 19.836,78 zł.

7. Zatrudnienie wspierane

W 2013r. do odbycia pracy w ramach zatrudnienia wspieranego skierowano 4 osoby zamieszkałe w Bydgoszczy. Poniesiono też koszty na kontynuację umów zawartych w 2012 roku z 2 osobami. Bezrobotni byli zatrudnieni na stanowisku telemontera, opiekuna osób starszych, klejarza drewna, gospodarza obiektów, kasjera - sprzedawcy czy pracownika gospodarczego. Łączna kwota wydatków na ten cel wyniosła 15.960,65 zł.

8. Prace interwencyjne

W roku 2013 zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych było 20 osób ze środków Funduszu Pracy. Osoby wykonywały prace na stanowiskach: serwisanta AGD, mechanika motocykli, magazyniera, pracownika budowlanego, konwojenta, lakiernika, pomocy krawieckiej, pomocnika webmastera, murarza, frezera, szwaczki, elektryka, woźnej oddziałowej.

W 2013r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 50.698,87 zł.

9. Roboty publiczne

Ogółem w 2013r. uczestniczyło w robotach publicznych 15 osób do 25 roku życia (1 osoba w ramach kontynuacji umowy z roku 2012). Łączna kwota z Funduszu Pracy na ten cel wyniosła 105.511,06 zł.

Osoby wykonujące roboty publiczne były zatrudnione na stanowiskach: dozorczy, pomocy administracyjnej, opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych.

10. Zwrot kosztów dojazdu

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2013r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy 2 osobom bezrobotnym do 25 roku życia, na łączną kwotę 628,93 zł (1 osoba w ramach umowy z roku 2012).

11. Refundacja opieki nad dzieckiem/ dziećmi do lat 7 lub osobą zależną

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty opieki 10 bezrobotnym osobom do 25 roku życia (w tym 2 umowy z roku 2012), na łączną kwotę 6.167,94 zł.

Tabela 6. Kwota wydatków na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy mieszkańców Bydgoszczy do 25 roku życia wg źródła finansowania w 2013r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)			
		umowy 2012/2013	umowy 2013r.	Razem	
Fundusz Pracy	Staż	754.121,99	1.074.430,40	1.828.552,39	
	Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną	1.212,46	4.955,48	6.167,94	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		54.000,00	54.000,00	
	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy		373.831,97	373.831,97	
	Szkolenia	grupowe		15.680,56	15.680,56
		indywidualne	8.055,33	104.564,82	112.620,15
	Prace społecznie użyteczne		19.836,78	19.836,78	
	Zwrot kosztów dojazdu do pracy	393,33	235,60	628,93	
	Prace interwencyjne	21.964,27	28.734,60	50.698,87	
	Roboty publiczne	1.937,55	103.573,51	105.511,06	
	Zatrudnienie wspierane	2.811,43	13.149,22	15.960,65	
	Ogółem			2.583.489,30	
PO KL	Staż		1.778.809,24	1.778.809,24	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		776.820,20	776.820,20	
	Szkolenia grupowe		203.282,45	203.282,45	
	Ogółem			2.758.911,89	
OGÓŁEM (w zł)		790.496,36	4.551.904,83	5.342.401,19	
(w %)		14,80	85,20	100,00	

2.2 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia

W 2013r. łącznie działaniami objęto 720 osób powyżej 45 roku życia (tj. 12,8% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w wieku pow. 45 lat), z czego 62 osoby kontynuowały udział z roku poprzedniego (tabela 7).

W 2013r. PUP przeznaczył łącznie kwotę w wysokości 3.639.801,86 zł na aktywne formy dla osób pow. 45 roku życia zamieszkałych w Bydgoszczy (tabela 8). Działania na rzecz tej grupy osób finansowane/ współfinansowane były z trzech źródeł:

1. Funduszu Pracy w wysokości 2.227.405,28 zł (tj. 61,20%),
2. PFRON w wysokości 2.810,00 zł (tj. 0,08%),
3. Ze środków PO KL Poddziałanie 6.1.3, Działanie 6.2 w wysokości 1.409.586,58 zł (tj. 8,72%).

W zakresie aktywizacji zawodowej osób pow. 45 roku życia największe wydatki PUP poniósł na środki na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy tj. 1.015.853,02 zł, co stanowiło prawie 27,9% ogółu wydatków przeznaczonych na rzecz osób pow. 45 roku życia.

Wykres 2. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób pow. 45 roku życia mieszkańców Bydgoszczy wg aktywnych form w 2013r. (w zł)

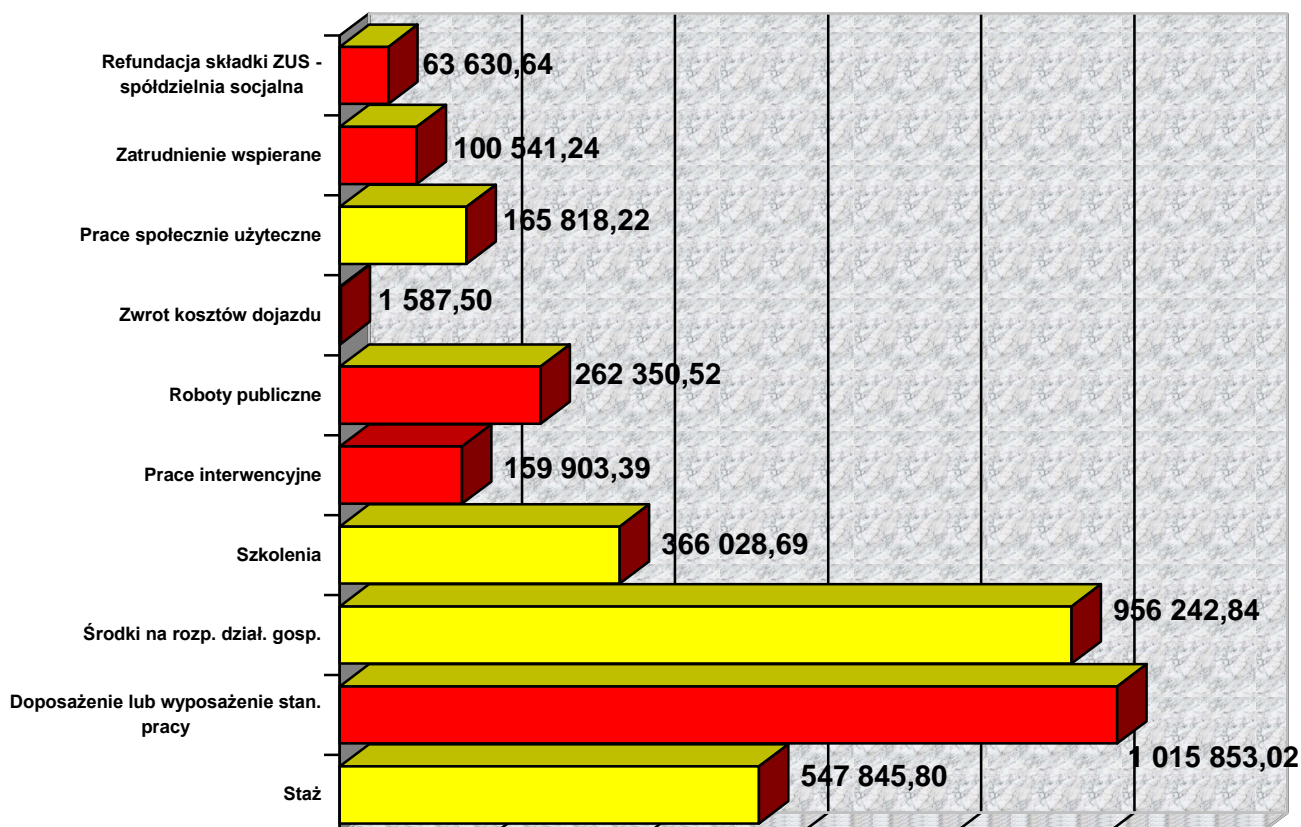

Tabela 7. Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy powyżej 45 roku życia w 2013r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Zatrudnienie wspierane	Szkolenia		Zwrot kosztów dojazdu do pracy/ zakwaterowania	Prace społecznie użyteczne	Refundacja składek ZUS – spółdzielnia socjalna	OGÓŁEM
								grupowe	indywidualne				
2012/ 2013r.	Fundusz Pracy	12			19	4	15			5		7	62
	PFRON												
z 2013r.	Fundusz Pracy	67	4	73	47	26	13	24	21	2	142	10	429
	PO KL	41	44					142					227
	PFRON							1	1				2
RAZEM	Fundusz Pracy	79	4	73	66	30	28	24	21	7	142	17	491
	PO KL	41	44					142					227
	PFRON							1	1				2
OGÓŁEM		120	48	73	66	30	28	167	22	7	142	17	720

Działania aktywizacyjne przy zaangażowaniu środków z Funduszu Pracy, PO KL, PFRON

1. Poradnictwo zawodowe

W 2013 roku z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało 1.865 osób pow. 45 roku życia, (tj. 33,1% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w wieku pow. 45 lat) - w tym 816 kobiet.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- przeprowadzono rozmowy wstępne z 975 osobami powyżej 45 roku życia (w tym 397 kobietami) oraz 402 osobom udzielono porad indywidualnych (w tym 195 kobietom),
- Indywidualnym Planem Działania objęto 1.150 osób powyżej 45 roku życia, (w tym 474 kobiety) pozostających w ewidencji urzędu pracy powyżej 180 dni oraz w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL, Poddziałania 6.1.1 PO KL i Działania 6.2 PO KL,
- w zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy wzięło udział 114 osób powyżej 45 roku życia (w tym 71 kobiet),
- w szkoleniach z umiejętności poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy udział wzięło 15 osób powyżej 45 roku życia, w tym 15 kobiet,
- w spotkaniach informacyjnych grupowych skierowanych do osób bezrobotnych wzięło udział 488 osób powyżej 45 roku życia (w tym 224 kobiety),
- w grupowej poradzie zawodowej wzięło udział 50 osób, w tym 32 kobiety.

2. Szkolenia

W omawianym okresie objęto szkoleniami 189 osób pow. 45 roku życia z miasta Bydgoszczy, w tym 187 osób bezrobotnych i 2 osoby poszukujące pracy. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 366.028,69 zł (z czego 281.372,76 zł w ramach Projektów PO KL, a 2.810,00 zł ze środków PFRON).

Osoby pow. 45 roku życia korzystały ze szkoleń organizowanych:

- w formie grupowej - **łącznie 167 osób**, w tym:
 - 166 osób bezrobotnych (z czego 24 osoby z Funduszu Pracy, a 142 osoby w ramach programów PO KL),
 - 1 poszukujący pracy - w ramach PFRON.
- w trybie indywidualnym - **łącznie 22 osoby, w tym:**
 - 21 osób z Funduszu Pracy,
 - 1 osoba poszukująca pracy ze środków PFRON.

Osoby bezrobotne pow. 45 roku życia - mieszkańcy Bydgoszczy uczestniczyli w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe - 167 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte w 2013 roku) - 24 osoby:

- Kurs języka niemieckiego - 4 osoby,
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC - 2 osoby,
- Operator wózków podnośnikowych - 3 osoby,
- Prawo jazdy kat. C+E - 2 osoby,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą TIG - stale nisko i wysokostopowe - 3 osoby,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony fizycznej pierwszego stopnia - 1 osoba,
- Uprawnienia elektryczne - grupa I - 9 osób.

B. W ramach PO KL (umowy zawarte w 2013 roku) - 142 osoby:

- AUTOCAD (I, II, III stopień) - 2 osoby,
- Grafika komputerowa - 4 osoby,
- Kadry i płace z Płatnikiem - 8 osób,
- Konserwacja sieci melioracyjnych - 2 osoby,
- Kosztorysowanie robót budowlano - instalacyjnych - 5 osób,
- Księgowość komputerowa - 4 osoby,
- Kurs języka niemieckiego - 7 osób,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie prawa jazdy kat. C - 1 osoba,
- Magazynier z obsługą wózków podnośnikowych - 9 osób,
- Monitoring miasta - 4 osoby,
- Operator koparki jednonaczyniowej - 3 osoby,
- Operator koparko-ładowarki - 5 osób,
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC - 2 osoby,
- Operator wózków podnośnikowych - 6 osób,
- Opiekun osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych - 4 osoby,
- Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym - 3 osoby,
- Prawo jazdy kat. C+E - 5 osób,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi met. MAG - stale nisko i wysokostopowe - 6 osób,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi met. TIG - stale nisko i wysokostopowe - 4 osoby,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony fizycznej pierwszego stopnia - 11 osób,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony fizycznej drugiego stopnia - 6 osób,
- Uprawnienia elektryczne - grupa I - 9 osób,
- Utrzymanie czystości w budynkach i konserwacja terenów przyległych - 4 osoby,
- ABC przedsiębiorczości - 28 osób.

C. W ramach PFRON (umowy zawarte w 2013 roku) - 1 osoba:

- AUTOCAD (I, II, III stopień) - 1 osoba.

Szkolenia indywidualne - 22 osoby:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte 2013 roku) - 21 osób:

- Archiwista zakładowy - 1 osoba,
- AUTOCAD II - 1 osoba,
- Dyplomowany groomer - 1 osoba,
- Intensywny kurs języka niemieckiego dla opiekunów osób starszych - 1 osoba,

- Kurs instruktora nauki jazdy kat. B - 1 osoba,
- Kurs kadry i płace - 1 osoba,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona kat. D1, D1+E, D, D+E - 1 osoba,
- Operator wózków jezdniowych wszystkich typów - 1 osoba,
- Operator żurawia - 1 osoba,
- Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym - 1 osoba,
- Po 5-cio letniej przerwie w wykonywaniu zawodu pielęgniarki - 1 osoba,
- Przewóz materiałów niebezpiecznych ADR - 1 osoba,
- Przewóz materiałów niebezpiecznych z napełnianiem zbiorników ADR - 1 osoba,
- Spawanie TIG blach i rur spoinami czołowymi - 1 osoba,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony pierwszego stopnia - 1 osoba,
- Szkolenie okresowe - 4 osoby,
- Szkolenie okresowe kat. C - 1 osoba,
- Szkolenie okresowe kierowcy kat. C1, C1+E, C, C+E - 1 osoba.

B. W ramach PFRON (umowy zawarte w 2013 roku) - 1 osoba:

- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi met. MAG - 1 osoba.

3. Staż

W 2013r. łącznie staż odbywało 120 osób powyżej 45 roku życia z czego:

- do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2013 roku 108 osób, w tym:
 - w ramach Funduszu Pracy - 67 osób,
 - w ramach środków PO KL - 41 osób.
- urząd kontynuował rozpoczętą w 2012r. współpracę z pracodawcami, u których odbywało staż ogółem 12 osób.

Osoby pow. 45 roku życia odbywały staż głównie na takich stanowiskach, jak: kosmetyczka, księgowca, opiekun, referent, murarz, pedagog, pracownik administracyjny, pracownik biurowy, projektant mebli, pracownik restauracji, sprzedawca, animator kultury, asystent, wychowawca, rejestratorka medyczna. Łączna kwota wydatków w 2013r. przeznaczona na organizację staży wyniosła 547.845,80 zł, z czego 250.350,98 zł w ramach Projektów PO KL.

4. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

W 2013r. 73 osoby bezrobotne zostały zatrudnione przez pracodawców przy wsparciu środków z Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Wykonywali oni prace głównie na takich stanowiskach jak: kierowca-zaopatrzeniowiec, sprzedawca, magazynier, przedstawiciel handlowy, mechanik samochodowy, ślusarz, pakowacz, pracownik linii produkcyjnej, pracownik administracyjny, operator CNC, operator wózka widłowego, technolog programista, specjalista ds. reklamy, grafik.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wyniosła 20.000,00 zł.

Łączna kwota Funduszu Pracy przeznaczona na ten cel wyniosła 1.015.853,02 zł.

5. Środki na pokrycie kosztów związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej

W 2013 roku udzielono 48 osobom pow. 45 roku życia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę 956.242,84 zł, w tym:

- 4 osobom z Funduszu Pracy na łączną kwotę 78.380,00zł,
- 44 osobom w ramach projektów PO KL na łączną kwotę 877.862,84 zł,

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą m.in. z zakresu: usług remontowo-budowlanych, usług w zakresie pielęgnacji terenów zielonych, usług krawieckich, usług stolarskich i produkcji mebli, prowadzenia biura rachunkowego, usług w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, usług w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych. Maksymalna wysokość dotacji wyniosła 20.000 zł.

6. Prace Społecznie Użyteczne

Prace społecznie użyteczne mogły być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Osobie bezrobotnej przysługiwało świadczenie w wysokości nie niższej niż 7,70 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych (po waloryzacji od czerwca 2013r. - 8,80 zł).

W roku 2013 prace społecznie użyteczne wykonywały 142 osoby pow. 45 roku życia. Były to przeważnie prace porządkowo - gospodarcze, wydawanie posiłków lub świadczenie pomocy sąsiedzkiej. Kwota wydatków na ten cel z Funduszu Pracy w 2013r. wyniosła 165.818,22 zł.

7. Zatrudnienie wspierane

W 2013r. do odbycia pracy w ramach zatrudnienia wspieranego skierowano 13 osób bezrobotnych pow. 45 roku życia zamieszkałych w Bydgoszczy oraz kontynuowano współpracę w ramach umów zawartych w 2012 roku z 15 osobami. Osoby bezrobotne zatrudnione były m.in. na stanowiskach: klejarza drewna, sprzątacza, opiekuna osób starszych, pracownika gospodarczego, pomocy kuchennej, stolarza maszynowego, robotnika budowlanego, telemontera, opiekuna dzieci i młodzieży na przejściach, pracownika produkcji przy pracach prostych, operatora wtryskarki. Łączna kwota wydatków na ten cel wyniosła 100.541,24 zł.

8. Prace interwencyjne

W roku 2013 w ramach prac interwencyjnych zatrudnionych było 66 osób (w tym 19 osób kontynuowało umowy zawarte w 2012r.). Osoby wykonywały prace m.in. na stanowiskach: serwisanta AGD, magazyniera, pracownika biurowego, ślusarza, tokarza-frezera, kra-

jacza pianki poliuretanowej, referenta ds. biurowych i księgowych, mechanika motocykli, lakiernika, sprzątaczkę, szwaczki, sprzedawcy, robotnika drogowego, pracownika ogólnobudowlanego, elektromontera, malarza, opiekuna osób starszych, pracownika produkcji, przedstawiciela handlowego, pomocy krawieckiej, wulkanizatora, telemarketera, złotnika, blacharza samochodowego, frezera, zaopatrzeniowca, kucharza malej gastronomii.

W 2013r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 159.903,39 zł.

9. Roboty publiczne

Ogółem w 2013r. uczestniczyło w robotach publicznych 30 osób pow. 45 roku życia (w tym 4 osoby w ramach kontynuacji umów z roku 2012). Łączna kwota z Funduszu Pracy na ten cel wyniosła 262.350,52 zł.

Osoby wykonujące roboty publiczne były zatrudnione na stanowiskach: gospodarza-opiekuna, sekretarza, pomocy administracyjnej, opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych, dozorca.

10. Zwrot kosztów dojazdu

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2013r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy 7 bezrobotnym osobom pow. 45 roku życia, na łączną kwotę 1.587,50 zł.

11. Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna

W 2013r. PUP zrefundował część kosztów wynagrodzenia oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 17 osób bezrobotnych pow. 45 roku życia na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, na łączną kwotę 63.630,64 zł. Osoby zatrudniono m.in. na stanowiskach: brygadzysty, robotnika, specjalisty ds. cateringu, specjalisty ds. niszczenia dokumentów, kierownika ds. sprzedaży, kierownika ds. produkcji, menadżera spółdzielni, opiekuna osób starszych.

Tabela 8. Kwota wydatków na aktywizację mieszkańców Bydgoszczy bezrobotnych i poszukujących pracy powyżej 45 roku życia wg źródła finansowania w 2013r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)			
		umowy 2012/2013	umowy 2013r.	Razem	
Fundusz Pracy	Staż	40.604,71	256.890,11	297.494,82	
	Prace interwencyjne	52.827,22	107.076,17	159.903,39	
	Roboty publiczne	29.572,20	232.778,32	262.350,52	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		78.380,00	78.380,00	
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		1.015.853,02	1.015.853,02	
	szkolenia	grupowe		42.255,89	42.255,89
		indywidualne	79,64	39.510,40	39.590,04
	Zatrudnienie wspierane	67.784,33	32.756,91	100.541,24	
	Prace społecznie użyteczne	15.151,29	150.666,93	165.818,22	
	Zwrot kosztów dojazdu do pracy	1.587,50		1.587,50	
	Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna	37.594,62	26.036,02	63.630,64	
Ogółem			2.227.405,28		
PO KL	Staż		250.350,98	250.350,98	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		877.862,84	877.862,84	
	Szkolenia grupowe		281.372,76	281.372,76	
	Ogółem			1.409.586,58	
PFRON	Szkolenia	grupowe		1.547,00	1.547,00
		indywidualne		1.263,00	1.263,00
	Ogółem			2.810,00	
OGÓŁEM (w zł)		245.201,51	3.394.600,35	3.639.801,86	
(w %)		6,74	93,26	100,00	

2.3 Aktywizacja zawodowa osób zwalnianych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracownika

A) W roku 2013 Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w ramach Umowy Partnerskiej zawartej z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym w Bydgoszczy realizował Projekt „**Powrót na rynek pracy II**” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, na podstawie Umowy nr UM_SP.433.1.015.2012 zawartej z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VIII „Regionalne kadry gospodarki” Działanie 8.1. „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”, Poddziałania 8.1.2 „Wspieranie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie” .

Okres realizacji: 01.01.2012r. - 31.12.2013r.

Zasięg: województwo kujawsko - pomorskie

Wartość projektu: 2.076.533,57 zł

Działania podjęte w 2013 roku:

Projekt przewiduje dwutorowe wsparcie szkoleniowo-doradcze oraz wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób, które utraciły pracę, z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu. Wypowiedzenie umowy o pracę musiało nastąpić z jednej z następujących przyczyn: likwidacja zakładu pracy, zwolnienia grupowe, redukcja etatów, przyczyny ekonomiczne, wypowiedzenie ze strony pracodawcy z przyczyn nie dotyczących pracownika, porozumienie stron z przyczyn nie dotyczących pracownika.

Każdy Uczestnik skorzystał z indywidualnego poradnictwa zawodowego. Dla każdego uczestnika w trakcie indywidualnych konsultacji opracowano ścieżkę zawodową (Indywidualny Plan Działania) dostosowaną do jego potrzeb i predyspozycji. Uczestników objęto również wsparciem psychologicznym oraz pośrednictwem pracy. Ponadto Uczestnicy wzięli udział w warsztatach aktywizacyjnych, warsztatach z komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji, warsztatach „Kobieta w biznesie”, szkoleniach z prawa pracy.

Wsparciem w ramach projektu objęto łącznie 68 osób z województwa kujawsko-pomorskiego, w tym 57 osób (z tego 33 kobiety) z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego.

Spośród 68 osób biorących udział w projekcie 49 osób ukończyło szkolenie ABC Przedsiębiorczości (w tym 34 osoby z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego), którego celem było przekazanie wiedzy Uczestnikom z zakresu założenia i prowadzenia działalności gospodarczej. Każdy z Uczestników szkolenia ABC Przedsiębiorczości skorzystał z doradztwa

indywidualnego w zakresie przygotowywania biznesplanu. Spośród osób, które ukończyły kurs ABC Przedsiębiorczości wybrano do dofinansowania 42 osoby (w tym 32 osoby - z tego 16 kobiet z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego), którym wypłacono bezzwrotne, jednorazowe dotacje inwestycyjne na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości max. do 40 tys. złotych oraz podstawowe wsparcie pomostowe w wysokości do 1.100 zł/miesiąc przez pierwszych 6 m-cy od podpisania umowy.

Wartość wypłaconych środków w ramach udzielonej pomocy publicznej oraz pomocy de minimis w 2012r. 1.085.246,22 zł.

Spośród 68 osób zakwalifikowanych do udziału w projekcie 19 osób wzięło udział w kursach i szkoleniach zawodowych (dostosowanych do indywidualnych potrzeb, poprzedzonych diagnozą doradcy zawodowego i sporządzeniem Indywidualnego Planu Działania): 8 osób - księgowość komputerowa, 6 spawanie metodami MAG i TIG, 2 osoby - kurs florystyki, 3 osoby - opiekuńki osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci.

Ponadto w 2013 roku pozyskano środki z Unii Europejskiej w wysokości **2.298.613,30 zł** na realizację projektu „**Powrót na rynek pracy III - nowa ścieżka kariery**”, który jest realizowany w okresie 01.01.2013 - 31.12.2014r. Jest to projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VIII „Regionalne kadry gospodarki”, Poddziałanie 8.1.2 „Wspieranie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie”. Projekt skierowany jest do osób, które utraciły pracę lub były przewidziane do zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy przechodzącego procesy modernizacyjne i adaptacyjne. W ramach projektu 42 osoby otrzymały wsparcie finansowe w postaci jednorazowej dotacji inwestycyjnej na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości do 40 tys. zł oraz wsparcie pomostowe na okres 6/12 miesięcy w wysokości 900 zł/m-c. Przed otrzymaniem dotacji uczestnicy projektu otrzymali wsparcie szkoleniowo-doradcze, również w zakresie biznesplanu. W ramach projektu 50 osób z województwa kujawsko-pomorskiego podniosło lub podniesie kwalifikacje biorąc udział w szkoleniach indywidualnych lub grupowych.

B) Projekt „Redukcja II” - Urząd pozyskał dodatkowe środki na realizację programu aktywizacji osób zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi w kwocie **2.000.000,00 zł** (wydatkowano 2.000.904,24 zł - wkład własny Urzędu - 904,24 zł) - na wyposażenie lub doposażenie 100 stanowisk pracy. Program objął aktywizacją zawodową 100 osób bezrobotnych mieszkańców Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego.

Cele projektu

Głównym celem projektu:

- wzrost zatrudnienia wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych po 01.01.2013r. zamieszkałych w Bydgoszczy i w Powiecie Bydgoskim, które otrzymały wypowiedzenie ze strony pracodawcy z przyczyn nie dotyczących pracownika, zostały zwolnione grupowo, zostały zwolnione z powodu likwidacji zakładu, zostały zwolnione z przyczyn ekonomicznych lub zostały zwolnione z powodu redukcji etatów,
- umożliwienie nabycia nowych bądź podniesienie posiadanych kwalifikacji,
- praca na terenie Bydgoszczy lub Powiatu Bydgoskiego,
- zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy, na umowę o pracę,
- nowoczesnie wyposażone stanowisko pracy.

Maksymalna wysokość refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy wyniosła 20 tys. zł brutto.

W 2013 roku łącznie w ramach programu utworzono 104 stanowiska pracy, na których zatrudniono 111 osób, w tym 7 osób w ramach rotacji.

C) W roku 2013 pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy przeprowadzili szereg spotkań informacyjnych z załogami firm, które zgłosiły do urzędu zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych. W czasie spotkań przedstawiciele PUP w Bydgoszczy informowali o obecnej sytuacji na rynku pracy, formach pomocy osobom bezrobotnym oferowanym przez urząd oraz wręczali pracownikom pakiet ulotek informacyjnych, a także kwestionariusze ankiet, w celu poznania potrzeb i oczekiwań dotyczących przekwalifikowania, znalezienia pracy, czy otwarcia własnej działalności gospodarczej. Z analizy ankiet wynikało duże zainteresowanie ofertą urzędu (udziałem w szkoleniach zawodowych, odbyciem stażu czy podjęciem własnej działalności gospodarczej). Dzięki zebranych informacjom o profilu osób zwalnianych i ich oczekiwaniach można było dostosować i wdrożyć konkretny program pomocowy dla konkretnych osób. Zdecydowana większość pracowników przewidzianych do zwolnienia posiadała staż pracy uprawniający do otrzymania zasiłku dla bezrobotnych.

Spotkania odbyły się:

- 16 stycznia - Zakłady Chemiczne ZACHEM SA w Bydgoszczy odbyły się 3 spotkania, w których wzięło udział 92 uczestników;
- 17 stycznia - Zakłady Chemiczne ZACHEM SA w Bydgoszczy odbyły się 3 spotkania, w których wzięło udział 86 uczestników,
- 18 stycznia - Zakłady Chemiczne ZACHEM SA w Bydgoszczy odbyły się 2 spotkania, w których wzięło udział 49 uczestników,

- 23 stycznia - Zakłady Chemiczne Zachem SA w Bydgoszczy odbyły się 2 spotkania, w których wzięło udział 12 uczestników,
- 29 stycznia - Fabryka Form Metalowych „FORMET” SA w Bydgoszczy odbyły się 3 spotkania, w których wzięło udział 65 uczestników,
- 6 listopada - TRUCK-LITE EUROPE Sp. z O.O. odbyły się 3 spotkania, w których wzięło udział 58 uczestników,
- 12 listopada - TRUCK-LITE EUROPE Sp. z O.O. odbyły się 3 spotkania, w których wzięło udział 48 uczestników.

DZIAŁANIE III. Poprawa jakości instytucjonalnej obsługi osób bezrobotnych i partnerów rynku pracy

Zadania określone w działaniu realizowano poprzez:

- a) aktualizowanie bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową,
- b) wzmocnienie i zindywidualizowanie usług poradnictwa zawodowego,
- c) cykliczne badania postaw i oczekiwań osób bezrobotnych,
- d) monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- e) ułatwienie dostępu do informacji przez Internet,
- f) upowszechnianie informacji o Europejskim Funduszu Społecznym,
- g) podjęcie prac przygotowawczych do utworzenia informatycznej bazy wspólnych klientów PUP i MOPS.

3.1 Aktualizacja bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową

Działanie realizowane przez PUP na bieżąco na podstawie danych przekazywanych przez jednostki szkoleniowe. Katalog jednostek obejmuje podstawowe dane teleadresowe jednostki szkoleniowej oraz kierunki prowadzonych szkoleń.

Przedstawiciel PUP bierze udział w pracach powołanego przez Kujawsko - Pomorskiego Kuratora Oświaty w Bydgoszczy zespołu akredytacyjnego ds. przeprowadzania oceny działalności placówki, ośrodka lub działalności oświatowej. W 2013 roku odbyło się 5 takich spotkań.

Wydział Edukacji zadanie to realizował poprzez prowadzenie ewidencji szkół i placówek niepublicznych.

3.2 Rozwój kompetencji doradców zawodowych i pośredników pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy rozpoczął realizację projektu „Skuteczni na rynku pracy” w ramach Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” PO KL Poddziałanie 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie”. Celem projektu „Skuteczni na rynku pracy” było utrzymanie w 2012r. i 2013r. dostępności i jakości usług w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy.

Projekt miał służyć wzmocnieniu i rozwojowi publicznych służb zatrudnienia w regionie. Projekt zakładał dofinansowanie etatów dla 16 kluczowych pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy: 10 pośredników pracy i 6 doradców zawodowych. Ponadto w projekcie zaplanowano: organizację specjalistycznych szkoleń dla 51 pracowników tut. Urzędu oraz upowszechnianie i udostępnianie wyników badań i analiz sytuacji na lokalnym rynku pracy m.in. poprzez organizację seminarium.

W dniach 5-6 grudnia 2013r. 17 kluczowych pracowników PUP Bydgoszcz odbyło szkolenie pn. "Zawodoznawstwo w pracy pośrednika pracy, doradcy zawodowego, specjalisty ds. rozwoju zawodowego oraz lidera klubu pracy w praktyce. Ocena dokumentacji zawodowej w rozumieniu prawa do wykonywania zawodu". Szkolenie przeprowadzone zostało w Bydgoszczy przez SEKA S.A. Oddział w Bydgoszczy. Celem szkolenia było podniesienie kwalifikacji zawodowych kluczowych pracowników PUP Bydgoszcz. Każdy uczestnik szkolenia otrzymał zaświadczenie o jego ukończeniu.

W dniu 12 grudnia 2013r. w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta w Bydgoszczy odbyło się seminarium pn. "Dostosowywanie programów edukacyjnych do potrzeb lokalnego rynku pracy" zorganizowane w ramach ww. projektu. W seminarium wzięły udział 63 osoby. Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele administracji samorządowej, władz oświatowych, jednostek kształcenia ustawicznego, szkół ponadgimnazjalnych, uczelni wyższych oraz innych instytucji współpracujących z PUP Bydgoszcz.

Na spotkaniu zaprezentowano i omówiono następujące zagadnienia:

- Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- Prezentacja projektu „Sieć europejskich miast dla klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości”,
- Badanie pracodawców-diagnoza aktualnego popytu na pracę;
- Analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Wartość projektu wynosi 1 143 987,96 zł,

z tego kwota dofinansowania ze środków EFS: 972 389,75 zł.

Termin realizacji projektu: 1 stycznia 2012r. - 31 marca 2014r.

3.3 Badania lokalnego rynku pracy - badania Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy realizowane na przestrzeni 2013r.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w roku 2013 przeprowadził szereg badań, które miały na celu poznanie potrzeb i oczekiwań zarówno pracodawców jak i osób bez pracy. Dzięki realizacji m.in. monitoringu przebiegu szkoleń, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, ewaluacji projektów realizowanych w ramach PO KL, czy przeprowadzonego badania ankietowego pracodawców z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy dostosowywał usługi i instrumenty rynku pracy pod indywidualne potrzeby lokalnych pracodawców oraz osób bez pracy. Pełne wersje raportów dostępne są na stronie urzędu pracy: www.pup.bydgoszcz.pl.

A) Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego zrealizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu we współpracy z powiatowymi urzędami pracy w ramach projektu „Rynek Pracy pod Lupą” 6.1.1. PO KL

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w okresie od kwietnia do czerwca 2013 roku zrealizował badanie ankietowe wśród 529 pracodawców z Bydgoszczy oraz Powiatu Bydgoskiego w ramach projektu „Rynek Pracy pod Lupą” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” PO KL.

Celem badania ankietowego pracodawców było przede wszystkim zdiagnozowanie planów zatrudnieniowych w województwie kujawsko-pomorskim w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym na rok 2013. Ponadto badanie miało za zadanie dostarczenie aktualnej i rzetelnej informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy m.in. pracodawcom, instytucjom rynku pracy a przede wszystkim jednostkom edukacyjnym.

Z analizy wyników badania wynika, że:

- W badaniu wzięło udział 405 pracodawców z Bydgoszczy oraz 124 z Powiatu Bydgoskiego. W próbie przeważały firmy prywatne, stanowiły one 80,5%, natomiast przedsiębiorstwa należące do sektora publicznego - 19,5%. W badaniu udział wzięli przedstawiciele firm dużych (45,8%), średnich (29,1%) oraz małych (25,1%). Ponadto badane zakłady należały przede wszystkim do sekcji C (przetwórstwo przemysłowe), G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) oraz P (edukacja);
- Wysoki odsetek respondentów pozytywnie oceniał aktualną kondycję branży, w której działa (44,1%) oraz kondycję własnej firmy (61,7%). Roczna prognoza kształtowała się następująco: kondycja branży - „będzie bardzo dobra i dobra” (46,7% z ogó-

- łu przedsiębiorstw); kondycja firmy: „będzie lepsza niż obecna lub podobna do obecnej” (85,7% z ogółu przedsiębiorstw);
- Z ogółu firm biorących udział w badaniu 149, tj. 28,2% planowało wzrost zatrudnienia do końca 2013 roku. Pracodawcy zadeklarowali zatrudnienie ogółem 1.191 osób (35,7% z ogółu osób, które miały znaleźć zatrudnienie w firmach województwa kujawsko-pomorskiego) na 284 różnych stanowiskach. Poszukiwane były przede wszystkim osoby w zawodach: pracownicy przy pracach prostych, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne, pracownicy ochrony fizycznej I stopnia, pracownicy ochrony fizycznej bez licencji, pozostali spawacze i pokrewni a także szwaczki;
 - Z ogółu 1.191 planowanych do zatrudnienia osób 22,7% otrzymać miało propozycję zatrudnienia subsydiowanego (tj. refundowanego przez PUP Bydgoszcz). Dotyczyło to przede wszystkim takich zawodów jak: pracownik ochrony fizycznej I stopnia, pozostałych pomocy i sprzątarek biurowych, hotelowych i podobnych oraz pracownik obsługi monitoringu;
 - Podczas poszukiwania pracowników badani pracodawcy zamierzali korzystać głównie z ofert złożonych samodzielnie przez kandydatów do pracy (29,1% wskazań), ogłoszeń w środkach masowego przekazu (20,5%) oraz z pośrednictwa znajomych i rodziny (19,5%);
 - Redukcję zatrudnienia planowało 48 badanych firm, co stanowiło 9,1% próby badawczej. Ogółem pracodawcy planowali zwolnienie 403 osób (co stanowiło 34,5% wszystkich planowanych zwolnień w województwie kujawsko-pomorskim). Planowane zwolnienia dotyczyły głównie takich zawodów jak: technik administracji, aparatowy procesów chemicznych, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym oraz pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle.

B) Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w I półroczu 2013 roku

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy opracował w październiku 2013 roku część diagnostyczną raportu zawierającą ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych za pierwsze półrocze 2013 roku. Podstawowym celem opracowania rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych była bieżąca koordynacja szkoleń dla bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego zgodnego z potrzebami lokalnego rynku pracy. Monitoring miał zapewnić większą efektywność organizowanych szkoleń oraz usprawnić prowadzenie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Ranking był pomocny w ustaleniu działań zmierzających do ułatwienia bezrobotnym wejścia lub powrotu na rynek pracy a pracodawcom pozyskania pożądanych pracowników.

Wnioski z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w PUP Bydgoszcz w I półroczu 2013 roku są następujące:

- W okresie od 31.12.2012r. do 30.06.2013r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz wzrosła o 7,5% dla powiatu grodzkiego i spadła o 2,7% dla powiatu ziemskiego;
- Znaczącym problemem było zjawisko niedopasowania podaży do popytu na lokalnym rynku pracy. Zdecydowana większość bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz to osoby z kwalifikacjami nieadekwatnymi do potrzeb lokalnego rynku pracy - dominują osoby posiadające zawody o charakterze nadwyżkowym;
- Do zawodów nadwyżkowych w Bydgoszczy w I półroczu 2013r. należały przede wszystkim takie zawody jak: specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, pedagog, ekonomista, specjalista administracji publicznej, technik ekonomista, technik mechanik, technik budownictwa, asystent usług pocztowych, technik hotelarstwa, fryzjer, sprzedawca, kelner, robotnik gospodarczy, ogrodnik, malarz-tapeciarz, malarz budowlany, elektromonter instalacji elektrycznych, cukiernik, aparatowy procesów chemicznych, monter podzespołów i zespołów elektrycznych, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym oraz robotnik magazynowy;
- W Powiecie Bydgoskim w I półroczu 2013 wśród zawodów nadwyżkowych wystąpiły przede wszystkim takie profesje jak: specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, specjalista administracji publicznej, pedagog, technik ekonomista, technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, usług pocztowych, technik obsługi turystycznej, kucharz małej gastronomii, sprzedawca, kucharz, ogrodnik, obuwnik przemysłowy, krawiec, cukiernik, piekarz, rzeźnik-wędliniarz, mechanik samochodów osobowych, kierowca samochodu osobowego, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, robotnik magazynowy, a także pakowacz;
- Wśród zawodów deficytowych, tj. poszukiwanych na rynku pracy w Bydgoszczy w I połowie 2013 roku znaleźli się: graficy komputerowi multimedialni, doradcy finansowi, graficy komputerowi DTP, specjaliści zastosowań informatyki, programiści aplikacji, agenci ubezpieczeniowi, technicy informatycy, dietetycy, pracownicy ds. ubezpieczeń, sprzedawcy w branży mięsnej, doradcy klienta, pracownicy ochrony fizycznej I stopnia, spawacze metodą MAG, operatorzy obrabiarek sterowanych numerycznie, dyżurni ruchu kolejowego, sortowacze surowców wtórnych oraz ładowacze;
- Według danych za I połowę 2013 roku w Powiecie Bydgoskim do zawodów deficytowych należeli: pracownik działu logistyki, agent ubezpieczeniowy, kontroler jakości wyrobów elektrycznych, recepcjonista, sprzedawca w branży mięsnej, sprzedawca

w stacji paliw, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, cieśla, spawacz metodą MAG, szlifierz metali, monter konstrukcji stalowych, elektryk, malarz lakiernik wyrobów metalowych, brukarz, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, a także pokojowa.

C) Ewaluacja projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Poddziałanie 6.1.3 PO KL realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w 2013 roku

PUP Bydgoszcz przeprowadził badanie wśród beneficjentów projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” 6.1.3 PO KL, którzy zakończyli udział w projekcie w 2013 roku. W próbie badawczej znalazło się 1.217 osób bezrobotnych (co stanowiło 71,3% ogółu uczestników projektu w 2013 roku). Wszyscy ankietowani wzięli udział w spotkaniu z doradcą zawodowym, w czasie którego opracowano Indywidualny Plan Działania. Ponowna wizyta u doradcy odbyła się na zakończenie udziału w projekcie w celu podsumowania programu.

Analiza wyników badania pozwala na stwierdzenie, że:

- głównym źródłem informacji o projekcie byli pracownicy PUP Bydgoszcz (wskazanie 63,1% respondentów) a także Internet (24,7%);
- 98,1% respondentów było zadowolonych z uczestnictwa w projekcie „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” 6.1.3 PO KL. Jedynie 1,2% ankietowanych osób bezrobotnych było przeciwnego zdania natomiast 0,7% nie udzieliło odpowiedzi na pytanie;
- dzięki uczestnictwu w projekcie osoby bezrobotne przede wszystkim zdobyły nowe umiejętności (wskazanie 85,0% respondentów), poszerzyły swoją wiedzę (77,1%) oraz zdobyły doświadczenie zawodowe (59,7%);
- spotkanie z doradcą zawodowym w trakcie opracowywania IPD spełniło oczekiwania 72,6% respondentów. Ponadto uczestnicy pozytywnie ocenili materiały promocyjne realizowanego przez PUP Bydgoszcz projektu - 59,2% twierdziło, że zawierały one wszystkie potrzebne informacje, natomiast 55,6% potwierdziło ich dostępność dla uczestników.
- po zakończeniu udziału w projekcie większość biorących udział w badaniu uczestników, tj. 90,5% zamierzało podjąć zatrudnienie, w tym 10,3% było zainteresowanych pracą za granicą. 15,7% ankietowanych deklarowało, natomiast chęć otwarcia własnej działalności gospodarczej.

Ponadto trwają prace nad analizą danych pozyskanych w trakcie badania pracodawców współpracujących z PUP Bydgoszcz w ramach organizacji miejsc stażowych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w związku z realizacją projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” 6.1.3 PO KL.

D) Badanie zainteresowania nowozarejestrowanych osób bezrobotnych ofertą usługową Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy w 2013 roku

W celu zapoznania się z potrzebami osób bezrobotnych nowozarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w okresie 2013 roku zrealizowane zostało badanie. Umożliwiło ono sprawdzenie zainteresowania osób bezrobotnych aktywną pomocą urzędu pracy w nabyciu kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniu zawodowym, zdobyciu doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażu, znalezieniu pracy lub otwarciu własnej działalności gospodarczej. W próbie badawczej znalazło się 419 osób bezrobotnych nowozarejestrowanych w PUP Bydgoszcz w okresie 2013 roku.

Analizując wyniki przeprowadzonego badania można stwierdzić, że noworejestrujące się w PUP Bydgoszcz osoby bezrobotne zainteresowane były głównie pomocą Urzędu w:

- znalezieniu zatrudnienia (86,2% respondentów) przede wszystkim na stanowisku pracownika administracyjno-biurowego (wskazanie 17,2% poszukujących pracy), sprzedawcy (14,4%), kierowcy (11,6%), pracownika produkcji (10,5%) oraz magazyniera (7,2%);
- odbyciu stażu (25,8% respondentów);
- podjęciu własnej działalności gospodarczej z wykorzystaniem jednorazowej dotacji w wysokości do 20 tys. zł.(11,9% respondentów);
- odbyciu szkolenia zawodowego (85,0% respondentów) przede wszystkim z zakresu: obsługi wózków widłowych (wskazanie 21,1% chcących wziąć udział w szkoleniu), spawania (9,3%), księgowości (9,0%), kadr i płac (7,0%), obsługi komputera (7,0%) oraz obsługi kas fiskalnych (6,2%).

E) Badanie wśród pracowników objętych zwolnieniami grupowymi w 2013 roku

W okresie 2013 roku 17 zakładów pracy zgłosiło do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy zamiar przeprowadzenia zwolnienia grupowego 904 pracowników (w tym 1 zakład z terenu powiatu ziemskiego zawiadamiający o zamiarze zwolnienia 22 osób). W analizowanym okresie PUP Bydgoszcz zorganizował spotkania informacyjne w siedzibach trzech zakładów pracy, które zamierzały przeprowadzić zwolnienia grupowe. Łącznie wzięło w nich udział 410 osób, w tym 167 kobiet.

Zorganizowane wizyty służyły zapoznaniu zwalnianych pracowników z ofertą usługową Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Uczestnikom spotkania przedstawiona została aktualna sytuacja lokalnego rynku pracy oraz usługi i instrumenty ułatwiające powrót do aktywnego życia zawodowego. Pracownicy poznali zasady rejestracji w PUP Bydgoszczy oraz procedury przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, emerytury czy też świadczenia przedemerytal-

nego. Doradcy zawodowi prowadzili również konsultacje indywidualne ze zwalnianymi pracownikami odpowiadając na zadawane przez nich pytania, wyrażane wątpliwości.

W trakcie spotkań w zakładach pracy przeprowadzających zwolnienia grupowe urzędnicy PUP Bydgoszcz wręczyli zwalnianym pracownikom kwestionariusze ankiety w celu zdobycia informacji na temat ich zainteresowania oferowaną przez urząd pomocą z zakresu przekwalifikowania, znalezienia pracy czy otwarcia własnej działalności gospodarczej. W badaniu wzięły udział 94 osoby, czyli 22,9% uczestników spotkań informacyjnych zorganizowanych przez PUP Bydgoszcz.

Analizując wyniki badania można stwierdzić, że:

- Zdecydowana większość ankietowanych (tj. 97,9%) zainteresowana była pomocą PUP Bydgoszcz w przekwalifikowaniu, znalezieniu pracy, bądź otwarciu własnej działalności gospodarczej;
- 81,9% badanych osób zadeklarowało chęć udziału w szkoleniu zawodowym, przede wszystkim z zakresu: magazynowania (w tym z obsługą wózków widłowych), obsługi obrabiarek CNC, obsługi wózków podnośnikowych, nauki języka niemieckiego, księgowości (w tym księgowość komputerowa, rachunkowość), obsługi koparkoładowarki, obsługi programu AutoCAD oraz grafiki komputerowej;
- Niespełna połowa badanych osób (tj. 42,6%) zamierzała otworzyć własną działalność gospodarczą wykorzystując jednorazową dotację w wysokości do 20 tys. zł;
- Jedynie 12,8% ankietowanych osób zainteresowanych było odbyciem stażu;
- Zdecydowanej większości respondentów zależało na podjęciu nowej pracy (95,7% respondentów). Zainteresowani byli przede wszystkim zatrudnieniem na stanowisku: magazyniera (w tym magazyniera z obsługą wózków podnośnikowych), kierowcy, pracownika administracyjno-biurowego oraz aparatowego;
- 46,7% badanych osób preferowało podjęcie zatrudnienia w miejscu zamieszkania. 36,7% dopuszczało możliwość pracy poza miejscem zamieszkania, jednak na terenie województwa kujawska-pomorskiego, 18,9%, gotowych było podjąć pracę na terenie kraju, a 31,1% za granicą;
- 92,6% ankietowanych przyznało, że posiada udokumentowany staż pracy uprawniający do otrzymania zasiłku dla bezrobotnych;
- Osobom biorącym udział w badaniu przedstawiono możliwość rejestracji w PUP Bydgoszcz w okresie wypowiedzenia stosunku pracy (jako osoba poszukująca pracy w celu skorzystania z oferowanej pomocy) - zainteresowanie wykazało 85,1% respondentów.

3.4 Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2013 roku

Przeprowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoliło dostrzec następujące tendencje występujące w roku 2013 na lokalnym rynku pracy w Bydgoszczy i w Powiecie Bydgoskim:

- Na terenie Miasta Bydgoszczy w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON było o 0,1% więcej podmiotów niż przed rokiem (43.430 podmiotów). W Powiecie Bydgoskim nastąpił wzrost liczby podmiotów o 4,1% (11.769).
- Rok 2013, charakteryzował się **niewielkim wzrostem poziomu bezrobocia**. W stosunku do 2012r, liczba osób bezrobotnych zwiększyła się w powiecie grodzkim z 13.917 do 14.233 (o 2,3%), natomiast w powiecie ziemskim wzrosła z 5.243 do 5.460 (o 4,1%). Stopa bezrobocia dla Bydgoszczy wzrosła o 0,2 pkt proc. i osiągnęła na koniec grudnia 2013 wartość 8,8%. Powiat Bydgoski również charakteryzował się wzrostem stopy bezrobocia - o 0,5 pkt proc. do poziomu 13,9%. Jednak na tle województwa (18,1% - druga najwyższa stopa bezrobocia w kraju), obszar działania PUP w Bydgoszczy znajdował się w najkorzystniejszej sytuacji;
- W związku z rosnącym poziomem bezrobocia, sytuacja na rynku pracy była i nadal jest trudna ze względu na utrzymującą się niekorzystną strukturę osób bezrobotnych i małą liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej;
- Udział kobiet w grupie bezrobotnych jest nieznacznie wyższy od udziału mężczyzn. Kobiety w Bydgoszczy na koniec 2012 roku stanowiły 51,9% zarejestrowanych, a na koniec 2013 roku - 51,3%. W Powiecie Bydgoskim sytuacja była trochę gorsza - na koniec 2012 roku kobiety stanowiły 53,7%, a na koniec 2013 roku - 53,6%;
- W okresie 2013 roku w ewidencji PUP zarejestrowało się 29.517 osób (w porównaniu do wcześniejszego roku zarejestrowało się o 16,5% więcej osób). W tym samym okresie wyłączono z ewidencji Urzędu 28.984 osoby bezrobotne, w tym 12.529 z powodu podjęcia pracy (wzrost o 10,5% wyłączeń osób bezrobotnych i o 22,2% wyłączeń z powodu podjęcia pracy);
- Według stanu w końcu 2012 roku 57,3% osób zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz posiadało niskie kwalifikacje, tj. legitymowały się one wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym (29,1%) lub zasadniczym zawodowym (28,2%). Udział osób o niskich kwalifikacjach nieznacznie spadł w porównaniu do stanu w końcu 2012 roku (58,3%);
- Uwzględniając czas pozostawania osób bezrobotnych w ewidencji PUP Bydgoszcz stwierdzić można, że zarówno w Bydgoszczy jak i w Powiecie Bydgoskim najliczniejszą grupę bezrobotnych w końcu 2013r. stanowiły osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 m-cy. Stanowiły one 20,6% ogółu zarejestrowanych;

- Biorąc pod uwagę posiadany przez osoby bezrobotne staż pracy, zauważyć można, że najliczniej reprezentowani byli bezrobotni ze stażem pracy od roku do pięciu lat. Ich udział w ogóle zarejestrowanych wynosił 20,8%;
- Udział bezrobotnych absolwentów, czyli osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki spadł z 967 osób w 2012r. do 959 osób w 2013r. (o 0,8%);
- 88,7% zarejestrowanych w bydgoskim urzędzie pracy osób stanowiły osoby poprzednio pracujące (w stosunku do stanu w końcu 2012 roku nastąpił wzrost tej grupy osób bezrobotnych o 0,1%). Podobnie jak w latach wcześniejszych osoby bezrobotne najczęściej były zatrudnione w dwóch sekcjach - przetwórstwo przemysłowe oraz handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Osoby dotychczas niepracujące zarejestrowane w PUP stanowiły 11,3% ogółu bezrobotnych;
- Według stanu w końcu 2013 roku w ewidencji PUP Bydgoszcz pozostawało 5.767 osób poprzednio pracujących, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, ich liczba wzrosła o 11,8% w stosunku do 2012 roku. Do zawodów generujących długotrwałe bezrobocie na terenie Bydgoszczy należały: kierowca samochodu osobowego, robotnik gospodarczy i technik proc biurowych oraz na terenie Powiatu Bydgoskiego: spawacz ręczny gazowy, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, technik proc biurowych oraz robotnik leśny;
- W okresie 2013r. do PUP najczęściej zgłaszali się przedstawiciele następujących wielkich grup zawodowych: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy usług i sprzedawcy;
- W roku 2013 do PUP Bydgoszcz wpłynęło łącznie 15.328 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (o 3.084 więcej niż w ciągu 2012 roku - wzrost o 25,2%). Aż 82,2% zgłoszonego zapotrzebowania wpłynęło od bydgoskich pracodawców. 19,5% propozycji pracy należało do tzw. miejsc subsydiowanych (rok wcześniej udział subsydiowanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w ogóle zgłoszonych był minimalnie wyższy i wyniósł ponad 20%). W Bydgoszczy najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłosiły podmioty z sekcji PKD: działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (23,5% ogółu miejsc), przetwórstwo przemysłowe (17,4%) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (15,3%). W Powiecie Bydgoskim w analizowanym okresie największe zapotrzebowanie zgłosiły podmioty działające w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (26,3%), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (16,9%) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (14,1%);

- W okresie 2013 roku zgłoszone do PUP Bydgoszcz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej najczęściej skierowane były do pracowników usług sprzedawców (24,2% wolnych miejsc) oraz robotników przemysłowych rzemieślników (20,85). W Bydgoszczy poszukiwano przede wszystkim: doradców klienta, telemarketera, technika prac biurowych (większość miejsc subsydiowanych), szwaczkę oraz doradców finansowych. W Powiecie Bydgoskim, natomiast największą liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszono w zawodach: robotnik gospodarczy (większość miejsc subsydiowanych), pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani, technik prac biurowych (większość miejsc subsydiowanych), sprzedawca oraz opiekun osoby starszej;
- W Bydgoszczy zawody deficytowe stanowiły 11,4% ogółu zawodów reprezentowanych wśród osób bezrobotnych oraz zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresie 2013 roku. Były to przede wszystkim: spawacz metodą MIG, pracownik do spraw ubezpieczeń, spawacz metodą TIG, spawacz metodą MAG specjalista ds. ubezpieczeń społecznych. W Powiecie Bydgoskim zawody deficytowe stanowiły 8,2% ogółu występujących w ewidencji zawodów, wśród nich znalazły się takie profesje jak: operator obrabiarek sterowanych numerycznie, opiekun osoby starszej, operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego, cieśla, spawacz metodą TIG;
- Do zawodów nadwyżkowych w Bydgoszczy w 2013 roku zaliczał się: specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, pedagog, technik ekonomista, malarz budowlany, technik mechanik oraz cukiernik. W Powiecie Bydgoskim, natomiast: kucharz małej gastronomii, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, pedagog, piekarz, cukiernik, krawiec i technik mechanik;
- W 2013 roku PUP Bydgoszcz zrealizował badanie wśród 529 lokalnych pracodawców z Bydgoszczy (405 podmiotów) i Powiatu Bydgoskiego (124 podmioty), co stanowiło 28,2% próby wyselekcjonowanej do badania w województwie kujawsko-pomorskim (1.874 podmioty). Większość badanych należało do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle oraz edukacja;
- Według danych pozyskanych z badania ankietowego 149 pracodawców (w tym 34 z Powiatu Bydgoskiego) zamierzało do końca 2013 zatrudnić 1.191 pracowników. Poszukiwano przede wszystkim: pracowników przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowanych, pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne, pracowników ochrony fizycznej I stopnia, pracowników ochrony fizycznej bez licencji, sprzedawców, pielęgniarki, szwaczki i pozostałych spawaczy i pokrewnych;

- 48 badanych pracodawców zadeklarowało konieczność przeprowadzenia redukcji zatrudnienia do końca 2013 roku. Wśród 403 pracowników, którzy mieli stracić pracę znaleźli się przede wszystkim przedstawiciele takich zawodów jak: pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, technicy administracji; ślusarze, aparatowi procesów chemicznych, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym;
- W ramach badania zapytano pracodawców o przedstawienie planów dotyczących najbliższych pięciu lat - 60,7% nie potrafiło ustosunkować się do pytania i przedstawić prognozy, 20% stwierdziło, że w firmie nie są planowane zmiany kadrowe, 14% przewidywało wzrost zatrudnienia, natomiast 4,2% przewidywało redukcję zatrudnienia;
- Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analizą popytu na pracę rejestrowaną przez PUP Bydgoszcz, dlatego ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych na pewno jest niewystarczający. Z uwagi na to, iż za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy pracodawcy rzadko poszukują osób z najwyższymi kwalifikacjami zawodowymi widnieje luka wśród zawodów, do wykonywania których niezbędne jest posiadanie wyższego wykształcenia;
- Aby prowadzić wiarygodny monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych, zbierane dane statystyczne powinny zawierać informacje o wolnych miejscach pracy dostępnych z innych źródeł (internet, media), gdyż pracodawcy nie mają obowiązku zgłaszania wolnego miejsca pracy do PUP;
- Zasadnym wydaje się, aby dla celów określania deficytu lub nadwyżki zawodu dla osób, które uprzednio pracowały uwzględniać: kwalifikacje nabyte w okresie statusu bezrobotnego, np. ukończenie szkoły średniej, wyższej, podyplomowej, szkolenia zawodowego oraz wskazania pracodawców, którzy na dane stanowisko pracy nie stawiają wymogów co najmniej 1 roku stażu pracy w zawodzie, gdyż ważniejsze są dla nich cechy osobowościowe i inne predyspozycje kandydatów.

3.5 Ułatwienie dostępu do informacji przez Internet

Informacje o lokalnym rynku pracy, o zakresie działalności PUP, ogłaszanych konkursach dla pracodawców, świadczonych usługach są rozpowszechniane poprzez lokalną prasę, telewizję, spotkania, portal internetowy urzędu pracy a także podczas spotkań, seminariów i konferencji, w których PUP bierze udział. W miarę potrzeb opracowywane są informacje o sytuacji na bydgoskim rynku pracy. Pod adresem www.pup.bydgoszcz.pl funkcjonuje portal internetowy urzędu. Strona zawiera m.in. informacje:

- aktualności,
- o urzędzie,
- dla osób bezrobotnych (prawa i obowiązki osoby bezrobotnej, zasady rejestracji, gdzie, co i jak załatwić, informacje o świadczeniach, zasadach podlegania ubezpieczeniom, itp.),
- dla pracodawców (informacje o programach rynku pracy, konkursach dla pracodawców, zasadach korzystania z instrumentów rynku pracy),
- o organizowanych przez urząd szkoleniach,
- zmiany w przepisach prawa,
- informacje statystyczne,
- stawki i wskaźniki,
- dokumenty do pobrania,
- oferty pracy.

Na stronie internetowej zamieszczane są na bieżąco informacje na temat aktualnie realizowanych projektach współfinansowanych z Unii Europejskiej w ramach PO KL, informacje na temat lokalnego rynku pracy, w tym m.in. dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Bydgoszczy.

W miarę zapotrzebowań zgłaszanych przez studentów bydgoskich uczelni, instytucje związane z bydgoskim rynkiem pracy, a także inne instytucje - udostępniane są będące w posiadaniu Urzędu opracowania, biuletyny, raporty.

3.6 Upowszechnianie informacji o Europejskim Funduszu Społecznym, zasadach dostępu do środków pomocowych z Unii Europejskiej

Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości w ramach projektu „Szkoła Biznesu” zorganizował seminaria, które przybliżyły tematykę środków pomocowych z Unii Europejskiej:

- w dn. 26.03.2013r. - wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Europejskiego Funduszu Społecznego seminarium pt. „Plany Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na 2013 rok”. Podczas seminarium przedstawiono Plany Działań PO KL dla Priorytetów: VI - Rynek pracy otwarty dla wszystkich, VII - Promocja integracji społecznej, VIII - Regionalne kadry gospodarki, IX - Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach oraz omówiono przewidywane formy wsparcia, podział środków finansowych na wybrane typy projektów oraz zasady i terminy wyboru projektów.
- w dn. 23.04.2013r. - wspólnie z Grant Thornton FPA Outsourcing Sp. z o.o. oraz DOR-FIN seminarium pt. „Dotacje unijne dla przedsiębiorców i prawidłowość ich rozliczeń”. Przedsiębiorcom zostały zaprezentowane dotacje na inwestycje, innowacje oraz e-usługi (RPO), dotacje na inwestycje innowacyjne, rozwój eksportu, ochronę własności intelektualnej, gospodarkę elektroniczną (Innowacyjna Gospodarka), dotacje na poprawę efektywności energetycznej (Infrastruktura i Środowisko), dotacje na tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (Rozwój Obszarów Wiejskich), gospodarowanie odpadami komunalnymi, rozwój selektywnej zbiórki odpadów, zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych, dofinansowanie recyklingu pojazdów, budowa i przebudowa sieci elektroenergetycznych w celu podłączenia odnawialnych źródeł energii wiatrowej, dofinansowanie do audytów energetycznych i elektroenergetycznych w przedsiębiorstwach oraz zadań inwestycyjnych prowadzących do oszczędności energii lub wzrostu efektywności energetycznej przedsiębiorstw (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) oraz Program Operacyjny Kapitał Ludzki.
- w dn. 30.04.2013r. - wspólnie z Posłem do Parlamentu Europejskiego zorganizowano seminarium pt. „Inteligentna strategia rozwoju”. W spotkaniu uczestniczyli naukowcy, przedsiębiorcy, samorządowcy oraz politycy, którzy dyskutowali o rozwoju z wykorzystaniem unijnych funduszy w nowej perspektywie budżetowej na lata 2014-20. Idea tego seminarium powstała w wyniku analizy budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020 oraz niepełnego jeszcze wykorzystywania przez uczelnie i podmioty gospodarcze z naszego regionu środków na nowoczesne technologie. Kwestia ta wydaje się szczególnie istotna, gdyż pomimo spadku budżetu Unii w latach 2014-2020, wzrosną w nim zdecydowanie nakłady na programy badawczo-rozwojowe. Na seminarium zaproszony został Pan dr

Andrzej Siemaszko, który kieruje rządową jednostką Krajowym Punktem Kontaktowym Programów Badawczych Unii Europejskiej, Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN.

- w dn. 10.09.2013r. - wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Europejskiego Funduszu Społecznego seminarium informacyjne „Konkursu dla przedsiębiorców w ramach Poddziałania 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw PO KL”. Podczas seminarium omówiono zasady udziału w konkursie wraz z kryteriami jakie należy spełnić, by móc ubiegać się o dofinansowanie.
- w dn. 15.11.2013r. - wspólnie z Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. forum biznesowe pt. „Finansowanie e-biznesu - w kierunku nowej perspektywy 2014-2020” inauguruje Europejski Tydzień Małych i Średnich Przedsiębiorstw, które zostało objęte honorowym patronatem Prezydenta Miasta Bydgoszczy. Spotkanie to było okazją do podsumowania bieżącego okresu finansowania e-biznesu w perspektywie krajowej i regionalnej, a także podzielenia się historią sukcesu regionalnej firmy - beneficjenta działania 8.2. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Uczestnikom forum zostały także przybliżone założenia programowe na lata 2014-2020 w kontekście Programów Operacyjnych: Polska Cyfrowa i Inteligentny Rozwój.

Informacje o spotkaniach i projektach współfinansowanych ze środków unijnych systematycznie umieszczane są w zakładce GOSPODRKA - MSP na stronie www.bydgoszcz.pl oraz w zakładce aktualności w serwisie www.paktbydgoszcz.pl, a także na stronie www.zainwestuj.bydgoszcz.pl w dziale „Strefa MSP”.

Należy dodać iż ZOI wchodziła w skład Centrum Pracy i Przedsiębiorczości, w ramach którego profesjonalną obsługą osób zainteresowanych pozyskaniem informacji nt. dostępu do środków pomocowych UE zajmują się „Pracodawcy Pomorza i Kujaw” Związek Przedsiębiorców w ramach Punktu Konsultacyjnego.

3.7 Prace przygotowawcze do utworzenia informatycznej bazy wspólnych klientów PUP i MOPS

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy współpracował z MOPS w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych będących podopiecznymi MOPS, głównie w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych i robót publicznych. Według potrzeb, informacje o klientach PUP przekazywane były do MOPS i odwrotnie. W wyniku realizacji przedsięwzięcia powstała baza danych osób spełniających kryteria udziału w pracach społecznie użytecznych.

W lipcu 2010 roku został uruchomiony w PUP program Syriusz STD, który zastąpił SI PULS w zakresie instytucjonalnej obsługi rynku pracy w formie elektronicznej. Program cały czas się rozwija i ewoluuje zmierzając do ciągłego podnoszenia jakości obsługi.

Prace związane z utworzeniem elektronicznej bazy wspólnych klientów MOPS i PUP trwają na szczeblu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Od dnia 10.02.2013r. uruchomiono dwukierunkowy system wymiany informacji o wspólnych klientach Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy, jednostek pomocy społecznej i jednostek obsługujących świadczenia rodzinne z terenu Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego (z wyłączeniem Wydziału Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Bydgoszczy).

System działa w oparciu o wnioski opatrzone elektronicznym podpisem kwalifikowanym składane przez jednostki do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy odsyła jednostkom w ramach systemu zaświadczenia opatrzone elektronicznym podpisem kwalifikowanym.

DZIAŁANIE IV. Działania na rzecz integracji społecznej, przeciw wykluczeniu społecznemu

Zadania określone w działaniu realizowano poprzez:

- a) kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy, zwłaszcza wśród podopiecznych MOPS,
- b) organizację i finansowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, podopiecznych MOPS,
- c) współpracę z Centrum Integracji Społecznej,
- d) kompleksową obsługę osób bezrobotnych mieszkańców Fordonu w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej WIATRAK,
- e) rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych.

Działania na rzecz integracji społecznej i przeciw wykluczeniu społecznemu były podejmowane na rzecz osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

4.1 Kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy, zwłaszcza wśród podopiecznych MOPS

Wkład w kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy przez podopiecznych MOPS oraz motywowanie do poszukiwania pracy we własnym zakresie mają przede wszystkim pracownicy socjalni w codziennej pracy socjalnej z klientami Ośrodka.

Dużą rolę odgrywają umowy zawierane w ramach programu aktywności lokalnej oraz kontrakty socjalne zawiązywane z podopiecznymi, mobilizujące klientów do samodzielnego poszukiwania i podjęcia pracy. Beneficjentom są udostępniane adresy Agencji Pracy Tymczasowych celem pozyskania pracy, są oni motywowani do udziału w szkoleniach, kursach zawodowych podnoszących doświadczenie zawodowe, kwalifikacje i umiejętności przydatne na aktualnym rynku pracy. Młodzież jest mobilizowana do nauki, uzupełniania wiedzy i zdobycia zawodu; ważną rolę odgrywa uświadamianie konieczności wypracowania lat pracy do uzyskania emerytury, bądź w przypadku zachorowania - renty inwalidzkiej.

W związku z realizacją projektów systemowych PUP i MOPS podpisali w dniu 24 marca 2009 roku POROZUMIENIE PARTNERSKIE dla Miasta Bydgoszczy, które określa cele i zasady kompleksowej współpracy przy realizacji zadań w zakresie aktywnej integracji podejmowanych działań w ramach PO KL na lata 2007 - 2013.

Sygnatariusze Porozumienia określili cele zadaniowe Partnerstwa:

- 1) Przeciwdziałanie zjawisku marginalizacji i wykluczenia społecznego mieszkańców miasta Bydgoszczy,
- 2) Wspieranie wzrostu zatrudnienia i aktywności zawodowej na terenie miasta Bydgoszczy,
- 3) Promocja aktywnych postaw na rynku pracy,
- 4) Współpraca na rzecz tworzenia kompleksowych planów i skutecznych metod rozwiązywania problemów społeczności lokalnej,
- 5) Promocja działań partnerskich jako kompleksowego sposobu diagnozowania i rozwiązywania problemów lokalnego rynku pracy,
- 6) Kompleksowa i efektywna realizacja projektów systemowych wdrażanych przez Sygnatariuszy Partnerstwa w ramach Priorytetu VI i VII PO KL, w tym szczególnie dla realizacji art. 50 ust. 2 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Efektem podpisanego Porozumienia była współpraca Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy przy realizacji projektu systemowego w ramach Priorytetu VII PO KL (którego celem była aktywizacja zawodowa podopiecznych MOPS).

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy zobowiązał się do wyznaczania obowiązkowych wizyt beneficjentów projektów w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez urząd pracy, w tym potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy nie częściej niż co 90 dni. Współpraca ta pozwoliła uniknąć dublowania działań na rzecz tych samych osób przez dwie instytucje, oznacza to, że każdy przypadek traktowany był indywidualnie. W razie wystąpienia potrzeb, informacje o klientach PUP przekazywane były do MOPS i odwrotnie.

4.2 Organizacja i finansowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, podopiecznych MOPS

Prace społecznie użyteczne mogły być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Prace społecznie użyteczne organizowane i finansowane były przez PUP (60%) oraz MOPS (40%). Miesięczna liczba godzin wynosiła maksymalnie 40 (10 godzin tygodniowo). Osobie bezrobotnej przysługiwało świadczenie w wysokości nie niższej niż 7,70 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych, a po waloryzacji od czerwca 2013r. - 8,80 zł.

Organizacja prac społecznie użytecznych obejmowała:

- kierowanie osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy - wydawanie skierowań,
- zabezpieczenie w ramach prac społecznie użytecznych usług gospodarczych dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, nie radzących sobie w codziennych czynnościach samoobsługowych w miejscu zamieszkania, będących w trudnej sytuacji finansowej,
- szkolenie osób bezrobotnych przyjmowanych do prac społecznie użytecznych przez specjalistę d/s BHP,
- kontrolę i nadzór nad prawidłowością wykonywania powierzonych obowiązków przez pracowników socjalnych oraz Kierowników ROPS,
- obsługę wypłat dla osób wykonujących prace.

Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne była objęta ubezpieczeniem zdrowotnym (z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej) oraz ubezpieczeniem wypadkowym. Odmowa podjęcia takiej pracy oznaczała utratę statusu bezrobotnego.

Pomiędzy podmiotem, w którym organizowane były prace społecznie użyteczne, a osobą bezrobotną na podstawie skierowania starosty (urzędu pracy) nie był nawiązywany stosunek pracy oraz nie była zawierana żadna umowa.

Wprowadzenie prac społecznie użytecznych miało na celu, oprócz zapewnienia osobom bezrobotnym możliwości uzyskania minimalnych środków do życia, dyscyplinowanie bezrobotnych, wyrobienie u nich „nawyku pracy” i dostrzeżenie korzyści wynikających ze świadczenia pracy.

W roku 2013 prace społecznie użyteczne wykonywało 315 osób, w tym 307 kobiet. Prace polegały m. in. na wykonywaniu czynności portiera, pokojowej oraz związanych z pomocą sąsiedzka czy pomocą kuchenną w Rejonowych Ośrodkach Pomocy Społecznej (ROPS'y: „Bartodzieje”, „Błonie”, „Fordon”, „Szwederowo”, „Śródmieście”, „Wyżyny”) i Domu Pomocy Społecznej „Jesień Życia”.

4.3 Współpraca z Centrum Integracji Społecznej

Centrum Integracji Społecznej powołano z inicjatywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej 9 lat temu. Wszystkie świadczenia integracyjne należne uczestnikom Centrum, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy refunduje ze środków Funduszu Pracy, a także zawiera umowy z pracodawcami na refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia w ramach zatrudnienia wspieranego uczestników po ukończeniu zajęć w Centrum. W 2013 roku świadczenia integracyjne wydatkowano dla **61 osób** na kwotę **219.878,68 zł**. W ubiegłym

roku podpisano **30 umów** z pracodawcami na refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia w ramach zatrudnienia wspieranego, dzięki którym zaktywizowano **35 osób**, na kwotę **118.103,70 zł** (oraz **26 osób** kontynuowało zatrudnienie wspierane w ramach umów zawartych w 2012 roku, na kwotę **101.774,98 zł**).

Ponadto w roku 2013 zakończyła się XXVII Edycja Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego, którego celem była reintegracja zawodowa 13 uczestników, poprzez:

- nauczenie planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów poprzez zatrudnienie lub działalność gospodarczą,
- nabycie przez uczestników CIS umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do wykonywania określonych prac lub określonych zadań zawodowych, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych,
- zdobycie wiedzy w zakresie rozpoczynania i prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej oraz zdobycia wiedzy na temat zakładania i prowadzenia spółdzielni socjalnych,
- umożliwienie wzajemnego wsparcia emocjonalnego i doskonalenia wewnętrznego uczestników.

Reintegracja zawodowa była realizowana poprzez: przyuczenie do zawodu; przekwalifikowanie; podwyższenie kwalifikacji; zajęcia praktyczne (warsztaty, praktyki w Zakładach Adaptacyjno-Szkoleniowych); naukę w zakresie rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej; przyswajanie podstaw ekonomii społecznej.

W ramach Programu 8 osób podjęło zatrudnienie.

4.4 Kompleksowa obsługa osób bezrobotnych mieszkańców Fordonu w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej WIATRAK

W ramach współpracy Fundacji WIATRAK, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Fordońskiej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz Powiatowego Urzędu Pracy od 8 lat funkcjonuje Klub Integracji Społecznej w Fordonie, przy ul. Kleeberga 2. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów KIS połączono obsługę formalną osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, pozostających w ewidencji PUP powyżej 2 lat, osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Fordonu z poradnictwem zawodowym, pośrednictwem pracy i informacją o usługach PUP.

Osoby bezrobotne w Klubie Integracji Społecznej:

- składały wnioski o wydanie zaświadczeń (np. o statusie osoby bezrobotnej),

- informowały urząd pracy o wszelkich zmianach, które zaszły po okresie rejestracji, a są danymi ewidencyjnymi bądź związanymi z podnoszeniem kwalifikacji,
- osoby uprawnione do zasiłku składały oświadczenia o przychodach,
- zgłaszały podjęcia pracy lub wyjazdu,
- uzyskiwały informację o ofertach pracy (na miejscu można było skorzystać z telefonu, z którego bez ponoszenia kosztów osoby bezrobotne mogły dzwonić do pracodawcy),
- uzyskiwały informację o szkoleniach organizowanych przez urząd pracy,
- uzyskiwały pomoc doradcy zawodowego w przygotowywaniu dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny).

4.5 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne mogły w 2013r. skorzystać z:

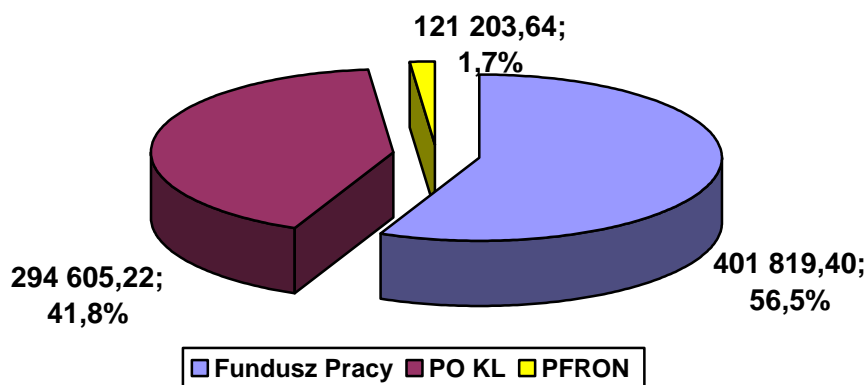
1. usług pośrednictwa pracy,
2. usług poradnictwa zawodowego,
3. usług rynku pracy,
4. instrumentów rynku pracy.

W 2013r. PUP przeznaczył łącznie kwotę w wysokości 740.620,23 zł aktywne formy dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych w Bydgoszczy.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych finansowane/ współfinansowane były z trzech źródeł (wykres 3):

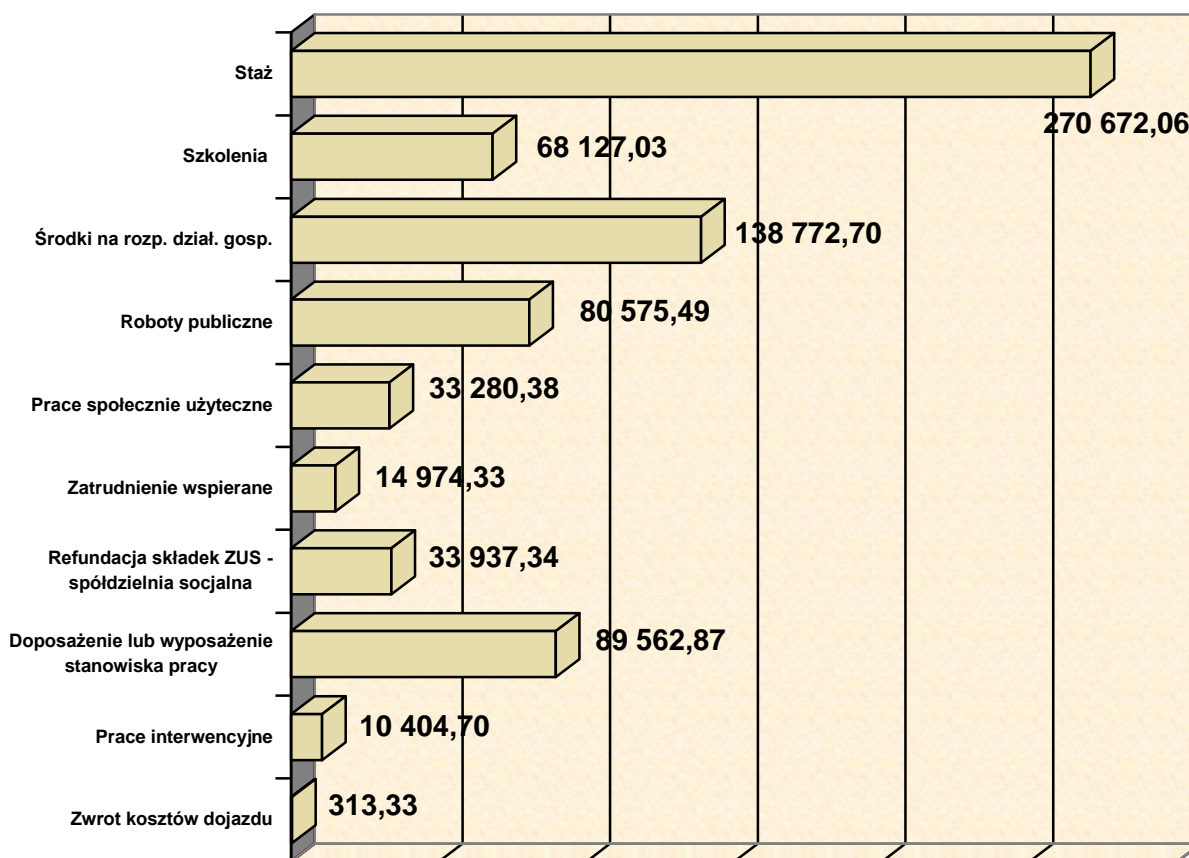
1. Funduszu Pracy (56,5%),
2. PFRON (1,7%),
3. Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” w ramach PO KL Poddziałanie 6.1.3 (41,8%).

Wykres 3. Struktura wydatków przeznaczonych na aktywizację osób niepełnosprawnych zamieszkałych w Bydgoszczy wg źródła finansowania w 2013r.

W 2013r. w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych największe wydatki PUP poniósł na staże (36,6% ogółu wydatków), środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (18,7% ogółu wydatków), środki na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy (12,1% ogółu wydatków) oraz na roboty publiczne (10,9% ogółu wydatków) (wykres 4).

Wykres 4. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy wg aktywnych form w 2013r. (w zł)

W 2013r. z aktywnych form skorzystało 163 niepełnosprawnych bezrobotnych (tj. 12,6% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych) oraz 20 niepełnosprawnych poszukujących pracy (odpowiednio 13,1%). Łącznie działaniami objęto 183 osoby niepełnosprawne, z czego 31 osób kontynuowało udział z roku poprzedniego (tabela 9).

Tabela 9. Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych w 2013r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż		Roboty publiczne	Prace interwencyjne	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Szkolenia				Spółdzielnie socjalna	Prace społecznie użyteczne	Zatrudnienie wspierane	Zwrot kosztów dojazdu do pracy	OGÓŁEM	
		bezrobotni	poszukujący pracy					grupowe		indywidualne						poszukujący pracy	bezrobotni
				bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni	poszukujący pracy								
2012/ 2013r.	Fundusz Pracy	22		2	2		2							3		28	3
	PFRON																
z 2013r.	Fundusz Pracy	32		8	6		5			5		10	24	1	2	82	11
	PO KL	19				7		27								53	
	PFRON		2						1		3						6
RAZEM	Fundusz Pracy	54		10	8		7			5		10	24	4	2	110	14
	PO KL	19				7		27								53	
	PFRON		2						1		3						6
OGÓŁEM PUP		73	2	10	8	7	7	27	1	5	3	10	24	4	2	163	20
OGÓŁEM MOPS						8*	15									23	

* w tym 2 osoby zatrudnione w ramach spółdzielni socjalnych

1. POŚREDNICTWO PRACY

Na przestrzeni 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy dysponował 3.206 propozycjami zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych od pracodawców funkcjonujących na terenie miasta Bydgoszczy (tj. ponad 31% więcej niż w 2012r.), z czego ponad 29% stanowiły oferty pracy subsydiowanej (tabela 10).

Pracodawcy najczęściej poszukiwali:

- pracowników ekipy sprzątającej,
- pracowników gospodarczych,
- pracowników ochrony,
- pracowników produkcji,
- dozorców/portierów,
- introligatorów,
- kierowców,
- sprzedawców,
- magazynierów,
- księgowych,
- pracowników administracyjno-biurowych.

Propozycje zatrudnienia dla niepełnosprawnych to 25,4% ogółu ofert w bydgoskich zakładach pracy, którymi dysponował PUP w 2013r. (w liczbie tej zostały również ujęte miejsca stażowe, z których mogły także skorzystać osoby niepełnosprawne).

Tabela 10. Oferty pracy dla niepełnosprawnych osób w bydgoskich zakładach pracy w 2013r.

	Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych		
	Ogółem	subsydiowanej	z sektora publicznego
Ogółem 2012	2.435	629	248
Styczeń 2013	222	120	62
Luty 2013	213	92	38
Marzec 2013	258	91	38
Kwiecień 2013	290	115	66
Maj 2013	296	113	29
Czerwiec 2013	391	135	37
Lipiec 2013	328	133	82
Sierpień 2013	218	48	32
Wrzesień 2013	309	68	41
Październik 2013	325	8	13
Listopad 2013	159	6	9
Grudzień 2013	197	3	4
Ogółem 2013	3.206	932	451

Na przestrzeni 2013r. z ewidencji osób niepełnosprawnych z tytułu podjęcia pracy zostały wyłączone 602 osoby zamieszkałe w mieście Bydgoszczy (tj. 11,9% więcej niż w analogicznym okresie roku 2012, w tym 46,3% stanowiły kobiety (tabela 11).

Tabela 11. Podjęcia pracy przez bezrobotne osoby niepełnosprawne w bydgoskich zakładach pracy w 2013 roku

	Podjęcia pracy bezrobotnych osób niepełnosprawnych	
	ogółem	kobiety
Ogółem 2012	538	272
Styczeń 2013	42	16
Luty 2013	43	26
Marzec 2013	50	22
Kwiecień 2013	39	21
Maj 2013	47	15
Czerwiec 2013	47	15
Lipiec 2013	61	30
Sierpień 2013	55	24
Wrzesień 2013	66	35
Październik 2013	73	36
Listopad 2013	56	28
Grudzień 2013	23	11
Ogółem 2013	602	279

Ponadto w ramach prowadzonego pośrednictwa pracy podejmowane były następujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. W celu ułatwienia kontaktu z pracodawcami składającymi propozycje zatrudnienia, osobom zainteresowanym umożliwiono bezpłatny kontakt telefoniczny oraz bezpłatny dostęp do ofert pracy zamieszczanych w lokalnej prasie i portalach internetowych (a także zakładanie skrzynek e-mailowych).
2. PUP w Bydgoszczy świadczył bezpłatne usługi pośrednictwa pracy za granicą przy zastosowaniu usług EURES dla wszystkich klientów urzędu, w tym dla osób niepełnosprawnych.
3. Bydgoski urząd współpracował z Kujawsko-Pomorskim Oddziałem Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych oraz agencjami zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy (w tym pracy tymczasowej).

2. PORADNICTWO ZAWODOWE

W 2013r. z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało ogółem 6.486 osób bezrobotnych, w tym 264 niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- (a) przeprowadzono wstępne rozmowy doradcze ze 143 osobami niepełnosprawnymi, natomiast 72 osobom udzielono porad indywidualnych,
- (b) Indywidualnym Planem Działania objęto 144 osoby (w tym 57 kobiet) niepełnosprawnych (w ramach Poddziałania 6.1.3, 6.1.1, 6.2 PO KL oraz pozostających w ewidencji urzędu pracy powyżej 180 dni),
- (c) w zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy wzięło udział 11 osób niepełnosprawnych,
- (d) w spotkaniach informacyjnych uczestniczyło 49 osób niepełnosprawnych (w tym 23 kobiety). Informacja zawodowa grupowa była skierowana do osób nowozarejestrowanych z prawem do zasiłku („Aktywnie po pracę”) oraz dla osób zainteresowanych pozyskaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.
- (e) z porady grupowej skorzystały 22 osoby niepełnosprawne, w tym 12 kobiet,
- (f) w szkoleniach Klubów Pracy w zakresie aktywnego poszukiwania pracy uczestniczyła 1 osoba bezrobotna niepełnosprawna.

3. SZKOLENIA

W omawianym okresie objęto szkoleniami 36 osób niepełnosprawnych z miasta Bydgoszczy, w tym 32 osoby bezrobotne i 4 osoby poszukujące pracy. Łączną kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 68.127,03 zł (z czego 47.765,44 zł w ramach Projektów PO KL, a 7.350,00 zł pochodziło ze środków PFRON).

Osoby niepełnosprawne korzystały ze szkoleń organizowanych:

- (b) w formie grupowej - **łącznie 28 osób**, w tym:
 - **27 osób bezrobotnych** (20 osób w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL oraz 7 osób w ramach Poddziałania 6.2 PO KL),
 - **1 osoba poszukująca pracy** - w ramach PFRON,
- (c) w trybie indywidualnym - **łącznie 8 osób**, w tym:
 - **5 osób bezrobotnych** z Funduszu Pracy,
 - **3 osoby poszukujące pracy** w ramach PFRON,

Osoby niepełnosprawne bezrobotne z Bydgoszczy uczestniczyły wraz z osobami pełnosprawnymi (szkolenia integracyjne) w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe - 28 osób:

A. W ramach PO KL - 27 osób:

- AUTOCAD (I, II, III stopień) - 1 osoba,
- Kosztorysowanie robót budowlano instalacyjnych - 1 osoba,
- Księgowość komputerowa - 1 osoba,
- Magazynier z obsługa wózków podnośnikowych - 1 osoba,
- Monitoring miasta - 1 osoba,
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC - 1 osoba,
- Operator wózków podnośnikowych - 3 osoby,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG - stale nisko i wysokostopowe - 2 osoby,
- Strażnik szkolny - 1 osoba,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony fizycznej drugiego stopnia - 2 osoby,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony fizycznej pierwszego stopnia - 2 osoby,
- Uprawnienia elektryczne - grupa I - 2 osoby,
- Utrzymanie czystości w budynkach i konserwacja terenów przyległych - 2 osoby,
- ABC przedsiębiorczości - 7 osób.

B. W ramach PFRON - 1 osoba:

- AUTOCAD (I, II, III stopień) - 1 osoba.

Szkolenia indywidualne - 8 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy - 5 osób:

- Kurs zielarsko - medyczny z zakresu towaroznawstwa zielarskiego - 1 osoba,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona uzupełniająca D, D1, D+E, D1+E - 1 osoba,
- Po 5-letniej przerwie w wykonywaniu zawodu pielęgniarki - 1 osoba,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony pierwszego stopnia - 1 osoba,
- Szkolenie okresowe - 1 osoba.

B. W ramach PFRON - 3 osoby:

- Kurs kadry i płace z Płatnikiem - 1 osoba,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona kat. C1, C1+E, C, C+E - 1 osoba,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi Metodą MAG - 1 osoba.

Wszystkie osoby niepełnosprawne kierowane na szkolenia w trybie indywidualnym posiadały prawdopodobnie zatrudnienia.

SUBSYDIOWANE ZATRUDNIENIE

4. STAŻ

Staż to forma aktywizacji zawodowej, z której chętnie korzystali zarówno pracodawcy jak i bezrobotni. Pracodawca nie ponosił żadnych kosztów związanych z przyjęciem stażysty i nie zawierał z nim umowy o pracę; na wstępne badania lekarskie kierował i finansował PUP. W okresie odbywania stażu bezrobotnemu wypłacane było stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku.

W 2013r. łącznie staż odbywało 75 osób niepełnosprawnych, z czego:

(a) do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2013 roku 53 osoby, w tym:

- w ramach Funduszu Pracy - 32 osoby,
- w ramach Poddziałania 6.1.3 POKL - 19 osób,
- w ramach PFRON - 2 osoby poszukujące pracy,

(b) 22 osoby bezrobotne kontynuowały staż rozpoczęty w 2012 roku ze środków Funduszu Pracy.

Osoby niepełnosprawne odbywały staż głównie na takich stanowiskach, jak: doradca klienta, księgowy, laborant, magazynier, referent, pomoc nauczyciela, sprzedawca, ślusarz-spawacz, wulkanizator.

Łączna kwota wydatków w 2013r. przeznaczona na organizację staży dla osób niepełnosprawnych wyniosła 270.672,06 zł, z czego 5.033,05 zł pochodziło ze środków PFRON, a 122.843,03 zł ze środków w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL.

5. ROBOTY PUBLICZNE

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy skierował w 2013 roku do pracy w ramach robót publicznych 8 bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy oraz kontynuował współpracę w ramach umów zawartych w roku 2012 z 2 osobami. Osoby zatrudnione były na stanowisku opiekuna - gospodarza oraz dozorca. Łączna kwota na ten cel z Funduszu Pracy wyniosła 80.575,49 zł.

PUP zwracał organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia. Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia dokonywana była na wniosek organizatora, składany co miesiąc, zawsze za miesiąc poprzedni.

6. PRACE INTERWENCYJNE

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy skierował do wykonywania prac interwencyjnych 6 bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy oraz kontynuował prace interwencyjne z 2 osobami bezrobotnymi niepełnosprawnymi w ramach umów z roku 2012. Prace interwencyjne były odbywane na stanowiskach: kierowca pojazdów ciężarowych, magazynier, sprzątaczką, specjalista ds. zamówień i rozliczeń, księgowa, kierownik biura. Łączna kwota na ten cel z Funduszu Pracy wyniosła 10.404,70 zł.

7. REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA/ DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

W 2013r. kontynuowano współpracę z pracodawcami, z którymi zawarto umowy w roku 2012 na wyposażenie 2 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz zawarto 5 nowych umów.

Osoby niepełnosprawne zatrudniono między innymi na stanowiskach pracy: kierowca serwisant, sprzedawca, pracownik administracyjny ds archiwizacji, magazynier kierowca, operator maszyny produkcyjnej, kierowca.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wynosiła 20.000zł.

Łączna kwota wydatków na ten cel wyniosła 89.562,87 zł.

8. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne mogą być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Osobie bezrobotnej przysługiwało świadczenie w wysokości nie niższej niż 7,70 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych (po waloryzacji od czerwca 2013r. 8,00 zł).

W roku 2013 prace społecznie użyteczne wykonywało 24 bezrobotnych niepełnosprawnych. Osoby wykonywały przeważnie prace porządkowo - gospodarcze, dozоровanie, prace opiekuńcze, usługi pralnicze, porządkowanie i wydawanie żywności, wydawały posiłki lub świadczyły pomoc sąsiedzką. Kwota wydatków na ten cel z Funduszu Pracy w 2013r. wyniosła 33.280,38 zł.

9. REFUNDACJA SKŁADEK ZUS - SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA

W 2013r. PUP zrefundował część kosztów wynagrodzenia oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 10 osób bezrobotnych niepełnosprawnych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę na łączną kwotę 33.937,34 zł.

Zajmowane stanowiska to np.: opiekun osób starszych, masażystka, menadżer spółdzielni, specjalista ds. cateringu, kierownik ds. produkcji, specjalista ds. rękodzieła, pracownik gospodarczy, specjalista ds. poligrafii, kierownik ds. sprzedaży, barmanka.

10. ZATRUDNIENIE WSPIERANE

W 2013r. do odbycia pracy w ramach zatrudnienia wspieranego skierowano 1 osobę niepełnosprawną poszukującą pracy zamieszkałą w Bydgoszczy. 3 osoby kontynuowały pracę w ramach zatrudnienia wspieranego w ramach umów zawartych w 2012 roku. Łączna kwota wydatków na ten cel w 2013r. wyniosła 14.974,33 zł. Osoby niepełnosprawne były zatrudnione jako sprzątaczk.

11. REFUNDACJA KOSZTÓW DOJAZDU

O refundację kosztów dojazdu do pracy mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2013r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy 2 bezrobotnym osobom niepełnosprawnym, na łączną kwotę 313,33 zł.

Działania w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane przez MOPS.

1. W 2013 roku zrefundowano koszty wyposażenia 15 stanowisk (w tym 1 stanowisko dla kobiety) na łączną kwotę 430.000 zł.
2. W 2013 roku dofinansowano 6 osobom rozpoczęcie działalności gospodarczej w łącznej kwocie 125.000,00 zł z zakresu branży: handlowej, budowlanej, komputerowej, outsourcingu.
3. Udzielono dofinansowania na wkłady do 2 spółdzielni socjalnych już funkcjonujących w kwocie 45.000,00 zł. Spółdzielnie socjalne prowadzą działalność gospodarczą z zakresu gastronomii, kultury, produkcji i terapii. Dzięki dofinansowaniu zatrudnienie znalazło 8 osób.

II. PROMOWANIE AKTYWNOŚCI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH CELEM POWROTU NA RYNEK PRACY

Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy odbywało się poprzez wypłatę dodatków aktywizacyjnych.

Dodatek aktywizacyjny stanowi dodatkowy instrument motywujący osoby bezrobotne z prawem do zasiłku do podejmowania zatrudnienia. Dodatek aktywizacyjny to świadczenie należne każdej osobie bezrobotnej z prawem do zasiłku, która z własnej inicjatywy podejmie pracę w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Dodatek aktywizacyjny wypłacany był za pełen miesiąc w wysokości 50% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, tj. 397,10 zł, a od czerwca 2013r. 411,80 zł.

Dodatki aktywizacyjne wypłacono 159 osobom niepełnosprawnym mieszkańcom Bydgoszczy zarejestrowanym w PUP na kwotę 128.613,00 zł.

III. DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Wszystkie zainteresowane osoby mogły uzyskać informacje na temat rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz dostępnych źródeł jej finansowania zarówno w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy jak i w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia, mieszczącym się w Centrum Pracy i Przedsiębiorczości przy ul. Mennica 6.

W okresie sprawozdawczym z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia korzystali mieszkańcy Bydgoszczy w formie konsultacji indywidualnych, w tym także osoby niepełnosprawne, w sprawach dotyczących:

- informacji o spółdzielniach socjalnych,
- informacji o pomocy publicznej na rozpoczęcie działalności ze środków PFRON,
- rejestracji działalności gospodarczej,
- prawa podatkowego i ubezpieczeń społecznych,
- dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej,
- pomocy osobom bezrobotnym w sporządzaniu wniosków o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- udostępnienie wzorów umów, pism urzędowych i formularzy związanych z rejestracją i prowadzeniem działalności gospodarczej oraz pomoc w ich wypełnieniu.

W czasie spotkań grupowych zainteresowanym przedstawiano zasady udzielania osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Uczestnicy spotkań grupowych zostali objęci anonimowym badaniem ankietowym, z którego wynika wysoki stopień zadowolenia uczestników z przebiegu spotkań i spełnienia ich oczekiwań.

W roku 2013 z tytułu podjęcia działalności gospodarczej wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych ogółem 19 osób niepełnosprawnych, w tym 7 osób bezrobotnych rozpoczęło działalność gospodarczą przy wsparciu finansowym PUP Bydgoszcz w wysokości do 20.000,00 zł w ramach projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Podziałanie 6.1.3 PO KL. Łączna kwota wydatków na ten cel wyniosła 138.772,70 zł.

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą z zakresu: usług szewskich, usług instalacyjnych wodno-kanalizacyjnych, CO, gazowych, usług w zakresie specjalistycznego projektowania, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami.

IV. INNE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. AKCJA PROMOCYJNO - INFORMACYJNA

- Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy brał udział w pracach Kapituły Etapu Regionalnego Konkursu LODOŁAMACZE 2013, a Urząd włączył się aktywnie w akcję promocyjną Konkursu poprzez rozpowszechnianie informacji o korzyściach z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy;
- Urząd współpracował także z Caritas Diecezji Bydgoskiej w ramach projektu „Wsparcie osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy”. Urząd informował i kierował osoby z dysfunkcją ruchu w stopniu znacznym lub umiarkowanym do Caritas Diecezji Bydgoskiej celem udziału w projekcie;
- Bydgoski urząd pracy współpracował z Centrum Edukacji i Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych rozpowszechniając ulotki, plakaty oraz informacje o bezpłatnych szkoleniach, dedykowanych osobom niepełnosprawnym, a także zamieszczając informacje na stronie internetowej urzędu;
- Urząd brał udział w organizowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Dniu Otwartym dla Osób Niepełnosprawnych.

2. Powiatowy Urząd Pracy organizował giełdy pracy dla pracodawców poszukujących niepełnosprawnych pracowników, m.in. dla firm:

- „KOBEX” Export-Import ZPChr - zorganizowano dwie giełdy - poszukiwani byli pracownicy serwisu sprzątającego,
- „EVER GRUPA” Sp. z o.o. - pracownik serwisu sprzątającego,
- „ADESSO” Sp. z o.o. - Sp. S.K.A. - zorganizowano dwie giełdy - pracownik ochrony,
- Zakład Usług Gospodarczo - Socjalnych „ANTEMA” - zorganizowano dla firmy trzy giełdy pracy - poszukiwane były sprzątaczkę,
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ELMUR-COMPLEX” - sprzątaczkę,

- „CAPITOL” Sp. z o.o. - akwizytor funduszy emerytalnych,
 - „GiT” Gastronomia i Turystyka Marcin Jurkiewicz - kierowca samochodu dostawczego.
3. Urząd uczestniczył w konferencji pt. „Różni ale równi - indywidualna droga do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością”, która odbyła się w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, organizowanej we współpracy z Fundacją Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo. Celem spotkania była prezentacja zapisów, ratyfikowanej przez Polskę, Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, która stawia przed Państwem Polskim szereg wyzwań odnoszących się m. in. do organizacji zatrudnienia osób z niepełnosprawnością na zasadach równych dla wszystkich obywateli.
 4. Urząd w ramach współpracy z Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych uczestniczył w spotkaniu, które odbyło się w Gdańsku dot. innowacyjnego projektu systemowego pn. „Trener pracy, jako sposób na zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych”.
 5. Urząd udostępnił osobom niepełnosprawnym informacje na temat projektu „Kreatywni - nowe możliwości dla osób niepełnosprawnych”, realizowanego przez Spółdzielnię Socjalną „Kreatywni” oraz Kiwanis International Klub „Nad Brdą” oraz zamieścił na stronie internetowej Urzędu odpowiednie informacje wraz z adresami do kontaktu.
 6. W tut. Urzędzie odbyło się spotkanie z przedstawicielem Fundacji Szansa dla Niewidomych dot. projektu „Tyflopunkty gwarancja kompleksowej samodzielności osób z dysfunkcją wzroku”.
 7. Przedstawiciele Urzędu brali udział w konferencji międzynarodowej „Arbeit ohne Grenzen - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w Polsce i Niemczech”, gdzie były prezentowane wyniki dotychczasowej współpracy międzynarodowej z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych, ze szczególnym wskazaniem osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy oraz wymieniano się doświadczeniem z pracy w obszarze aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
 8. Urząd brał udział w konferencji zorganizowanej przez Fundację Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo pod patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich prof. Ireny Lipowicz pn. „Równe perspektywy. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących tereny wiejskie”.

9. W ramach współpracy Fundacji WIATRAC, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Fordońskiej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz Powiatowego Urzędu Pracy od 8 lat funkcjonuje Klub Integracji Społecznej w Fordonie, przy ul. Kleeberga 2. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów KIS połączono obsługę formalną osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, pozostających w ewidencji PUP powyżej 2 lat, osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Fordonu z poradnictwem zawodowym, pośrednictwem pracy i informacją o usługach PUP.

Osoby bezrobotne w Klubie Integracji Społecznej:

- składały wnioski o wydanie zaświadczeń (np. o statusie osoby bezrobotnej),
- informowały urząd pracy o wszelkich zmianach, które zaszły po okresie rejestracji, a są danymi ewidencyjnymi bądź związanymi z podnoszeniem kwalifikacji,
- osoby uprawnione do zasiłku składały oświadczenia o przychodach,
- zgłaszały podjęcia pracy lub wyjazdu,
- uzyskiwały informację o ofertach pracy (na miejscu można było skorzystać z telefonu, z którego bez ponoszenia kosztów osoby bezrobotne mogły dzwonić do pracodawcy),
- uzyskiwały informację o szkoleniach organizowanych przez urząd pracy,
- uzyskiwały pomoc doradcy zawodowego w przygotowywaniu dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny).

Klub Integracji Społecznej w poszczególnych miesiącach 2013 roku objął swoim zasięgiem osoby, które potwierdzały gotowość do podjęcia pracy:

styczeń	- 248 osób
luty	- 228 osób,
marzec	- 231 osób,
kwiecień	- 246 osób,
maj	- 249 osób,
czerwiec	- 262 osoby,
lipiec	- 280 osób,
sierpień	- 305 osób,
wrzesień	- 309 osób,
październik	- 314 osób,
listopad	- 362 osoby,
grudzień	- 356 osób,

wśród których comiesięcznie było około 50-70 osób niepełnosprawnych oraz co miesiąc obsługiwał dodatkowo około 400 osób w innych sprawach (informacja, składanie wniosków, porady itp), a także udzielał informacji telefonicznie ok. 100 osobom miesięcznie.

Tabela 12. Kwota wydatków na aktywizację bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy wg źródła finansowania w 2013r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)			
		umowy 2012/2013	umowy 2013r.	Razem	
Fundusz Pracy	Staż	36.034,25	106.761,73	142.795,98	
	Roboty publiczne	12.275,48	68.300,01	80.575,49	
	Prace interwencyjne	4.304,81	6.099,89	10.404,70	
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		89.562,87	89.562,87	
	Szkolenia	indywidualne	326,52	12.685,07	13.011,59
		grupowe			
	Spółdzielnia socjalna		33.937,34	33.937,34	
	Zatrudnienie wspierane	14.974,33		14.974,33	
	Prace społecznie użyteczne	2.619,54	30.660,84	33.280,38	
	Zwrot kosztów dojazdu do pracy		313,33	313,33	
Ogółem			418.856,01		
PO KL	Staż		122.843,03	122.843,03	
	Szkolenia grupowe		47.765,44	47.765,44	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		138.772,70	138.772,70	
	Ogółem			309.381,17	
PFRON	Staż		5.033,05	5.033,05	
	Szkolenia	grupowe		1.547,00	1.547,00
		indywidualne		5.803,00	5.803,00
	Ogółem			12.383,05	
OGÓŁEM PUP (w zł)		70.534,93	670.085,30	740.620,23	
(w %)		9,52	90,48	100,00	
MOPS					
Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej			125.000,00	125.000,00	
Środki na spółdzielnie socjalne			45.000,00	45.000,00	
Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy			430.000,00	430.000,00	
OGÓŁEM MOPS (w zł)			600.000,00	600.000,00	

DZIAŁANIE V. Przedsięwzięcia związane z realizacją programów specjalnych

Działanie realizowane było poprzez następujące zadania:

- a) Poradnictwo Pracy „Wspólna Sprawa”,
- b) współpracę z biurami karier uczelni wyższych w Bydgoszczy,
- c) wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach Powiatowego Urzędu Pracy,
- d) współorganizację i udział we wszelkich przedsięwzięciach związanych z problematyką rynku pracy, realizowanych w Bydgoszczy,
- e) współpracę w zakresie promocji projektów i rekrutacji potencjalnych beneficjentów,
- f) promocję wolontariatu europejskiego,
- g) współpracę z instytucjami rynku pracy w zakresie pozyskiwania miejsc pracy za granicą,
- h) wsparcie psychologiczne i pomoc zawodową dla osób zagrożonych utratą pracy,
- i) współpracę z Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej Pomorskiego Okręgu Wojskowego w zakresie pomocy osobom zwalnianym ze służby wojskowej.

5.1 Poradnictwo Pracy „Wspólna Sprawa” - wolontariat na rzecz osób bezrobotnych

Projekt Poradnictwa Pracy *Wspólna Sprawa* został stworzony po to, żeby pomóc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy uzyskać odpowiednią wiedzę i kompetencje oraz ułatwić orientację na lokalnym rynku pracy. Projekt realizowany jest na zasadzie wolontariatu. Koordynacją projektu *Wspólna Sprawa* zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy Bydgoszczy. W 2013 roku kontynuowano edycję XIV, która miała swój początek w lipcu 2012 roku oraz rozpoczęto edycję XV, która zakończy się w czerwcu 2014 roku. Poradnictwo Pracy *Wspólna Sprawa* obejmuje zajęcia w Klubie Pracy, kursy językowe i kurs podstaw obsługi komputera.

SZKOLENIE SZUKAM PRACY I ZAJĘCIA AKTYWIZACYJNE

W ramach zajęć w Klubie Pracy osoby bezrobotne mogą skorzystać z trzytygodniowego szkolenia *Szukam Pracy* oraz trzydniowych *Zajęć z zakresu aktywnego poszukiwania pracy*. Zajęcia prowadzone są przez liderów w Klubie Pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy przy ul. Toruńskiej 147, w Samorządowym Klubie Pracy przy ul. Mennica 6 oraz w filiach - Koronowie i Solcu Kujawskim. Zajęcia przeznaczone są przede wszystkim dla osób, które chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej, nie mają żadnego doświadczenia

w poszukiwaniu pracy albo są zniechęcone brakiem pozytywnych efektów swoich działań. Rozgoryczeniu, poczuciu niepewności osób bezrobotnych często towarzyszą wątpliwości dotyczące słuszności dokonywanych wyborów, brak wiary w skuteczność własnych poczynań oraz skłonność do przerzucania odpowiedzialności za swoją sytuację na czynniki zewnętrzne. Uczestnictwo w zajęciach w Klubie Pracy pomaga zmienić swoją postawę wobec siebie i swojej sytuacji, uczy aktywności i samodzielności. Podczas warsztatów uczestnicy mogą określić swoją sylwetkę zawodową, dokonać bilansu swoich mocnych i słabych stron, a także ocenić na ile ich kwalifikacje pasują do oferty rynku pracy.

Liczba uczestników zajęć organizowanych w Klubie Pracy:

KLUB PRACY	SZKOLENIE SZUKAM PRACY		ZAJĘCIA AKTYWIZACYJNE	
	BYDGOSZCZ	POWIAT	BYDGOSZCZ	POWIAT
Filia Koronowo	-	9	-	254
Filia Solec Kujawski	-	0	-	129
Klub Pracy ul. Toruńska	15	0	288	20
Samorządowy Klub Pracy ul. Mennica 6	0	0	163	11
RAZEM	15	9	451	414

Ukończenie szkolenia *Szukam Pracy* lub *Zajęć z zakresu aktywnego poszukiwania pracy* było warunkiem przystąpienia do drugiego modułu - kursów komputerowych i językowych.

KURSY JĘZYKOWE

Wspólna Sprawa to nie tylko pomoc w rozwijaniu umiejętności zawodowych osób bezrobotnych. Studenci, którzy prowadzą zajęcia w ramach projektu, mają okazję zdobycia doświadczenia w nauczaniu osób dorosłych, a także wzbogacenia swojego warsztatu nauczycielsko-trenerskiego. Ponadto studenci uczą się samodzielności w planowaniu i organizowaniu zajęć oraz rozwijają umiejętności interpersonalne. Możliwość przeprowadzenia kursu językowego w Powiatowym Urzędzie Pracy daje szansę studentom odbycia praktyk zarówno w semestrze zimowym, jak i letnim, pomiędzy zajęciami na uczelni. W 2013 roku osoby bezrobotne miały możliwość skorzystania z kursu języka hiszpańskiego, języka angielskiego oraz niemieckiego.

Zajęcia odbywały się w salkach udostępnionych przez partnerów projektu.

Lektorat języka hiszpańskiego:

- kurs języka hiszpańskiego - poziom podstawowy

Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Dworcowa 82

- rozpoczęło - 17 osób,
- zakończyło - 6 osób,
- data realizacji od 04.02.2013r. - 27.05.2013r.

- kurs języka hiszpańskiego - poziom zaawansowany

Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Dworcowa 82

- rozpoczęło - 16 osób,
- zakończyło - 8 osób,
- termin realizacji 04.02.2013r. - 27.05.2013r.

Lektorat języka angielskiego:

- kurs języka angielskiego - Samorządowy Klub Pracy w Bydgoszczy, ul. Mennica 6

- rozpoczęło - 17 osób,
- zakończyło - 13 osób,
- termin realizacji 03.06.2013r. - 22.07.2013r.

Lektorat języka niemieckiego:

kurs języka niemieckiego

- rozpoczęło - 16 osób,
- data rozpoczęcia zajęć: 08.11.2013r. - 07.04.2014r. (planowany termin zakończenia).

KURSY KOMPUTEROWE

Podstawowy kurs obsługi komputera to odrębny moduł zajęć. Zainteresowanie kursem wśród osób poszukujących pracy jest bardzo duże, gdyż pracodawcy często wymagają umiejętności obsługi komputera. Najchętniej w tym module biorą udział osoby po 50 roku życia. Osoby bezrobotne uczą się obsługi programów: Microsoft Word, Microsoft Excel oraz umiejętności korzystania z Internetu. Zajęcia prowadzą stażyści. W każdym miesiącu prowadzone jest 5 kursów:

- kurs komputerowy, Caritas Diecezji Bydgoskiej, ul. Cienista 2

- grupa czteroosobowa, 30 godzin/2 tygodnie

- kurs komputerowy, Centrum Integracji Społecznej, ul. Smoleńska 43

- 1 grupa ośmioosobowa, 30 godzin/2 tygodnie
- **kurs komputerowy**, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, ul. Paderewskiego 26
- 1 grupa ośmioosobowa, 32 godziny/4 tygodnie

ZAANGAŻOWANIE PARTNERÓW PROJEKTU WSPÓLNA SPRAWA W ROKU 2013

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, ul. Paderewskiego 26

- kurs komputerowy

Centrum Integracji Społecznej, ul. Smoleńska 43

- kurs komputerowy

Caritas Diecezji Bydgoskiej, ul. Cienista 2

- kurs komputerowy

Młodzieżowy Dom Kultury nr 4, ul. Dworcowa 82

- lektorat języka hiszpańskiego

Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych, ul. Dworcowa 80

- prowadzenie zajęć z języka hiszpańskiego przez studentów ramach wolontariatu i praktyki studenckiej

Filia Powiatowego Urzędu Pracy, Koronowo, ul. Szosa Kotomińska 3

- poradnictwo zawodowe
- pośrednictwo pracy
- zajęcia aktywizacyjne

Filia Powiatowego Urzędu Pracy, Solec Kujawski, ul. 23 Stycznia 14a

- poradnictwo zawodowe
- pośrednictwo pracy
- zajęcia aktywizacyjne

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy, ul. Toruńska 147

- poradnictwo zawodowe
- pośrednictwo pracy
- szkolenie *Szukam Pracy*

- zajęcia aktywizacyjne

Samorządowy Klub Pracy, ul Mennica 6

- koordynacja projektu
- poradnictwo zawodowe
- szkolenie *Szukam Pracy*
- zajęcia aktywizacyjne

PODSUMOWANIE

LP.	RODZAJ ZAJĘĆ	MIEJSCE	CZAS TRWANIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY ZAJĘCIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE UKOŃCZYŁY ZAJĘCIA
1.	Szkolenie <i>Szukam Pracy</i>	Powiatowy Urząd Pracy - Klub Pracy, Samorządowy Klub Pracy, Koronowo, Solec Kujawski	2013	24	23
2.	<i>Zajęcia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy</i>	Powiatowy Urząd Pracy - Klub Pracy, Samorządowy Klub Pracy, Koronowo, Solec Kujawski	2013	865	846
3.	Język angielski	Samorządowy Klub Pracy	03.06.- 22.07.2013	17	13
4.	Język hiszpański	Młodzieżowy Dom Kultury nr 4	08.10.2012 - 18.01.2013 poziom podstawowy	10	5
		Młodzieżowy Dom Kultury nr 4	08.10.2012 - 18.01.2013 poziom za- awansowany	13	9

		Młodzieżowy Dom Kultury nr 4	04.02.2013 - 27.05.2013 poziom podstawowy	17	6
		Młodzieżowy Dom Kultury nr 4	04.02.2013 - 27.05.2013 poziom zaawansowany	16	8
5.	Kurs komputerowy	Caritas Diecezji Bydgoskiej	praca bieżąca co 2 tygodnie	67	36
		Centrum Integracji Społecznej		52	51
		Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej	praca bieżąca co 4 tygodnie	60	51

5.2 Współpraca z Biurami Karier uczelni wyższych Bydgoszczy w zakresie aktywizacji zawodowej absolwentów szkół wyższych, organizacji wspólnych przedsięwzięć, targów pracy

W 2013r. współpraca z biurami karier bydgoskich uczelni wyższych koncentrowała się przede wszystkim na udziale w organizowanych przez uczelnie konferencjach oraz targach pracy:

- udział w targach pracy zorganizowanych na terenie Centrum Konferencyjnego CWKS „Zawisza” - prezentacja oferty urzędu i rozpowszechnianie ofert pracy (27.03.2013r.);
- udział w Dziewiątych Bydgoskich targach Edukacyjnych - Hala Sportowo-Widowiskowa „Łuczniczka” (11.04.2013r.);
- udział w VI Międzynarodowych Targach Pracy w Toruniu (08.05.2013r.);
- udział w VII edycji Targów Pracy i Promocji Pracodawców OFFerty 2013 - Hala Sportowo-Widowiskowa „Łuczniczka”. (24.10.2013r.).

5.3 Wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach Powiatowego Urzędu Pracy Bydgoszczy oraz innych partnerów rynku pracy dla osób bezrobotnych poszukujących pracy oraz pracodawców, w szczególności aktualizowanie katalogu wszystkich procedur w sprawach dostępu do świadczeń należnych osobom bezrobotnym, zagrożonym utratą pracy i pracodawcom

Informacje o lokalnym rynku pracy, o zakresie działalności PUP i bieżącej ofercie instytucji partnerskich, ogłaszanych konkursach dla pracodawców, świadczonych usługach są rozpowszechniane poprzez lokalną prasę, telewizję, spotkania, portal internetowy urzędu pracy a także podczas spotkań, seminariów i konferencji oraz bezpośrednio na terenie PUP. W miarę potrzeb opracowywane są informacje o sytuacji na bydgoskim rynku pracy. Pod adresem www.pup.bydgoszcz.pl funkcjonuje portal internetowy urzędu. Na stronie internetowej zamieszczane są na bieżąco informacje dot. lokalnego rynku pracy, w tym m.in. dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Bydgoszczy.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszcz opracował i rozpowszechniał wśród 100% klientów informator pod tytułem „Informacja dla osób rejestrujących się dla osób zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy”, który zawiera wszystkie istotne informacje o możliwościach i zakresie pomocy należnej osobie bezrobotnej.

5.4 Udział w targach, seminariach, giełdach pracy i innych przedsięwzięciach związanych z tematyką rynku pracy w Bydgoszczy

- udział w spotkaniu biznesowym Bydgoskiego Klastra Przemysłowego - omówienie organizowanych projektów, przedstawienie oferty letnich praktyk w firmach - członkach Klastra, szkolenia dla osób bezrobotnych finansowane ze środków PUP w zawodach poszukiwanych przez firmy - członków Klastra (24.01.2013r.);
- udział w posiedzeniu Kapituły konkursu „Pracodawca Roku Regionu Kujawsko-Pomorskiego 2012” - dokonanie optymalnego wyboru laureatów Konkursu Pracodawca Roku Regionu Kujawsko-Pomorskiego 2012 oraz wyboru Firmy Innowacyjnej 2012 (31.01.2013r.);
- udział w spotkaniu laureatów programów: „Przedsiębiorstwo Fair Play 2012” i „Gmina Fair Play 2012” (19.02.2013r.);
- udział w posiedzeniu Konwentu Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego - ocena sytuacji samorządów lokalnych, omówienie zasad funkcjonowania powiatowych urzędów pracy planowanych przez Rząd, stan prawny zadań realizowanych przez powiaty w zakresie polityki społecznej (22.02.2013r.);
- udział w II Konferencji szkoleniowej dla pedagogów i doradców zawodowych „Trafny wybór - Pewny sukces” - nowoczesne rozwiązywania w kształceniu zawodowym młodzieży, przyszłość zawodowa absolwentów na lokalnym rynku pracy, szkoła w procesie wspierania młodzieży w planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej (01.03.2013r.);
- udział w spotkaniu „Efektywna współpraca administracji i biznesu. Rekomendacje wspólnych działań” - dyskusja z udziałem szefów urzędów z województwa i delegowanych urzędników, przedstawicieli organizacji pracodawców, ekspertów PKPP Lewiatan (07.03.2013r.);
- udział w spotkaniu poświęconemu omówieniu zgłoszonych w procesie konsultacji społecznych uwag do Programu na Rzecz Ekonomii Społecznej na lata 2013-2020 (15.03.2013r.);
- udział w spotkaniu dot. planowanych zmian w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zagadnień związanych z wdrażaniem PO KL przez PUP oraz współpracy CliPKZ Z PUP (14.03.2013r.);
- udział w konferencji zorganizowanej przez Fundację Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo pod patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich - „Równe perspektywy. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących tereny wiejskie” (22.03.2013r.);

- udział w spotkaniu zespołu powołanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego powołanego w celu wypracowania zmienionej koncepcji realizacji projektów PUP współfinansowanych z EFS w perspektywie finansowej 2014-2020 (Warszawa - 22.03.2013r.);
- udział w spotkaniu eksperckim, dot. projektu badawczego realizowanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, którego celem jest międzynarodowa analiza porównawcza praktyk uniwersyteckich i zawodowych, podejmowanych w obszarze promocji przedsiębiorczości; projekt pn. „Umiejętności i kompetencje w zakresie przedsiębiorczości” (20.03.2013r.);
- udział w konferencji zorganizowanej przez Urząd Miasta Bydgoszczy i Bydgoski Klaster Przemysłowy pn. „Szkolnictwo zawodowe w Bydgoszczy, a potrzeby rynku pracy” (10.04.2013r.);
- udział w konferencji zorganizowanej przez Fundację „Wiatrak” pn. „Inicjatywy Klubów Integracji Społecznej na rzecz poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy” (26.04.2013r.);
- udział w konferencji - spotkaniu otwierającym cykl warsztatów i szkoleń dla MAM pn. „Bydgoszcz Miastem Przedsiębiorczych MAM” - tematem przedsięwzięcia jest „Oferta Miasta dla przedsiębiorczych mam, a także potrzeby, oczekiwania, przeszkody i marzenia związane z własnym biznesem” (14.05.2013r.);
- udział w spotkaniu przy Okrągłym Stole Gospodarczym pn. „Inwestycje - od gospodarki lokalnej do gospodarki globalnej” - Opera Nova, Bydgoszcz (20-21.05.2013r.);
- udział w konferencji międzynarodowej pn. „Arbeit ohne Grenzen - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w Polsce i Niemczech” (24.05.2013r.);
- udział w Dniu Otwartym dla Osób Niepełnosprawnych zorganizowanym przez ZUS - udzielanie informacji osobom niepełnosprawnym (29.05.2013r.);
- udział w Zgromadzeniu Ogólnym Członków K-PZPiP (07.06.2013r.);
- udział w ogólnopolskiej konferencji organizowanej przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy oraz WUP Toruń pn. „Mama wraca do pracy” - sytuacja kobiet powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka (24.06.2013r.);
- udział w Walnym Zebraniu Sprawozdawczym Członków Izby Przemysłowo-Handlowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego (24.06.2013r.);
- udział w spotkaniu mającym na celu omówienie propozycji Zespołu Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości, które mogą przyczynić się do rozwoju sektora IT w Bydgoszczy (07.08.2013r.);
- udział w obradach Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Bydgoski Klaster Przemysłowy - sprawozdania z działalności, przedstawienie kierunków rozwoju (02.09.2013r.);

- udział w debacie w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego organizowanej we współpracy z Fundacją Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo pn. „Różni ale równi - indywidualna droga do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością” (12.09.2013r.);
- udział w XIII posiedzeniu Podkomitetu Monitorującego program operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 - omówienie stanu wdrażania, prezentacja założeń (09.09.2013r.);
- udział w pracach Kapituły Etapu Regionalnego Konkursu „Lodołamacze 2013” - gala regionalna - 9.09.2013r.
- udział w spotkaniu w WUP Toruń - omówienie problemu zwolnień nauczycieli, zmiany przepisów prawnych dot. urzędów pracy, bieżąca problematyka rynku pracy (02.10.2013r.);
- udział w spotkaniu Rady Doradczej Pracodawców, Przedsiębiorców i Samorządowców organizowanym przez Kujawsko-Pomorską Szkołę Wyższą w Bydgoszczy (17.10.2013r.);
- udział w posiedzeniu Konwentu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego (06.11.2013);
- udział w stoisku eksperckim w organizowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Tygodniu Przedsiębiorcy (18-22.11.2013r.);
- udział w konferencji pn. „Projekt systemowy KROK DO PRZODU narzędziem pracownika socjalnego w aktywnej integracji środowiska lokalnego (19.11.2013r.);
- udział w spotkaniu w siedzibie Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Wspierania Ekonomii Społecznej w Bydgoszczy - współpraca między służbami pomocy społecznej oraz powiatowymi urzędami pracy obszarze reintegracji bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej (26.11.2013r.);
- udział w konferencji zorganizowanej w ramach projektu innowacyjnego pn. „Model Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej” - wsparcie projektów wykorzystujących projekty innowacyjne (29.11.2013r.);
- udział w spotkaniu dyrektorów PUP nt. sytuacji na rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego (2-3.12.2013r.);
- udział w spotkaniu podsumowującym programy prewencyjne oraz konkursy promujące pożądane postawy odbiorców działań Państwowej Inspekcji Pracy (13.12.2013r.);

5.5 Współpraca w zakresie promocji projektów i rekrutacji potencjalnych beneficjentów

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy prowadzi bazę instytucji realizujących projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, które skierowane są do osób bezrobotnych i poszukujących pracy z terenu Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego. Informacje te przekazywane są przez pośredników pracy i doradców zawodowych urzędu pracy osobom zainteresowanym.

Dodatkowo PUP włącza się aktywnie w rozpowszechnianie informacji o projektach realizowanych m.in. w ramach Priorytetu VI, VII oraz VIII PO KL przez innych partnerów rynku pracy. Informacje są zamieszczane na stronie internetowej www.pup.bydgoszcz.pl oraz na tablicach ogłoszeń. W miarę zapotrzebowania zgłaszanych przez inne instytucje związane z bydgoskim rynkiem pracy - udostępniano będące w posiadaniu urzędu pracy opracowania, biuletyny, raporty - niezbędne do przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów na rzecz osób bez pracy w ramach PO KL.

5.6 Promocja wolontariatu europejskiego

Urząd Miasta Bydgoszczy w ramach Promocji Wolontariatu Europejskiego w 2013 roku zrealizował następujące działania:

1. Rozpowszechniał informacje otrzymane od Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży, organizacji pozarządowych, wyższych uczelni (m. in. Fundacji „Wiatrak”, „Salezjańskiego Stowarzyszenia Wychowania Młodzieży” O. Bydgoszcz, studenckiej organizacji AIESEC Polska, Europejskiego Forum Młodzieży, Biura Współpracy Międzynarodowej UKW, Działu Współpracy Międzynarodowej UTP) - wolontariuszom jak i opiekunom wolontariatu, o możliwości wzięcia udziału w realizowanych projektach wymiany międzynarodowej oraz w ramach Programu „Młodzież w działaniu” - Akcja 2 Wolontariat Europejski EVS (European Voluntary Service - Wolontariat Europejski), sympozjach dotyczących wypraw wolontariuszy do krajów rozwijających się w ramach pomocy międzynarodowej.

Program „Młodzież w Działaniu” (ang. Youth in Action; do 2006r. Program „Młodzież”) to uruchomiony przez Unię Europejską program dla młodzieży w wieku 13-30 lat oraz ich opiekunów, wspierający uczestnictwo w kształceniu pozaszkolnym. Obecny program pod nazwą „Młodzież w Działaniu” był realizowany do końca 2013r. Program w Polsce koordynowała Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji - Narodowa Agencja Programu Młodzież z siedzibą w Warszawie. Celem Programu było przezwyciężenie uprzedzeń i stereotypów zakorzenionych w mentalności i kulturze młodych ludzi, przygotowywanie młodzieży do aktywnego

uczestnictwa w życiu społecznym państw europejskich, rozwijanie osobowości młodych ludzi. Program promował dialog międzykulturowy, a także sprzyjał integracji wszystkich młodych ludzi, niezależnie od ich wykształcenia, środowiska społecznego i kulturowego.

Program składał się z pięciu części zwanych Akcjami:

Akcja 1 - Młodzież dla Europy,

Akcja 2 - Wolontariat Europejski,

Akcja 3 - Młodzież w Świecie,

Akcja 4 - Systemy wsparcia młodzieży,

Akcja 5 - Wsparcie europejskiej współpracy w zakresie problematyki i działań młodzieżowych.

Drugi program to **Program „Erasmus”**. Powstał on w 1987 roku jako program wymiany studentów. Główną ideą programu jest rozwijanie międzynarodowej współpracy między uczelniami. Jest programem dla uczelni, ich studentów i pracowników. Wspiera międzynarodową współpracę szkół wyższych, umożliwia wyjazdy studentów za granicę na część studiów i praktykę, promuje mobilność pracowników uczelni, stwarza uczelniom liczne możliwości udziału w projektach wraz z partnerami zagranicznymi. W niektórych jego akcjach mogą uczestniczyć również instytucje/firmy specjalizujące się w pośrednictwie w organizowaniu zagranicznych praktyk studenckich, instytucje specjalizujące się w nauczaniu języka polskiego jako obcego, organizacje lub przedsiębiorstwa, które współpracują ze szkołami wyższymi. Polska bierze udział w Programie „Erasmus” od roku 1998/99. W latach 1995-2006 „Erasmus” wchodził w skład wspólnotowego programu „Socrates”, a od roku 2007 do 2013 był częścią programu „Uczenie się przez całe życie” (LLP - the Lifelong Learning Programme), programu Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji i doskonalenia zawodowego.

Od 1 stycznia 2014 roku program „Młodzież w działaniu” został zastąpiony programem „Erasmus+”. Program adresowany jest również do osób pracujących z młodzieżą oraz organizacji działających na rzecz młodzieży, które chcą podnieść swoje kwalifikacje, rozwinąć działalność czy nawiązać współpracę międzynarodową.

Program wspiera przedsięwzięcia, które mają pomóc w rozwoju osobowości młodych ludzi oraz sprzyjać nabywaniu nowych umiejętności. Za realizację programu w Polsce odpowiada Narodowa Agencja Programu „Młodzież w działaniu”, której rolę pełni Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

2. Zapoznawał się ze zwyczajami i kulturą innych narodowości oraz nawiązywał kontakty międzynarodowe z wolontariuszami zagranicznymi współpracującymi z Fundacją „WIATRAC” (29.11.2013r. - odbyło się 2-godzinne spotkanie integracyjne wolontariuszy z bydgoskich szkół i organizacji pozarządowych z wolontariuszami zagranicznymi z 5 krajów - Portugalii, Bułgarii, Gruzji, Azerbejdżanu i Turcji - spotkanie odbyło się w Centrum Pracy i Przedsiębiorczości, ul. Mennica 6 - w spotkaniu wzięło udział 45 osób; wolontariusze mówili o realizowanych przez

siebie projektach i zachęcali młodych ludzi do wyjazdu na wolontariat europejski, który w całości finansowany był przez unijny Program „Młodzież w działaniu”).

3. Zorganizował szkolenia na temat sposobu pisania projektów i składania wniosków w ramach Programu „Młodzież w Działaniu” oraz wprowadzonych zmian w realizacji projektów (Program „Erasmus+”) dla wolontariuszy ze szkolnych klubów wolontariatu, organizacji pozarządowych oraz koordynatorów wolontariatu (29.10.2013r. - odbyło się 2-godzinne szkolenie Fundacji „WIATRAK” oraz integracja międzykulturowa - miejsce spotkania: Centrum Pracy i Przedsiębiorczości, ul. Mennica 6 - 40 uczestników).

4. Promował wolontariuszy europejskich wyróżniających się w swojej pracy poprzez prezentowanie ich sylwetek podczas konkursu „Bydgoski Wolontariusz Roku” (edycja miejska organizowana od 2003 roku) w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. Podczas gali konkursowej, która odbyła się 04.12.2013r. w sali sesyjnej bydgoskiego ratusza po raz 11 przyznano nagrody i wyróżnienia tym, którzy bezinteresownie niosą pomoc (uhonorowano 37 wolontariuszy).

18 listopada 2013 roku na posiedzeniu kapituły konkursowej zostało wyłonionych trzech laureatów w każdej z trzech kategorii konkursowych (wolontariat młodzieżowy - od 15 roku życia do 18 roku życia, wolontariat dorosły - osoby, które ukończyły 18 rok życia oraz opiekun wolontariatu) oraz sześć osób postanowiono wyróżnić.

5. 16.04.2013r. zorganizował po raz trzynasty uroczystą galę Samorządowego Konkursu Nastolatków „8 Wspaniałych”. Celem konkursu było wyłanianie i promowanie pozytywnych zachowań, działań i postaw dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie przemocy i agresji wśród młodzieży oraz upowszechnianie dziecięcego i młodzieżowego wolontariatu. Kapituła konkursowa postanowiła przyznać 8 nagród w kategorii indywidualnej „Ósemka”, a także wyróżnić 21 wolontariuszy w kategorii zgłoszenie grupowe. Najlepsza z najlepszych, wolontariuszka Salezjańskiego Stowarzyszenia Wychowania Młodzieży O. Bydgoszcz reprezentowała Bydgoszcz podczas eliminacji ogólnopolskich, które odbyły się 25-26 kwietnia 2013r. w Warszawie.

6. Organizował spotkania integracyjne, szkolenia wolontariuszy w bydgoskich szkołach z wolontariuszami zagranicznymi m. in. w Zespole Szkół Budowlanych, Zespole Szkół nr 5 Mistrzostwa Sportowego, Gimnazjum nr 27, Zespole Szkół nr 35, Zespole Szkół nr 36, Zespole Szkół nr 19 Integracyjnym, Zespole Szkół Mechanicznych nr 2, Zespole Szkół nr 35 - Szkolne Koło Wolontariuszy „Stop obojętności” organizuje co roku Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, w ramach którego przeprowadzane jest spotkanie informacyjno-warsztatowe z europejskimi wolontariuszami zaangażowanymi w działalność Centrum Kultury Katolickiej „Wiatrak”. W Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 zorganizowane zostało w 2013 roku szkolenie dla wolontariuszy „Różni - równi” wraz z wolontariuszami zagranicznymi Fundacji „Wiatrak”.

7. Organizował wymiany międzynarodowe młodzieży oraz konferencje międzynarodowe.
Co roku Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 organizuje wymiany międzynarodowe ze szkołami w krajach europejskich. Są to: Francja - Tuluza; Szwecja - Vaggeryd; Grecja - Patras; Niemcy - Mannheim. Celem wymian jest nawiązanie nowych kontaktów, poszerzenie wiedzy, podniesienie umiejętności posługiwania się językiem obcym i poznanie zwyczajów innych krajów.

VI Liceum Ogólnokształcące w 2013 roku zorganizowało wymianę międzynarodową ze szkołą w Hiszpanii.
8. Zespół Szkół Chemicznych - Technikum Ochrony Środowiska od 1996 roku współpracuje w ramach wymiany międzynarodowej młodzieży polsko-niemieckiej z Centrum Szkoleniowym Towarzystwa Naukowego Ochrony Środowiska i Zawodów Chemicznych w Dreźnie. Od 1996 roku co roku przyjeżdżają uczniowie niemieccy wraz z nauczycielami do Bydgoszczy i wyjeżdżają uczniowie Zespołu Szkół Chemicznych do Drezna, w ramach praktyki zawodowej oraz wymiany kulturalnej. Dzięki wymianom uczniowie mają możliwość zaspokojenia potrzeb spotkania się z innymi, rozmów i doskonalenia znajomości języków obcych, poznania kultury, tradycji, historii zaprzyjaźnionego kraju, a także dzielenia się wspólnymi doświadczeniami oraz promowanie ogólnego rozwoju społeczności poprzez kontakty z gośćmi z zagranicy.
9. Zespół Szkół nr 22 realizował od 24-31.03.2013 projekt wymiany międzynarodowej młodzieży Polska-Portugalia. Uczniowie szkoły gościli w Amarem, w Portugalii. Były prowadzone działania warsztatowe, projekty muzyczne, artystyczne, kulinarne, rozmowy, dyskusje.
10. VIII Liceum Ogólnokształcące w roku szkolnym 2013/2014 gościło uczennicę z Kanady, Mackenzie Van Hoof w ramach współpracy z międzynarodową organizacją AIESEC.
11. W roku szkolnym 2013/2014 - we wrześniu w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 realizowany był projekt dot. wizyty przedstawicieli 7 krajów partnerskich programu COMENIUS - z Turcji, Bułgarii, Holandii, Litwy, Grecji, Hiszpanii oraz Wielkiej Brytanii. Przyjechało 14 nauczycieli oraz 18 uczniów. Na czas pobytu w Bydgoszczy uczniowie z krajów partnerskich zamieszkali u uczniów szkoły. Uczniowie z Bułgarii, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Litwy, Turcji i Wielkiej Brytanii wspólnie z uczniami z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Bydgoszczy tworzą Klub Ludzi Walczących ze Stresem.
26 września 2013 roku w sali sesyjnej bydgoskiego ratusza nauczyciele oraz uczniowie z sześciu państw spotkali się z Prezydentem Bydgoszczy. Spotkanie zorganizował Wydział Edukacji Urzędu Miasta Bydgoszczy.
Program Comenius był realizowany w Zespole Szkół nr 4 wraz z przedstawicielami państw partnerskich ze szkół z: Hiszpanii, Bułgarii, Holandii, Turcji, Litwy oraz Wielkiej Brytanii. W tej

edycji realizowany był program o tytule "Stress Fighters Club -a way to succeed". Zebrani goście dowiedzieli się podstawowych informacji o Bydgoszczy z anglojęzycznego filmu.

W dniach 25 września - 1 października uczestnicy programu Comenius przebywali w Bydgoszczy. Podczas ich pobytu były realizowane zaplanowane działania. Goście brali udział w warsztatach artystycznych, wokalnych oraz teatralnych, poznawali Bydgoszcz.

Cele Programu wymiany Comenius to: rozwijanie wśród młodzieży i kadry nauczycielskiej wiedzy o różnorodności kultur i języków europejskich oraz zrozumienia jej wartości; pomaganie młodym ludziom w nabyciu podstawowych umiejętności i kompetencji życiowych niezbędnych dla rozwoju osobistego, przyszłego zatrudnienia i aktywnego obywatelstwa europejskiego; wzmacnianie jakości i wymiaru europejskiego kształcenia nauczycieli; wspieranie poprawy metod dydaktycznych i zarządzania; wymiana międzynarodowa uczniów i kadry, wizyty studyjne, praktyki w zakresie uczenia się przez całe życie.

12. Przedstawiciele rządów, uczelni wyższych, środowisk biznesowych, m.in. Grecji, Kazachstanu, Kirgistanu, Rumunii, Rosji, Turcji, Ukrainy, Włoch, Węgier, wzięli udział w międzynarodowej konferencji interdyscyplinarnej z cyklu "Jeden Świat - wiele kultur", która odbyła się 7 i 8 listopada 2013 roku w Bydgoszczy.

Wydarzenie już po raz czwarty zorganizowane było przez Kujawsko-Pomorską Szkołę Wyższą w Bydgoszczy. Natomiast współorganizatorami byli: Fundacja Watykańska Joseph Ratzinger Benedykt XVI, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Urząd Miasta Bydgoszczy. Temat przewodni brzmiał: "Współczesne wyzwania rozwoju społecznego i gospodarczego".

Konferencja była kontynuacją zainaugurowanych w 2010 roku, przez uczelnię corocznych spotkań naukowych, mających na celu szeroko rozumiany dialog międzykulturowy i wymianę myśli na temat problemów współczesnego świata. Obrady odbywały się w pięciu panelach tematycznych: religia i kultura wobec zagrożeń współczesnego społeczeństwa; ekonomiczne i społeczne dylematy gospodarki rynkowej; współczesność w wymiarze prawnym i administracyjnym; cywilizacja techniczna XXI wieku; przyszłość edukacji w świetle kryzysów współczesnego świata. W obradach wystąpili m.in. podsekretarz stanu z Węgier, ks. prałat, przewodniczący Fundacji Watykańskiej Joseph Ratzinger - Benedykt XVI oraz prof. z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Listopadowe spotkanie było okazją do wymiany poglądów na temat istotnych problemów współczesnego świata, a także zapoczątkowania dialogu ludzi nauki i biznesu.

13. PUP w Bydgoszczy bierze udział w Unijnym programie „**Młodość w działaniu**” pozwalającym uzyskiwać dofinansowanie na realizację różnych projektów.

Akcją drugą tego programu jest „**WOLONTARIAT EUROPEJSKI**”, umożliwiający młodym ludziom w wieku 18-30 lat wyjazd za granicę i podjęcie pracy społecznej.

Wolontariusze wyjeżdżający do innych krajów zdobywają kompetencje i umiejętności wpływające na ich rozwój osobisty i zawodowy przez doświadczenia związane z edukacją pozaformalną.

Kryteria formalne:

- Wiek: 18 - 30 lat,
- Czas trwania: od 2 tygodni do 12 miesięcy,
- Nie są wymagane żadne kwalifikacje ani znajomość języka obcego.

Program „Młodzież w działaniu” finansuje:

- 90% kosztów podróży
- zakwaterowanie
- wyżywienie
- ubezpieczenie
- wsparcie językowe
- transport lokalny
- materiały do pracy
- kieszonkowe
- koszty wiz i szczepień (jeśli są wymagane).

Wkład wolontariusza:

- 10% kosztów podróży.

Projekt (tematyka działań i kraj pobytu) wybierany jest indywidualnie dla każdego wolontariusza, np.: praca z dziećmi (w przedszkolach, świetlicach, domach dziecka), z chorymi, z osobami niepełnosprawnymi, ekologia, media i komunikacja, zdrowie, kultura i sztuka, sport, itd.

Kraje, do których można wyjechać: (Kraje UE): Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Łotwa, Luksemburg, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Republika Słowacka, Rumunia, Słowenia, Szwecja, Węgry, Włochy, Zjednoczone Królestwo.

Kraje EFTA: Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Szwajcaria.

Kraje kandydujące: Chorwacja, Turcja.

Kraje Europy Południowo - Wschodniej: Albania, Bośnia i Hercegowina, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Kosowo, Czarnogóra, Serbia.

Kraje Europy Wschodniej i Kaukazu: Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina, Federacja Rosyjska.

5.7 Współpraca z instytucjami rynku pracy w zakresie pozyskiwania miejsc pracy za granicą

Po pozytywnej weryfikacji oferty agencji trafiają na tablice ogłoszeń w urzędzie pracy do wiadomości poszukujących pracy. W przypadku ofert o nieokreślonym terminie ważności są one wywieszane na okres 1 - go miesiąca. Pozostałe wywieszane są zgodnie ze wskazaniami agencji. Oferty pracy w ramach sieci EURES dostępne są na stronie Komisji Europejskiej pod adresem www.eures.europa.eu oraz publikowane na tablicach urzędu pod adresem www.wup.torun.pl.

W 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy uczestniczył w projekcie ponadnarodowym: „**Sieć europejskich miast dla klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości EUC4BIZ**” („**European cities network for business friendly environment**”)

Miasto Bydgoszcz reprezentowane przez trzy instytucje: Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy, Zespół Obsługi Inwestora Urzędu Miasta Bydgoszczy oraz regionalny związek pracodawców - Pracodawcy Pomorza i Kujaw jest partnerem projektu pn. „Sieć europejskich miast dla klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości”. Projekt otrzymał dofinansowanie Komisji Europejskiej w wysokości 68 000,00 EUR w ramach Programu „Europa dla Obywateli” (działanie 1.2 Sieci Miast Partnerskich). Rolę koordynatora projektu pełni Miasto Zagrzeb (Chorwacja), partnerami są przedstawiciele sześciu europejskich miast:

1. Norrköping (Szwecja),
2. Ferrol (Hiszpania),
3. Warszawa (Polska),
4. Kielce (Polska),
5. Bydgoszcz (Polska),
6. Rimini (Włochy).

Okres trwania projektu to 24 miesiące: od lutego 2013r. do lutego 2015r.

Oczekiwane rezultaty:

U genezy projektu leży potrzeba zbliżenia członków społeczności lokalnych poprzez wymianę doświadczeń, dobrych praktyk, rozwój tematycznej i długotrwałej współpracy pomiędzy partnerskimi miastami w celu poprawy warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości.

Odbiorcy projektu:

Projekt kierowany jest do osób, instytucji związanych z rozwojem ekonomicznym miast i przedsiębiorczości, m.in. przedstawiciele lokalnych władz, szkół i uczelni wyższych.

Przewidziane działania:

Projekt podejmuje kwestie dotyczące poprawy warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości w formie:

- 4 międzynarodowych seminariów, podczas których uczestnicy projektu poznają istniejące ponadnarodowe, narodowe, lokalne polityki oraz narzędzia promujące samozatrudnienie. Zorganizowane zostaną również wizyty studyjne podczas których uczestnicy poznają infrastrukturę wspierającą przedsiębiorczość w miastach goszczących;
- 2 spotkania społeczności lokalnej (każdy partner organizuje u siebie w mieście), podczas których uczestnicy zajmą się zagadnieniem przeniesienia na lokalny grunt tzw. „dobrych praktyk” z innych miast europejskich oraz stworzeniem wytycznych oraz rekomendacji, które będą sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości w mieście.

Działania zrealizowane w 2013 roku:

1. *Spotkanie koordynacyjne zorganizowane w dniach: 16 - 19 kwietnia 2013r. w Ferrol (Hiszpania)* - było to pierwsze spotkanie podczas, którego ustalono ścieżkę działania poszczególnych partnerów oraz przedstawiono założenia projektu wiadomości publicznej, wygłoszone zostały prezentacje dotyczące istniejących narzędzi oraz rozwiązań wspierających samozatrudnienie, a także przedsiębiorczość w regionie. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy oraz przedstawiciel Kujawsko - Pomorskiego Związku Pracodawców i Przedsiębiorców.
2. *Międzynarodowe seminarium i zajęcia warsztatowe zorganizowane w dniach: 8 - 11 października 2013r. w Warszawie* - wraz z przedstawicielem Urzędu Pracy w międzynarodowym spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Kujawsko-Pomorskiego Związku Pracodawców i Przedsiębiorców oraz przedstawiciele Zespołu Obsługi Inwestora Urzędu Miasta Bydgoszczy. W jego trakcie uczestnicy projektu poznali istniejące ponadnarodowe/narodowe/regionalne/lokalne polityki oraz narzędzia promujące samozatrudnienie. Podczas zajęć warsztatowych uczestnicy zidentyfikowali interesy oraz potrzeby poszczególnych gmin. Zorganizowano również wizytę studyjną, w czasie której uczestnicy poznali infrastrukturę wspierającą przedsiębiorczość w Warszawie.

Działania planowane do realizacji w 2014 roku:

1. Lokalne seminarium i zajęcia warsztatowe zaplanowane na dzień 5 marca 2014r. w Bydgoszczy - seminarium służy rozpowszechnieniu informacji o projekcie wśród lokal-

nej społeczności. Zajęcia warsztatowe dotyczyć będą możliwości przeniesienia na lokalny grunt dobrych praktyk z innych europejskich miast.

2. Seminarium i zajęcia warsztatowe zaplanowane na maj 2014r. w Norrköping, (Szwecja) - w trakcie spotkania porównane zostaną wnioski wysunięte na szczeblu lokalnym, podjęta zostanie próba znalezienia wspólnego rozwiązania, które będzie sprzyjało rozwojowi przedsiębiorczości.
3. Lokalne seminarium i zajęcia warsztatowe zaplanowane na wrzesień 2014r. w Bydgoszczy - w czasie spotkania zweryfikowane zostaną rozwiązania przyjęte na szczeblu ponadnarodowym, a także stworzone zostaną wytyczne oraz rekomendacje sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości.
4. Spotkanie podsumowujące projekt zaplanowane na październik 2014r. w Zagrzebiu (Chorwacja) - na spotkaniu przeprowadzona zostanie ewaluacja projektu oraz zaprezentowane zostaną możliwości wnioskowania o środki Programu „Europa dla Obywateli”, w kontekście dalszej współpracy.

5.8 Zwolnienia grupowe w Bydgoszczy

W okresie styczeń - grudzień 2013 roku 17 zakładów pracy zgłosiło do bydgoskiego urzędu pracy zamiar zwolnienia pracowników (911 osób). Faktycznie wypowiedzenia wręczyło 20 zakładów 738 pracownikom.

5.9 Współpraca z Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej Pomorskiego Okręgu Wojskowego w zakresie pomocy osobom zwalnianym ze służby wojskowej

Współpraca polegała na bieżącej wymianie informacji na temat rynku pracy, przedsiębiorczości, dostępnych źródeł finansowania działalności gospodarczej.

Ponadto 25 lutego 2011r. zostało zawarte z Wojskową Komendą Uzupelnień w Bydgoszczy Porozumienie o współpracy w sprawie podejmowania działań promocyjnych dotyczących Narodowych Sił Rezerwowych. Zgodnie z jego treścią strony zobowiązały się do podejmowania wszelkich inicjatyw mających na celu prowadzenie działalności w zakresie promocji wojska i obronności Polski; wzajemnej współpracy w zakresie działań promocyjno-informacyjnych mających na celu pozyskanie kandydatów do zawodowej służby wojskowej, Narodowych Sił Rezerwowych oraz służby przygotowawczej na terenie miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego oraz podejmowania wspólnych przedsięwzięć realizowanych w środowisku osób poszukujących pracy w zakresie pozyskania wysokokwalifikowanych kandydatów do Narodowych Sił Rezerwowych, służby przygotowawczej i zawodowej służby wojskowej. W roku 2013 współpraca była kontynuowana i rozwijana.

DZIAŁANIE VI. Edukacja dla rynku pracy

Działanie realizowane poprzez:

- a) rozwój kształcenia ustawicznego celem ułatwienia nabycia nowych zawodów i umiejętności,
- b) popularyzację w szkołach i na uczelniach wiedzy o rynku pracy i kreowanie postaw przedsiębiorczości,
- c) dostosowywanie sieci szkół, profili kształcenia, zawodów i specjalności szkół pod kątem wymogów lokalnego rynku pracy,
- d) promocję szkolnictwa zawodowego,
- e) Patronat nad Miejskim Konkursem Przedsiębiorczości dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

6.1 Rozwój kształcenia ustawicznego celem ułatwienia nabycia nowych zawodów, umiejętności

Miasto Bydgoszcz, zgodnie z ogólnymi tendencjami edukacyjnymi w Polsce, stwarza warunki dla zapewnienia dorosłym szerokiego zakresu kształcenia ustawicznego, w tym zawodowego, w celu umożliwienia im nabycia nowych umiejętności i kwalifikacji.

Na terenie Bydgoszczy działa 7 zespołów szkół i centrów kształcenia ustawicznego w ramach, których powołano wszystkie typy szkół - od podstawowej do policealnych. Placówki te są ogólnie dostępne dla osób dorosłych, jako kontynuacja edukacji ciągłej, jak i dla tych, którzy chcą podnieść poziom wykształcenia ogólnego lub kwalifikacji zawodowych. W bydgoskim systemie oświatowym placówkami publicznymi kształcenia dorosłych są:

1. Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 przy ul. Słonecznej 19, w skład, którego wchodzi:

- VI Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- Szkoła Policealna Mechaniczna dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Drzewne dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Elektroniczne dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Elektryczne dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Mechaniczne dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Odzieżowe dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Samochodowe dla Dorosłych.

CKU nr 1 od 1 września 2010r. działa w strukturze Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2.

2. Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 2 przy ul. Gajowej 98, w skład, którego wchodzi:

- IV Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- Szkoła Policealna Ekonomiczno-Informatyczna dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Handlowe nr 2 dla Dorosłych.

CKU nr 2 od 1 września 2012r. działa w strukturze Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych.

Uzupełnieniem kształcenia ustawicznego w centrach jest oferta edukacyjna adresowana do dorosłych przez zespoły szkół w ramach, których powołano szkoły dla dorosłych. Są to:

1. Zespół Szkół nr 1, w ramach, którego działają:

- I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Fryzjerskie dla Dorosłych,
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące nr 1 dla Dorosłych,

2. Zespół Szkół Budowlanych, w składzie, którego powołano Technikum Uzupełniające Budowlane dla Dorosłych,

3. Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, w skład, którego wchodzi:

- Szkoła Policealna Ekonomiczna dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Handlowe nr 1 dla Dorosłych,

4. Zespół Szkół Gastronomicznych, w składzie, którego powołano Technikum Uzupełniające Gastronomiczne dla Dorosłych,
5. Zespół Szkół Spożywczych, w składzie, którego powołano Technikum Uzupełniające Spożywcze dla Dorosłych,
6. Zespół Szkół dla Dorosłych, w ramach, którego działają:
 - Szkoła Podstawowa dla Dorosłych,
 - Gimnazjum dla Dorosłych,
 - VII Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Dorosłych.

W w/w placówkach naukę podejmują absolwenci szkół podstawowych, gimnazjów, zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, profilowanych oraz techników innych specjalności i zawodów. Uzupełnieniem kształcenia ustawicznego w formach szkolnych jest rozwijanie różnorodnych form pozaszkolnych np. kształcenia na odległość, form kursowych.

W roku szkolnym 2013/2014 naukę w publicznych szkołach dla dorosłych podjęło w trybie stacjonarnym i zaocznym w 37 oddziałach 939 słuchaczy, odpowiednio 243 w gimnazjum, 488 w liceach ogólnokształcących, 185 w technikach i 23 w zasadniczej szkole zawodowej. 208 dorosłych kształci się w poszukiwanych na rynku pracy zawodach, między innymi: kucharz małej gastronomii, mechanik pojazdów samochodowych, stolarz, technik elektronik, technik elektryk, technik handlowiec, technik mechanik, technik pojazdów samochodowych, technik technologii żywności, technik usług fryzjerskich. Dodatkowo 516 osób dorosłych uczestniczy w 14 kursach kwalifikacyjnych organizowanych przez pięć szkół dla dorosłych.

Z roku na rok maleje zainteresowanie dorosłych kształceniem w publicznych szkołach dla dorosłych. W roku szkolnym 2013/2014 działalność edukacyjną prowadzą:

- Gimnazjum dla Dorosłych,
- I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- IV Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- VI Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- VII Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Elektroniczne dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Elektryczne dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Fryzjerskie dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Gastronomiczne dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Handlowe nr 2 dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Mechaniczne dla Dorosłych,
- Technikum Uzupełniające Samochodowe dla Dorosłych,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Dorosłych.

6.2 Popularyzacja w szkołach i na uczelniach wiedzy o rynku pracy i kreowanie postaw przedsiębiorczości

Programy rządowe dotyczące kształtowania rynku pracy zobowiązują szkoły do popularyzacji wiedzy o rynku pracy, kreowania postaw przedsiębiorczości, przygotowania młodzieży w systemie szkolnym do samozatrudnienia. Pojęcie samozatrudnienia oznacza tworzenie miejsc pracy i prowadzenie działalności gospodarczej w oparciu o inicjatywę indywidualną lub niewielkich zespołów ludzkich. Pomocne temu są realizowane przez szkoły obowiązkowe zajęcia edukacyjne: *Podstawy przedsiębiorczości*. Kreowaniu u uczniów postaw przedsiębiorczości sprzyja tworzenie i prowadzenie w szkołach mini-przedsiębiorstw, kół ekonomicznych, giełd, uczestnictwo w projektach realizowanych przez pozarządowe organizacje pożytku publicznego. Uczniowie 14 szkół prowadzących kształcenie zawodowe uczestniczą w realizacji kolejnej edycji projektu „Zawodowe horyzonty” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestnikami innego projektu unijnego „Aktywny w szkole - twórczy w życiu” jest młodzież 15 liceów ogólnokształcących. W ramach projektów organizowane są dodatkowe zajęcia pozalekcyjne ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych ze szczególnym uwzględnieniem m.in. przedsiębiorczości. Zaplanowano udział w m.in. ścieżkach przedsiębiorczości, realizowanych poprzez żywe lekcje przedsiębiorczości, wizyty w przedsiębiorstwach, warsztaty prowadzone przez ekspertów zewnętrznych czy startup’y, zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz staże u pracodawców. Nabycie przez uczniów praktycznych umiejętności ułatwiających znalezienie zatrudnienia i podniesienie umiejętności interpersonalnych umożliwi im prawidłowe funkcjonowanie w przyszłych miejscach pracy. Rozbudzaniu u uczniów potrzeby świadomego kształtowania własnych karier zawodowych służą organizowane w szkołach spotkania z właścicielami firm i przedsiębiorstw, przedstawicielami Powiatowego Urzędu Pracy. Dodatkowo wiedzę ogólną, zawodową, odpowiednie kwalifikacje i cechy uczniowie zdobywają i kształtują na kursach i szkoleniach organizowanych przez szkoły we współpracy z PUP. Pomocy w rozwijaniu zainteresowań problemami rynku pracy, w wyborze i realizacji własnych ścieżek zawodowych udzielają uczniom działające w szkołach i poza szkołami punkty doradztwa zawodowego.

W bydgoskim systemie oświaty publicznej działają dwa Szkolne Ośrodki Kariery - przy Zespole Szkół Drzewnych i Zespole Szkół Chemicznych. Ośrodki te są miejscami, w których uczeń uzyskuje profesjonalną pomoc z zakresu wiedzy i umiejętności potrzebnych do planowania własnej kariery edukacyjno-zawodowej, a rodzice i nauczyciele poradę jak pomagać młodym ludziom w wyborze drogi zawodowej. Działalność Szkoł skierowana jest na: udzielanie pomocy młodym ludziom uczącym się lub debiutującym na rynku pracy, podejmowanie działań aktywizujących na forum szkolnym oraz współpracę z partnerami lokalnego rynku pracy, rodzicami i nauczycielami. Ośrodki te współpracują na terenie miasta z wieloma instytucjami wspierającymi, między innymi:

Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, Powiatowym Urzędem Pracy, Komendą Wojewódzką OHP.

6.3 Dostosowywanie sieci szkół, profili kształcenia, zawodów i specjalności szkół pod kątem wymogów lokalnego rynku pracy

W sieci szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz, w roku 2013 nastąpiły następujące zmiany:

- z dniem 31 sierpnia 2013r. zlikwidowano 28 szkół ponadgimnazjalnych (przepisy przejściowe *ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw* nakazują likwidację klas pierwszych liceum profilowanego i szkół uzupełniających dla młodzieży: uzupełniającego liceum ogólnokształcącego i technikum uzupełniającego oraz następujących typów szkół dla dorosłych: zasadniczej szkoły zawodowej, technikum, liceum profilowanego i uzupełniającego liceum ogólnokształcącego),
- z dniem 1 września 2013 r. przekształcono XI Liceum Ogólnokształcące wchodzące w skład Zespołu Szkół nr 9 w XI Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego.

Sieć szkolnictwa ponadgimnazjalnego w roku szkolnym 2013/14 tworzą w Bydgoszczy **30 samodzielne szkoły i szkoły zorganizowane w zespoły szkół**. Wśród 30 jednostek sprawozdawczych pięć prowadzi kształcenie dorosłych.

W strukturze tych jednostek powołano:

- **21 liceów ogólnokształcących**, w tym 4 dla dorosłych,
- **1 uzupełniające liceum ogólnokształcące dla dorosłych**,
- **15 zasadniczych szkół zawodowych**, w tym 1 dla dorosłych,
- **23 technika**,
- **16 techników uzupełniających**, w tym 12 dla dorosłych,
- **3 licea profilowane**,
- **13 szkół policealnych**, w tym 3 dla dorosłych,
- **centrum kształcenia praktycznego**.

W bieżącym roku szkolnym uczęszcza do nich **13.047 uczniów**, w tym 696 dorosłych; odpowiednio **5.275 do liceów ogólnokształcących**, w tym 488 dorosłych; **1.240 do zasadniczych szkół zawodowych**, w tym 23 dorosłych; **6.381 do techników**, w tym 185 dorosłych; **67 do liceów profilowanych** i **84 do szkół policealnych**. Centrum Kształcenia Praktycznego nr 1 organizuje zajęcia praktyczne dla uczniów macierzystego Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 oraz dodat-

kowo dla 324 uczniów bydgoskich szkół zawodowych. Ponadto nauczanie specjalne na poziomie ponadgimnazjalnym zawodowym jest realizowane w Zasadniczej Szkole Zawodowej nr 5 Specjalnej. Kształceniem specjalnym objętych jest tu 165 uczniów. 516 osób dorosłych uczestniczy w 14 kursach kwalifikacyjnych organizowanych przez pięć szkół dla dorosłych.

Licea ogólnokształcące w 182 oddziałach przygotowują młodzież i osoby dorosłe do egzaminu maturalnego po zdaniu, którego mogą oni kontynuować naukę na wyższych uczelniach. Technika prowadzi naukę w 236 oddziałach. Szkoły te umożliwiają zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, tytułu technika jednego z 36 zawodów. Jednego z 21 zawodów robotniczych uczniowie uczą się w 56 oddziałach zasadniczych szkół zawodowych. Od 1 września 2012r. licea profilowane nie dokonują naboru do oddziałów klas pierwszych. Jeszcze 3 tego typu placówki prowadzą działalność edukacyjną, kształcąc uczniów w 3 oddziałach w następujących profilach: transportowo-spedycyjnym i zarządzania informacją. Ograniczone zainteresowanie młodzież i dorośli okazują szkołom policealnym. Słuchacze nabywają kwalifikacji zawodowych w 4 oddziałach 1 placówki tego typu.

W sieci szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz, po 1 września 2009 r. zaszły istotne zmiany. Sieć szkół, profili kształcenia, zawodów i specjalności dostosowano, przede wszystkim, pod kątem wymogów lokalnego rynku pracy. Znacznie ograniczono nabór do liceów ogólnokształcących. XI Liceum Ogólnokształcące przekształcono w XI Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego, XII Liceum Ogólnokształcące utraciło samodzielność (włączone je do Zespołu Szkół nr 24), XIII Liceum Ogólnokształcące przeniesiono z Zespołu Szkół nr 3 do Zespołu Szkół nr 35, zlikwidowano XIV Liceum Ogólnokształcące. W Zespole Szkół nr 1 utworzono Szkołę Policealną Kosmetyczną a w Zespole Szkół Chemicznych Technikum Obsługi Turystycznej. Do Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych włączono Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 2 i Szkołę Policealną Organizacji i Zarządzania a do Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 Centrum Kształcenia Praktycznego nr 1 i Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1. Z powodu zmian ustawowych, z 1 września 2012r., wstrzymano nabór do liceów profilowanych, uzupełniających techników i uzupełniających liceów ogólnokształcących oraz większości typów szkół dla dorosłych. Z 1 września 2012r. wprowadzono nową formę kształcenia zawodowego dorosłych - kursy kwalifikacyjne.

W celu sprostania zapotrzebowaniu lokalnego rynku pracy na pracowników w ciągu ostatnich lat uruchomiono dodatkowe oddziały w Technikum Budowlanym, Technikum Ekonomicznym nr 1, Technikum Elektronicznym, Technikum Elektryczno-Energetycznym, Technikum Elektrycznym nr 2, Technikum Fotochemicznym, Technikum Handlowym, Technikum Mechanicznym nr 1 i 2, Technikum Obsługi Turystycznej, Technikum Poligraficznym i Technikum Samochodowym. Kolejne oddziały uruchomiono także w zasadniczych szkołach zawodowych: ZSZ Mechanicznej i ZSZ Samochodowej. Przy występującym niżej demograficznym tworzenie oddziałów w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe odbywa się dzięki administracyjnemu regulowaniu naborem

do liceów ogólnokształcących (w 2009/2010 uruchomiono 69 oddziałów licealnych, w 2010/2011 – 60, w 2011/2012 i w 2012/2013 - po 55, w 2013/14 - 53).

Uwzględniając potrzeby rynku pracy oraz zainteresowania młodzieży kształcenie zawodowe na poziomie średnim realizowane jest w następujących zawodach: fototechnik, kelner, kucharz, technik analityk, technik awionik, technik budownictwa, technik cyfrowych procesów graficznych, technik drogownictwa, technik ekonomista, technik eksploatacji portów i terminali, technik elektronik, technik elektryk, technik energetyk, technik farmaceutyczny, technik geodeta, technik handlowiec, technik hodowca koni, technik hotelarstwa, technik informatyk, technik logistyk, technik masażysta, technik mechanik, technik mechanik lotniczy, technik mechatronik, technik obsługi turystycznej, technik ochrony środowiska, technik organizacji usług gastronomicznych, technik organizacji reklamy, technik pojazdów samochodowych, technik poligraf, technik technologii drewna, technik technologii odzieży, technik technologii żywności, technik teleinformatyk, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik usług fryzjerskich, technik żywienia i gospodarstwa domowego i technik żywienia i usług gastronomicznych; a na poziomie robotniczym w zawodach: cukiernik, elektryk, fotograf, fryzjer, krawiec, kucharz, mechanik precyzyjny, mechanik pojazdów samochodowych, monter-elektronik, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, murarz, murarz-tylnkarz, ogrodnik, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, operator obrabiarek skrawających, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, sprzedawca, stolarz i ślusarz. Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 i częściowo Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 Specjalna oferują młodocianym pracownikom naukę w oddziałach wielozawodowych. Obejmuje ona naukę przedmiotów ogólnokształcących i teoretycznych przedmiotów zawodowych. Teoretyczne kształcenie zawodowe w niektórych zawodach odbywa się w formie kursów organizowanych przez Okręgowy Ośrodek Doksztalcania Zawodowego w Bydgoszczy, który kształci przyszłych blacharzy samochodowych, cukierników, elektromechaników pojazdów samochodowych, elektryków, lakierników, mechaników pojazdów samochodowych, monterów instalacji i urządzeń sanitarnych, murarzy i ślusarzy; Ośrodek Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego w Brodnicy, w którym naukę pobierają posadzkarze i monterzy-elektronicy oraz Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Zielonej Górze przygotowujący monterów-elektroników. Praktyczne przygotowanie zawodowe, w obszarze prowadzonych przez szkołę kierunków kształcenia, realizowane jest u pracodawców, z którymi młodociani zawarli umowy o pracę.

Oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnych jest przygotowywana bezpośrednio w placówkach. Dyrektorzy szkół projektując ofertę uwzględniają przede wszystkim zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy oraz preferencje i zainteresowania absolwentów szkół gimnazjalnych kształceniem w określonych typach szkół, w określonych zawodach. Organ prowadzący konsultuje przygotowane oferty z organizacjami zrzeszającymi pracodawców oraz Powiatowym Urzędem Pracy,

biorąc pod uwagę zgłaszane w tym względzie propozycje i sugestie, przekazuje ustalenia dotyczące naboru Kujawsko-Pomorskiemu Kuratorowi Oświaty.

Oferta edukacyjna publicznych szkół ponadgimnazjalnych podlega stałej, corocznej modyfikacji. Wynika ona przede wszystkim z jej poszerzania o nowe szkoły i zawody, czyli prowadzenia działań wspierających rozwój szkolnictwa zawodowego. Tworzenie i realizowanie atrakcyjnej oferty edukacyjnej szkół prowadzących kształcenie zawodowe wymaga znacznych nakładów finansowych na ciągłą rozbudowę, modernizację i wyposażenie gabinetów dydaktycznych. Możliwości szkół w tym względzie są bardzo ograniczone, dlatego organ prowadzący angażuje w to, dodatkowo własne środki finansowe.

Stabilizuje się liczba uczniów rozpoczynających kształcenie w oddziałach klas pierwszych techników i zasadniczych szkół zawodowych. Zdecydowało o tym utworzenie nowych szkół oraz uruchomienie kształcenia w nowych zawodach (technik cyfrowych procesów graficznych, technik eksploatacji portów i terminali, technik energetyk, technik hodowca koni, technik logistyk, technik mechatronik, technik organizacji reklamy, technik pojazdów samochodowych, technik urzędzeń i systemów energetyki odnawialnej, monter instalacji i urzędzeń sanitarnych, operator maszyn i urzędzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej). Wpływ na to ma także utrzymanie przez licea ogólnokształcące progu 100 punktów, jako minimum kwalifikujące kandydata do szkoły.

Poprawia się „jakość” kandydatów wybierających kształcenie zawodowe, zarówno w technikach jak i zasadniczych szkołach zawodowych. Świadczy o tym średnia liczba punktów z jaką uczniowie przyjmowani są w ostatnich latach do tych szkół.

Obecna struktura uczniów szkół ponadgimnazjalnych prezentuje się następująco: ponad 60% uczniów uczy się w szkołach kształcenia zawodowego, a około 40% to uczniowie liceów ogólnokształcących. W kolejnych latach udział uczniów wybierających kształcenie zawodowe zamierza się utrzymać na obecnym poziomie.

W najbliższych latach zainteresowanie kształceniem zawodowym na poziomie średnim i robotniczym, mimo niżu demograficznego, nie powinno się istotnie zmienić. Sprawi to m.in. obecnie panująca sytuacja na rynku pracy, powodująca zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników, względna łatwość znalezienia pracy w wyuczonym zawodzie zarówno w kraju, jak i zagranicą.

6.4 Promocja szkolnictwa zawodowego

Miasto Bydgoszcz prowadzi samodzielnie i na zasadzie partnerstwa liczne akcje promujące szkolnictwo zawodowe. Wspiera wszelkie działania reklamowe i preorientacyjne prowadzone przez

szkoły, pracodawców, lokalne media zachęcające młodzież do podjęcia nauki zwłaszcza w poszukiwanych zawodach. Finansuje działalność Szkolnych Ośrodków Kariery. Od 9 lat organizuje Bydgoskie Targi Edukacyjne adresowane do uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych, na których prezentowana jest oferta edukacyjna bydgoskich szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół oferujących kształcenie w zawodach na poziomie średnim technicznym i zasadniczym zawodowym. Przyznaje środki na rozbudowę, modernizację i wyposażenie pracowni, w tym przedmiotów zawodowych (pracownie kształcenia zawodowego w ZS Budowlanych, ZS nr 12), dofinansowuje doszkalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym przedmiotów zawodowych (miejski projekt "Nauczyciel zawodu w praktyce"), przyznaje Bydgoskie Granty Oświatowe na realizację zajęć pozalekcyjnych, w tym tematycznie związanych z kształceniem zawodowym. Za aprobatą Kuratora Oświaty, przy akceptacji Powiatowego Urzędu Pracy, organ prowadzący limituje nabór do liceów ogólnokształcących, elastycznie regulując oferty naborowe szkół zawodowych. Miasto Bydgoszcz w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX, Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego od 1.09.2008 r. do 31.08.2009r. realizowało projekt pt. „Zawodówki na start”. W ramach tego projektu bydgoskie, publiczne szkoły kształcenia zawodowego wdrożyły programy rozwojowe obejmujące prowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów zainteresowanych rozwojem kompetencji kluczowych, prowadzenie dodatkowych zajęć wyrównawczych dla uczniów osiągających słabe wyniki w nauce, pomoc psychologiczno-pedagogiczną, zakup nowoczesnych środków dydaktycznych, współpracę z pracodawcami.

Wiosną 2013r. Urząd Miasta Bydgoszczy wspólnie z pracodawcami zrzeszonymi w Bydgoskim Kłastrze Przemysłowym przeprowadził w 32 bydgoskich gimnazjach kampanię promującą szkolnictwo zawodowe. Poprzedziła ją konferencja pn. „**Szkolnictwo zawodowe w Bydgoszczy a potrzeby rynku pracy**”. W roku szkolnym 2013/14 w Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 uruchomiono kształcenie zawodowe w ramach tzw. kierunków zamawianych. Uczniom podejmującym naukę w zawodzie *operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych* (w Zasadniczej Szkole Zawodowej Mechanicznej) zaoferowano specjalne stypendia.

Od 1.09.2009r. do dzisiaj projekt jest kontynuowany w kolejnych edycjach pod nazwą „Zawodowe horyzonty”.

- W 2010r. zakończył się projekt „**Zawodowe horyzonty**” (realizacja w roku szkolnym 2009/2010) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL). WRS pozyskał dofinansowanie oraz prowadził całościową koordynację wdrażania projektu. Główne zadania projektu:
 - dodatkowe zajęcia w 14 bydgoskich szkołach zawodowych z przedmiotów ogólnych i zawodowych,
 - warsztaty mające na celu rozwiązywanie problemów z nauką, zajęcia z autoprezentacji i doradztwo zawodowe,
 - wsparcie psychologiczno- pedagogiczne,

- praktyki i warsztaty zawodowe w lokalnych przedsiębiorstwach,
- zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych.

Koszt całkowity: 3.514.820 zł, pozyskane dofinansowanie z EFS: 3.066.680 zł.

- W 2010r. pozyskano dofinansowanie z PO KL na projekt „**Zawodowe horyzonty 2**” (realizacja w roku szkolnym 2010/2011). Projekt dla 14 szkół zawodowych, obejmował podobne zadania i zakres jak I edycja. Koszt całkowity: 3.970.889 zł, pozyskane dofinansowanie z EFS: 3.375.256 zł.
- W 2011r. pozyskano dofinansowanie z PO KL na projekt „**Zawodowe horyzonty 3**” (realizacja w roku szkolnym 2011/2012). Projekt dla 14 szkół zawodowych, obejmował podobne zadania i zakres jak I edycja. Koszt całkowity: 3.066.534 zł, pozyskane dofinansowanie z EFS: 2.606.554 zł.
- W roku 2012 pozyskano dofinansowanie z PO KL na projekt „**Zawodowe Horyzonty 4**”. (realizacja w roku szkolnym 2012/2013). Projekt dla 14 szkół zawodowych, obejmował podobne zadania i zakres jak I edycja. Wartość Projektu: 4.041.918,51 zł, pozyskane dofinansowanie z EFS: 3.435.630,73 zł.
- W roku 2013 pozyskano dofinansowanie z PO KL na projekt „**Zawodowe horyzonty 5**” (realizacja w okresie od września 2013 do września 2015)

6.5 Patronat nad Miejskim Konkursem Przedsiębiorczości dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy po raz kolejny objął honorowy patronat nad X Miejskim Konkursem Przedsiębiorczości pod hasłem „W biznesie liczy się pomysł”, którego finał odbył się dnia **9 kwietnia 2013 roku** w Centrum Pracy i Przedsiębiorczości. Uczestnikami Konkursu byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z terenu Bydgoszczy i sąsiednich powiatów oraz innych szkół ponadgimnazjalnych z województwa kujawsko-pomorskiego.

DZIAŁANIE VII. Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości

Zadania realizowane były poprzez:

- a) obsługę konsultacyjno-doradczą osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej,
- b) realizowanie szkoleń z zakresu przedsiębiorczości dla osób bezrobotnych,
- c) współpracę w ramach Bydgoskiego Paktu na rzecz Zatrudnienia z instytucjami sfery okołobiznesowej,
- d) promocję przedsiębiorczości i równości szans na rynku pracy z udziałem partnerów zagranicznych,
- e) doskonalenie „Internetowego Serwisu Gospodarczego” na stronach portalu miejskiego,
- f) udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności,
- g) promocję spółdzielni socjalnych.

7.1 Pomoc konsultacyjno - doradcza

Usługi świadczone były przez doradców zawodowych PUP w **Punkcie Wspierania Samozatrudnienia** przy ul. Mennica 6. Konsultacje udzielane były wszystkim osobom zainteresowanym rozpoczęciem działalności gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych.

W 2013 roku **wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych z tytułu podjęcia działalności gospodarczej 695 osób z Bydgoszczy**, w tym:

- 363 osoby przy udziale środków z urzędu pracy (w tym wypłacono 57 dotacji z Funduszu Pracy, 197 dotacji w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL oraz 109 dotacji w ramach Działania 6.2 PO KL),
- 332 osoby bez udziału środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Wskaźnik samozatrudnienia dla miasta Bydgoszczy wyniósł 7,40% (w okresie styczeń - grudzień 2013r. liczba podjęć działalności gospodarczych, tj. 695 w stosunku do podjęć pracy przez osoby bezrobotne ogółem, tj. 9.394).

Konsultacje w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia udzielane były wszystkim osobom zainteresowanym rozpoczęciem działalności gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych. W 2013 roku z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia skorzystali mieszkańcy Bydgoszczy:

- w formie konsultacji indywidualnych w sprawach dotyczących rejestracji działalności gospodarczej, informacji o możliwości uzyskania przez osobę bezrobotną jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, itp.
- w formie spotkań grupowych, m.in. w sprawie: zasad udzielenia osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, utworzenia i zasad funkcjonowania spółdzielni socjalnych oraz w ramach tzw. „lekcji przedsiębiorczości”.

W Punkcie Wspierania Samozatrudnienia przyjmowano i kompletowano wnioski o przyznanie osobie bezrobotnej jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. Nie wszystkie osoby bezrobotne, które brały udział w indywidualnych lub grupowych konsultacjach w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia lub ukończyły szkolenie biznesowe, spełniały warunki do otrzymania dotacji na pokrycie kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej z urzędu pracy (np. osoby uruchamiające działalność gospodarczą w sektorze transportu lub działalności tożsamej wg Polskiej Klasyfikacji Działalności z działalnością gospodarczą, prowadzoną przez rodzinę osoby bezrobotnej ubiegającej się o dofinansowanie), stąd liczba osób podejmujących działalność gospodarczą jest znacznie wyższa niż liczba osób dotowanych przez urząd pracy.

Ponadto pracownicy PWS przeprowadzali wizytacje w miejscu prowadzenia przyszłej działalności gospodarczej oraz późniejsze wizytacje kontrolne, dokonywali rozliczeń udzielonych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

7.2 Realizowanie szkoleń z zakresu przedsiębiorczości dla osób bezrobotnych

W 2013r. w szkoleniach biznesowych w Bydgoszczy uczestniczyło ogółem 245 osób, w tym:

- 15 osób bezrobotnych w ramach Funduszu Pracy,
- 229 osób bezrobotnych w ramach środków EFS Działanie 6.2 PO KL,
- 1 osoba niepełnosprawna poszukująca pracy - ze środków PFRON.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy uczestniczy w realizacji projektu **“Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”**.

Głównym celem projektu jest stworzenie w latach 2012 - 2014 warunków do podjęcia działalności gospodarczej dla 2.500 osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.

Projekt jest realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w partnerstwie z 20 Powiatowymi Urzędami Pracy działającymi w województwie kujawsko - pomorskim.

W ramach projektu Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w okresie 2012-2013 przeszkolił z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem 281 osób oraz udzielił 226 osobom jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w maksymalnej wysokości 21.000 zł.

Aby otrzymać dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej trzeba spełniać następujące warunki:

- być osobą bezrobotną, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy na terenie województwa kujawsko - pomorskiego
- spełniać jedno z poniższych kryteriów:
 1. wiek do 25 roku życia, bądź powyżej 50 roku życia,
 2. orzeczona niepełnosprawność,
 3. kobieta,
 4. status osoby bezrobotnej długotrwale,
 5. mieszkaniec gminy wiejskiej,
 6. mieszkaniec gminy wiejsko-miejskiej,
 7. mieszkaniec miasta o wielkości do 25 tys. mieszkańców.

W projekcie szczególnie preferowane były osoby należące do pierwszych trzech grup wskazanych powyżej.

Wsparcie oferowane w projekcie:

1. Doradztwo zawodowe + Indywidualny Plan Działania,
2. Szkolenie "ABC przedsiębiorczości" (stypendium szkoleniowe + zwrot kosztów dojazdu na szkolenie),
3. Dotacja na uruchomienie firmy,
4. Bieżące informacje nt. instytucji udzielających wsparcia nowopowstałym firmom.

Okres realizacji projektu: 1 czerwiec 2012r. - 31 grudzień 2014r.

Wartość projektu: 50.000.000,00 zł; dla Bydgoszczy - 5.246.454,00 zł.

W 2012 roku uczestnikami projektu było 98 osób bezrobotnych kobiet i mężczyzn zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz, (w tym 42 osoby z Powiatu Bydgoskiego), wszystkie osoby skorzystały z usług poradnictwa zawodowego, z tego:

- podniosło posiadane lub nabyło nowe umiejętności i kwalifikacje, pożądane na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach 55 osób, w tym 23 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego - osoby uczestniczyły w kursie ABC Biznesu,
- rozpoczęło własną działalność gospodarczą poprzez wsparcie w formie udzielenia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 43 osoby, w tym 19 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego.

W 2013 roku uczestnikami projektu było 409 osób bezrobotnych kobiet i mężczyzn zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz, (w tym 161 osób z Powiatu Bydgoskiego), wszystkie osoby skorzystały z usług poradnictwa zawodowego, z tego:

- podniosło posiadane lub nabyło nowe umiejętności i kwalifikacje, pożądane na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach 226 osób, w tym 87 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego - osoby uczestniczyły w kursie ABC Biznesu, (w szkoleniu uczestniczyły dodatkowo 3 osoby, które zostały wycofane z projektu z powodu wydania decyzji o odmowie uznania za osobę bezrobotną - fakt odmowy uznania za osobę bezrobotną miał miejsce po ukończeniu szkolenia - w związku z ich nieprawnym uczestnictwem w szkoleniu osoby te musiały dokonać zwrotu poniesionych kosztów szkolenia).
- rozpoczęło własną działalność gospodarczą poprzez wsparcie w formie udzielenia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 183 osoby, w tym 74 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego.

7.3 Współpraca w ramach Bydgoskiego Paktu na Rzecz Zatrudnienia z instytucjami sfery okołobiznesowej

Współpraca w ramach Bydgoskiego Paktu na rzecz Zatrudnienia z instytucjami sfery okołobiznesowej celem udzielania kompleksowej informacji na temat możliwości:

- szkoleń,
- pomocy publicznej na tworzenie miejsc pracy,
- pomocy publicznej na samozatrudnienie,
- pozyskania środków finansowych z funduszy unijnych na zatrudnienie,
- poręczania kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Sekretariat Bydgoskiego Paktu na rzecz Zatrudnienia, ulokowany był w strukturze Zespołu Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości, wraz z Zespołem wchodził w skład Centrum Pracy i Przedsiębiorczości.

CPiP jest jednostką organizacyjną Urzędu Miasta Bydgoszczy, realizującą zadania z zakresu promocji zatrudnienia, wspierania samozatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości.

Z dniem 01 stycznia 2014 roku Sekretariat Bydgoskiego Paktu na Rzecz Zatrudnienia został włączony w struktury Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy.

W CPIP oprócz Sekretariatu BPnrZ siedzibę znalazły również:

- Samorządowy Klub Pracy - jest jednostką Powiatowego Urzędu Pracy i zajmuje się realizacją zadań w zakresie aktywnego powrotu na rynek pracy osób bez zatrudnienia, kreowaniem postaw przedsiębiorczych. Samorządowy klub Pracy prowadzi szereg szkoleń aktywizujących czy z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, a także kursy językowe itp.,
- Punkt Wspierania Samozatrudnienia - jest jednostką PUP, która udziela szczegółowych informacji bezrobotnym zamierzającym starać się o środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości (opisany w dalszej części),
- „Pracodawcy Pomorza i Kujaw” Związek Przedsiębiorców - oprócz prowadzenia swojej działalności statutowej jest również akredytowanym ośrodkiem Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (KSU) - jest to sieć organizacji, które świadczą usługi doradcze, szkoleniowe, informacyjne. Ponadto KPZPIP jest też punktem informacyjnym Subregionalnego Funduszu Pożyczkowego „KUJAWIAK”, który kieruje swą ofertę do małych i średnich firm zainteresowanych uzyskaniem wsparcia finansowego dla swoich przedsięwzięć,
- Bydgoski Klaster Przemysłowy - jest to stowarzyszenie promujące region kujawsko - pomorski jako jeden z wiodących w Europie w branży przetwórstwa tworzyw sztucznych i produkcji narzędzi.

Centrum Pracy i Przedsiębiorczości dzięki szerokiej ofercie stwarza korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości, przede wszystkim dla małych i średnich przedsiębiorstw, zasad prowadzenia działalności gospodarczej, w efekcie ułatwiając znalezienie zatrudnienia bądź rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Istotnym wsparciem dla początkującego przedsiębiorcy jest udzielana przez urzędnika pomoc w założeniu firmy. W Centrum odbywają się także seminaria dla przedsiębiorców, warsztaty dla zaczynających pracę na własny rachunek.

Wspierając rozwój przedsiębiorczości i tym samym zapobiegając wzrostowi stopy bezrobocia, Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości stworzył stronę internetową dla szeroko rozumianej strefy biznesu (www.zainwestuj.bydgoszcz.pl). Na stronie znajdują się oferty terenów inwestycyjnych, a także niezbędne informacje dla przedsiębiorców, takie jak dane statystyczne, informacje dotyczące edukacji itp. Aby zwiększyć zasięg oddziaływania, strona jest tłumaczona na język angielski i niemiecki. Dodatkowo została zawiązana współpraca z firmami nowoczesnych technologii, czy z sektora BPO, które bezpłatnie mogą zamieszczać swoje oferty pracy, co z pewnością wpływa na zwiększenie grona potencjalnie zainteresowanych znalezieniem zatrudnienia w Bydgoszczy, a tym samym związania swojej przyszłości z naszym miastem. Ponadto Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości aktywnie wspomagał firmy prowadzące działalność na terenie Bydgoszczy, udzielając pomocy firmom podczas procesu rekrutacji. Jest to niewątpliwie atut

miasta, które aktywnie wspiera rozwój gospodarczy Bydgoszczy, tym samym aktywnie zapobiegając wzrostowi bezrobocia.

CPIP realizuje swoje zadania w formie:

- INFOKIOSK - umożliwiania dostępu do aktualnej bazy ofert pracy publicznych służb zatrudnienia, służby cywilnej, EURES,
- udzielania informacji o bezzwrotnych źródłach dofinansowania na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej,
- doradztwa zawodowego w zakresie własnej działalności gospodarczej,
- szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy,
- zajęcia aktywizacyjne dla bezrobotnych,
- organizacji warsztatów, prelekcji z zakresu: zarządzania zasobami ludzkimi; zarządzania jakością; marketingu; rozliczeń finansowych; umiejętności interpersonalnych; zarządzania wartością przedsiębiorstwa itp.,
- konferencje, spotkania, które przybliżają problematykę gospodarczo-handlową,
- promocja bydgoskich przedsiębiorstw poprzez prowadzenie www.dane.bydgoszcz.pl oraz wydawanie "Katalogu ofert współpracy firm",
- prezentacja oferty funduszu poręczeń kredytowych,
- prowadzenie punktu KSU itp.

Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości pełnił rolę koordynatora Centrum Pracy i Przedsiębiorczości. Współpracował z ww. instytucjami poprzez:

- wspólną organizację szkoleń np. z KPZPiP, Paktem na Rzecz Zatrudnienia, PUP,
- uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez ZOI z innymi partnerami np. Punktu Samozatrudnienia, Klubu Pracy, PUP.

7.4 Promocja przedsiębiorczości i równości szans na rynku pracy również z udziałem partnerów zagranicznych

Doceniając wkład małych i średnich przedsiębiorstw w rozwój i aktywizację gospodarczą miasta, Zespół podejmował działania na rzecz ich rozwoju. Ta niekomercyjna inicjatywa wspomagała przedsiębiorstwa bydgoskie w zakresie różnych form współpracy gospodarczej z kontrahentami zagranicznymi oraz organizacjami gospodarczymi. Działalność ta skierowana była w szczególności do tych firm, które nie dysponują dostatecznymi środkami finansowymi na samodzielne rozpoznawanie rynków i poszukiwanie partnerów do współpracy gospodarczej. Dla małych i średnich firm ważne było uzyskanie informacji pomagających im w określeniu nowych możliwości

pojawiających się na rynku krajowym i na rynkach zagranicznych, informacji o nowych rozwiązaniach technologicznych, a także informacji dotyczących możliwych źródeł zewnętrznej pomocy i doradztwa.

Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości w 2013 roku zorganizował niekomercyjne seminaria oraz warsztaty, które przybliżyły tematykę z zakresu przedsiębiorczości oraz Unii Europejskiej łącznie dla 1370 słuchaczy. Szkolenia miały charakter otwarty. Tematyka szkoleniowa była dostosowana do potrzeb i zainteresowań określonych przez przedsiębiorców w badaniach przeprowadzonych wśród uczestników szkoleń. Zapotrzebowanie na szkolenia jest znaczące, zwłaszcza wśród firm małych, znajdujących się we wczesnych etapach rozwoju.

W działalności szkoleniowej współpracowano z:

- Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A.,
- Polską Fundacją Przedsiębiorczości,
- PwC,
- Regionalnym Ośrodkiem Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Kancelarią Podatkową Mariusza Gotowicza,
- Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu,
- Grant Thornton FPA Outsourcing Sp. z o.o.,
- DORFIN,
- Optimus Marketing,
- Bibby Financial Services.

W 2013 roku Zespół zorganizował:

• **forum biznesowe:**

- w dn. 15.11.2013r. - wspólnie z Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. forum biznesowe pt. „Finansowanie e-biznesu - w kierunku nowej perspektywy 2014-2020” inaugurujące Europejski Tydzień Małych i Średnich Przedsiębiorstw, które zostało objęte honorowym patronatem Prezydenta Miasta Bydgoszczy. Spotkanie to było okazją do podsumowania bieżącego okresu finansowania e-biznesu w perspektywie krajowej i regionalnej, a także podzielenia się historią sukcesu regionalnej firmy - beneficjenta działania 8.2. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Uczestnikom forum zostały także przybliżone założenia programowe na lata 2014-2020 w kontekście Programów Operacyjnych: Polska Cyfrowa i Inteligentny Rozwój.

- **seminaria:**

- w dn. 31.01.2013r. - wspólnie z Kancelarią Podatkową seminarium pt. „Prawo podatkowe w 2013 roku - zmiany”, ilość uczestników - 112 osób. Celem seminarium było zwrócenie uwagi na istotne kwestie związane z wprowadzonymi wybranymi zmianami w ustawie o podatku od towarów i usług, ustawie o podatku od osób fizycznych oraz ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce,
- w dn. 26.03.2013r. - wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Europejskiego Funduszu Społecznego seminarium pt. „Plany Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na 2013 rok”, ilość uczestników - 56 osób. Podczas seminarium omówiono przewidywane formy wsparcia, podział środków finansowych na wybrane typy projektów oraz zasady i terminy wyboru projektów,
- w dn. 11.04.2013r. - wspólnie z Bibby Financial Services seminarium pt. „Zarządzanie płynnością finansową w firmie”, ilość uczestników - 94 osoby. Celem seminarium było przedstawienie wad i zalet kredytu, leasingu i factoringu. w dn. 23.04.2013r. - wspólnie z Grant Thornton FPA Outsourcing Sp. z o.o. oraz DORFIN seminarium pt. „Dotacje unijne dla przedsiębiorców i prawidłowość ich rozliczeń”, ilość uczestników - 83 osoby,
- w dn. 30.04.2013r. - wspólnie z Posłem do Parlamentu Europejskiego seminarium pt. „Inteligentna strategia rozwoju”, ilość uczestników - 97 osób. W spotkaniu uczestniczyli naukowcy, przedsiębiorcy, samorządowcy oraz politycy, którzy dyskutowali o rozwoju z wykorzystaniem unijnych funduszy w nowej perspektywie budżetowej na lata 2014-20. Idea tego seminarium powstała w wyniku analizy budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020 oraz niepełnego jeszcze wykorzystywania przez uczelnie i podmioty gospodarcze z naszego regionu środków na nowoczesne technologie. Kwestia ta wydaje się szczególnie istotna, gdyż pomimo spadku budżetu Unii w latach 2014-2020, wzrosną w nim zdecydowanie nakłady na programy badawczo-rozwojowe. Na seminarium zaproszono osobę kierującą rządową jednostką Krajowym Punktem Kontaktowym Programów Badawczych Unii Europejskiej, Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN,
- w dn. 27.05.2013r. - wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu seminarium pt. „Spotkanie informacyjne dla osób przedsiębiorczych”, ilość uczestników - 66 osób. Cel seminarium było poinformowanie w jaki sposób można pozyskać środki na otwarcie firmy, na jakie wsparcie finansowe może liczyć przedsiębiorca planujący rozwój firmy, gdzie skonsultować pomysł na własny biznes, do kogo zwrócić się po pomoc, aby rozwinąć firmę,
- w dn. 10.09.2013r. - wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Europejskiego Funduszu Społecznego seminarium informacyjne „Konkursu dla przedsiębiorców w ramach Poddziałania 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw PO KL”. Podczas seminarium omówiono zasady udziału w konkursie wraz z kryteriami jakie należy spełnić, by móc ubiegać się o dofinansowanie,

- w dn.16.09.2013r. - wspólnie z wiodącą firmą doradczą PwC seminarium pt. „Podatek dochodowy od osób prawnych w 2013 roku oraz dotacje dla przedsiębiorstw w najbliższym okresie”, ilość uczestników - 90 osób. Celem seminarium było przedstawienie aktualnych zagadnień podatkowym oraz kwestii aplikowania o pomoc publiczną przez przedsiębiorców,
- w dn. 17.10.2013r. - wspólnie z Grant Thornton FPA Outsourcing Sp. z o.o. oraz Optimus Marketing seminarium pt. „Outsourcing - skuteczna redukcja kosztów w przedsiębiorstwie”, ilość uczestników - 40 osób. Celem seminarium było przedstawienie outsourcingu, korzyści ze współpracy oraz konsekwencje outsourcingu,
- w dn.10.12.2013r. - wspólnie z PwC seminarium pt. „Zamknięcie roku 2013: zagadnienia podatkowe i księgowość”, ilość uczestników - 92 osoby. Celem seminarium było przedstawienie aktualnych zagadnień podatkowym.

- **warsztaty:**

- w dn. 16.01.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty „Kadry i prawo pracy część I”, ilość uczestników - 33 osoby (grupa miała być tylko 25-osobowa). Celem szkolenia było zapoznanie uczestników szkolenia z aktami prawnymi i wynikającymi z nich obowiązkami pracodawców wobec zatrudnionych pracowników, prawami pracodawców oraz innymi aspektami prawnymi mającymi wpływ na zatrudnianie pracowników,
- w dn. 17.01.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Kadry i prawo pracy część I”, ilość uczestników - 29 osób (grupa miała być tylko 25-osobowa). Celem szkolenia było zapoznanie uczestników szkolenia z aktami prawnymi i wynikającymi z nich obowiązkami pracodawców wobec zatrudnionych pracowników, prawami pracodawców oraz innymi aspektami prawnymi mającymi wpływ na zatrudnianie pracowników,
- w dn. 11.02.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Prawno-podatkowe aspekty handlu w sieci E HANDEL”, ilość uczestników - 28 osób (grupa miała być tylko 25-osobowa). Celem było przekazanie podstawowej wiedzy związanej z prowadzeniem sklepu internetowego wynikające z przepisów prawa podatkowego oraz pozostałych aktów prawnych dot. e-handlu,
- w dn. 12.02.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Prawno-podatkowe aspekty handlu w sieci E HANDEL”, ilość uczestników - 30 osób (grupa miała być tylko 25-osobowa). Celem było przekazanie podstawowej wiedzy związanej z prowadzeniem sklepu internetowego wynikające z przepisów prawa podatkowego oraz pozostałych aktów prawnych dot. e-handlu,
- w dn. 19.02.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Kadry i prawo pracy część II”, ilość uczestników - 30 osoby (grupa miała być tylko 25-osobowa). Celem szkolenia było zapoznanie uczestników ze zmianami w prawie podatkowym, prawie

pracy, ubezpieczeniach społecznych i prawie gospodarczym jakie czekają na przedsiębiorców w 2013 roku,

- w dn. 20.02.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Kadry i prawo pracy część II”, ilość uczestników - 33 osoby (grupa miała być tylko 25-osobowa). Celem szkolenia było zapoznanie uczestników ze zmianami w prawie podatkowym, prawie pracy, ubezpieczeniach społecznych i prawie gospodarczym jakie czekają na przedsiębiorców w 2013 roku,
- w dn. 19.03.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Kadry i prawo pracy część III”, ilość uczestników - 35 osoby (grupa miała być tylko 25-osobowa). Celem szkolenia było zapoznanie ze zmianami w prawie podatkowym, prawie pracy, ubezpieczenia społecznych i prawie gospodarczym jakie czekają na przedsiębiorców w 2013 roku,
- w dn. 20.03.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Kadry i prawo pracy część III”, ilość uczestników - 28 osób (grupa miała być tylko 25-osobowa). Celem szkolenia było zapoznanie ze zmianami w prawie podatkowym, prawie pracy, ubezpieczenia społecznych i prawie gospodarczym jakie czekają na przedsiębiorców w 2013 roku,
- w dn. 27.05.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Jakość obsługi klienta”, ilość uczestników - 25 osób. Celem szkolenia było nabycie umiejętności stosowania jakościowych metod pracy w obsłudze klienta ze szczególnym nastawieniem na umiejętność prowadzenia profesjonalnej rozmowy telefonicznej, poszerzenie wiedzy na temat zasad skutecznej komunikacji z klientem jako podstawy procesu sprzedaży,
- w dn. 28.05.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Jakość obsługi klienta”, ilość uczestników - 26 osób. Celem szkolenia było nabycie umiejętności stosowania jakościowych metod pracy w obsłudze klienta ze szczególnym nastawieniem na umiejętność prowadzenia profesjonalnej rozmowy telefonicznej, poszerzenie wiedzy na temat zasad skutecznej komunikacji z klientem jako podstawy procesu sprzedaży,
- w dn. 7.10.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Wizerunek firmy a jej sukces rynkowy”, ilość uczestników - 17 osób. Celem szkolenia było uświadomienie istoty kreowania pożądanego wizerunku firmy. Udział w szkoleniu dostarczył zarówno informacji na temat kreowania wizerunku, jak i podstawowych narzędzi niezbędnych w jego tworzeniu i utrzymaniu,
- w dn. 8.10.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją warsztaty pt. „Wizerunek firmy a jej sukces rynkowy”, ilość uczestników - 20 osób. Celem szkolenia było uświadomienie istoty kreowania pożądanego wizerunku firmy. Udział w szkoleniu dostarczył zarówno informacji na temat kreowania wizerunku, jak i podstawowych narzędzi niezbędnych w jego tworzeniu i utrzymaniu,
- w dn. 29.10.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Strategie marketingowe i skuteczny przekaz reklamowy”, ilość uczestników - 23 osoby. Celem szkolenia było usystematyzowanie wiedzy z zakresu podstawowych strategii marketingowych i promo-

cyjnych przedsiębiorstwa, nabycie umiejętności samodzielnego tworzenia strategii promocyjnej firmy, doboru kanałów komunikacji reklamowej i kreowania skutecznego przekazu reklamowego,

- w dn. 30.10.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Strategie marketingowe i skuteczny przekaz reklamowy”, ilość uczestników - 24 osoby. Celem szkolenia było usystematyzowanie wiedzy z zakresu podstawowych strategii marketingowych i promocyjnych przedsiębiorstwa, nabycie umiejętności samodzielnego tworzenia strategii promocyjnej firmy, doboru kanałów komunikacji reklamowej i kreowania skutecznego przekazu reklamowego,
- w dn. 18.11.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Od pomysłu do własnej firmy”, ilość uczestników - 27 osób. Celem szkolenia było przedstawienie głównych przesłanek rozpoczynania oraz prowadzenia działalności gospodarczej. Warsztaty te zorganizowane zostały w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości,
- w dn. 19.11.2013r. - wspólnie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości warsztaty pt. „Od pomysłu do własnej firmy”, ilość uczestników - 19 osób. Celem szkolenia było przedstawienie głównych przesłanek rozpoczynania oraz prowadzenia działalności gospodarczej. Warsztaty te zorganizowane zostały w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości. Warsztaty te zorganizowane zostały w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.

Warty podkreślenia jest fakt, że działalność szkoleniowa została przeprowadzona bezkosztowo tzn. Urząd Miasta Bydgoszczy ponosił tylko koszty administracyjne związane z zaproszeniem uczestników szkoleń (e-mailing, zapewnienie sali, sprzętu audiowizualnego).

Dużym zainteresowaniem przedsiębiorców cieszyły się zorganizowane dwie **giełdy kooperacyjne**:

- w dn. 5.06.2013r. - wspólnie z Ministerstwem Gospodarki Kraju Saary Giełda Kontaktów, ilość uczestników - 50 firm. Delegacja Kraju Saary reprezentowana była przez 10 firm z różnych branż wraz z przedstawicielami Ministerstwa Gospodarki Saarlandu oraz Izby Przemysłowo-Handlowej. Była to okazja do nawiązania bezpośrednich kontaktów z firmami niemieckimi, które poszukują partnerów w Polsce,
- w dn. 17.09.2013r. - wspólnie z Ministerstwem Gospodarki Landu Nadernia - Palatynat Giełda Kontaktów, ilości uczestników - 30 firm. Delegacja Landu Nadrenia - Palatynat reprezentowana była przez 6 firm z różnych branż wraz z przedstawicielami Ministerstwa Gospodarki Landu Nadernia - Palatynat. Była to okazja do nawiązania bezpośrednich kontaktów z firmami niemieckimi, które poszukują partnerów w Polsce,

W celu promocji idei przedsiębiorczości Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości włączył się w organizację obchodów **Europejskiego Tygodnia Małych i Średnich Przedsiębiorstw** w województwie kujawsko-pomorskim w dniach 15-28.11.2013r. Mianem przewodnim obchodów był rozwój e-biznesu w Polsce i Europie. Obchody ETP zostały objęte honorowym patronatem Prezydenta Bydgoszczy.

W ramach tego przedsięwzięcia zorganizowano:

- Forum biznesowe: „Finansowanie e-biznesu - w kierunku nowej perspektywy 2014-2020”, 15 listopada 2013r., Bydgoszcz - Ratusz. Forum inauguruje obchody,
- Seminarium: „Bezpieczeństwo umów i kontraktów międzynarodowych w świetle e-commerce; Standaryzacja przepisów w krajach UE”, 19 listopada 2013r., Toruń,
- Śniadanie biznesowe: „E-commerce a nowy model ochrony danych osobowych w UE”, 21 listopada 2013r., Bydgoszcz,
- Kolacja biznesowa: „Marketing internetowy i e-commerce w MŚP. Dobre praktyki w UE”, 26 listopada 2013r., Toruń,
- Konferencja: „E-biznes - polska specjalizacja czy sen o przyszłości? Nasz rynek na tle Europy”, 28 listopada 2013r., Toruń,
- Konkurs „Liderzy Innowacji Pomorza i Kujaw”,
- Konkurs „do Smart IT 2013”.

Aby promować idee przedsiębiorczości wśród młodych ludzi, ZOI po raz kolejny włączył się w organizację **Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Polsce** (Global Entrepreneurship Week), który odbył się w dniach 18-24.11.2013r. ŚTP jest częścią globalnej kampanii mającej na celu promocję przedsiębiorczości wśród młodych ludzi, która organizowana jest w 78 krajach. Głównym koordynatorem wydarzenia w Polsce jest Forum Młodych Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan. W ramach Tygodnia w Bydgoszczy odbyły się liczne niekomercyjne warsztaty dotyczące umiejętności przedsiębiorczych, świadomości zakładania i prowadzenia firmy.

Organizując ŚTP w Bydgoszczy Zespół Obsługi współpracował z uczelniami oraz instytucjami lokalnymi, m.in.:

- Kujawsko - Pomorską Szkołą Wyższą,
- Kujawsko - Pomorskim Związkiem Pracodawców i Przedsiębiorców,
- Powiatowym Urzędem Pracy,
- Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
- Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy,
- Grupą Doradczo-Szkoleniową FALCO M. Lipkowski, M. Szymański Sp. J.

W ramach wydarzeń odbyły się liczne warsztaty przygotowujące do prowadzenia własnego biznesu, spotkania naukowców z przedsiębiorcami, prezentacje najbardziej perspektywicznych i ciekawych zawodów itp. Województwo Kujawsko-Pomorskie od samego początku jest w czołówce kraju pod względem liczby wydarzeń oraz ilości uczestników. Także organizatorzy międzynarodowi wyróżnili promocję przedsiębiorczości w naszym regionie podczas Global Entrepreneurship Week. Dzięki temu zmienia się postrzeganie województwa i poszczególnych miast w pozytywnym kierunku wśród instytucji i osób, będących Partnerami GEW na zachodzie Europy.

W celu szerokiego rozpowszechnienia informacji gospodarczej o Bydgoszczy, zarówno w Polsce, jak i na rynkach międzynarodowych Zespół Obsługi Inwestora i przedsiębiorczości administrował „**Katalog ofert współpracy firm**”, który udostępniony na stronie www.dane.bydgoszcz.pl. Wspomniana strona www funkcjonuje na bieżąco i przyjmuje kolejne rejestracje firm. Wpis do katalogu dla wszystkich zainteresowanych przedsiębiorstw jest bezpłatny. Wydawnictwo to przeznaczone jest dla krajowych i zagranicznych przedsiębiorców poszukujących w Bydgoszczy firm produkcyjnych, dostawców różnych produktów i usług. Równocześnie wszystkie oferty bydgoskich przedsiębiorców znajdują się w miejskim portalu internetowym www.bydgoszcz.pl. Edycja 2013 zawiera oferty kooperacyjne 1100 firm, które uszeregowane są alfabetycznie oraz według branż Europejskiej Klasyfikacji Działalności.

Ponadto ZOI prowadził na miejskiej stronie internetowej dział "Gospodarka - MSP". W dziale tym przedsiębiorcy mogli zapoznać się z informacjami na temat szkoleń, giełd kooperacyjnych, misji handlowych, targów, wystaw, linkami do różnych instytucji i organizacji wspierających przedsiębiorczość itp.

7.5 Doskonalenie „Internetowego Serwisu Gospodarczego” na stronach portalu miejskiego celem:

- umożliwienia ciągłego dostępu do niezbędnych informacji,
- udostępniania zebranych informacji przydatnych przy zakładaniu i rozwijaniu działalności gospodarczej, w tym m.in. dot. obowiązków formalno-prawnych, procedur administracyjnych, lokalnych podatków i opłat, ofert inwestycyjnych, itp.

Na stronie internetowej Urzędu Miasta www.bydgoszcz.pl aktualizowane i umieszczane są informacje dot. dokumentów strategicznych i rozwojowych, danych statystycznych oraz wskazówki przydatne przy zakładaniu i rozwijaniu działalności gospodarczej w kilku opisanych poniżej zakładkach:

MIASTO:

- Urząd/Samorząd

- ❖ Strategia Rozwoju Bydgoszczy do 2030,
- ❖ Rating Miasta.
- Statystyka
 - ❖ Bezrobocie,
 - ❖ Sytuacja społeczno-gospodarcza Miasta,
 - ❖ Bydgoszcz w liczbach,
 - ❖ Liczba ludności w jednostkach urbanistycznych,
 - ❖ Bydgoszcz na tle wybranych miast regionu kujawsko-pomorskiego,
 - ❖ Bydgoszcz na tle innych miast wojewódzkich,
 - ❖ Bydgoszcz na tle województwa w poszczególnych latach (dynamika),
 - ❖ Bydgoszcz na tle województwa w bieżącym roku,
 - ❖ Podmioty gospodarki narodowej,
 - ❖ Podstawowe dane demograficzne,
 - ❖ Poziom życia mieszkańców (wynagrodzenia, poziom dochodów i wydatków budżetu miasta),
 - ❖ Prognoza liczby ludności Bydgoszczy do roku 2035 (GUS),
 - ❖ Wybrane wskaźniki decydujące o konkurencyjności inwestycyjnej Bydgoszczy,
 - ❖ Zatrudnienie.
- Projekty europejskie
 - ❖ Szkolenia,
 - ❖ Aktualne konkursy,
 - ❖ Rewitalizacja Wyspy Młyńskiej w Bydgoszczy,
 - ❖ Projekty dofinansowane z funduszy europejskich (w trakcie realizacji),
 - ❖ Projekty dofinansowane z funduszy europejskich (zrealizowane),
 - ❖ Materiały informacyjne.
- Rewitalizacja
 - ❖ Aktualności,
 - ❖ Podstawowe założenia,
 - ❖ Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Bydgoszczy,
 - ❖ Obszary wsparcia,
 - ❖ Konkursy,
 - ❖ Pytania i odpowiedzi.

INFORMATOR:

- Finanse i prawo,
 - ❖ Banki w Bydgoszczy,
 - ❖ Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe.

Wymienione powyżej informacje, zamieszczane i aktualizowane na portalu miejskim, umożliwiają inwestorom, przedsiębiorcom, instytucjom, organizacjom i mieszkańcom na zapoznanie się z perspektywami rozwoju Bydgoszczy, realizowanymi projektami unijnymi, sytuacją na rynku pracy oraz szczegółową informacją o sytuacji społeczno-gospodarczej miasta. Corocznie jest publikowana broszura „Bydgoszcz w liczbach” w wersji polsko-angielskiej uwzględniająca tematykę interesującą przedsiębiorców.

Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości administrował stroną internetową - www.paktbydgoszcz.pl oraz aktualnie administruje stronę przeznaczoną dla strefy biznesu www.zainwestuj.bydgoszcz.pl.

Pierwsza zawiera szereg informacji dla przedsiębiorców jak i również dla poszukujących pracy, takie jak szkolenia, bezpłatne konferencje, a także informacje dotyczące projektów związanych z rynkiem pracy. Na stronie znajdują się informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania przedsięwzięć związanych z przedsiębiorczością.

Każdy z Sygnatariuszy - jest ich ponad 30 - ma zamieszczoną na stronie informację dotyczącą jego działalności wraz z niezbędnymi danymi kontaktowymi. Dodatkowym atutem jest zakładka „oferty pracy”, na której znajdują się odwołania do instytucji i firm zajmujących się pośrednictwem pracy.

Druga strona internetowa stworzona przez Zespół Obsługi Inwestora i Przedsiębiorczości przeznaczona jest dla szeroko rozumianej strefy biznesu. Zawiera szeroki wachlarz niezbędnych informacji dotyczących sytuacji gospodarczej, warunków inwestowania, w tym dane statystyczne oraz z zakresu edukacji, gospodarki itp. Dodatkowo na stronie znajduje się paleta ofert inwestycyjnych, a także informacje ze strefy MŚP oraz informacje o Bydgoskim Parku Przemysłowo - Technologicznym czy podstrefie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Wszystkie wymienione informacje zawarte na stronie internetowej, tłumaczone są dodatkowo na język angielski i niemiecki.

Dział „gospodarka” na stronie miejskiej został przebudowany, w celu łatwiejszej i prostszej obsługi, a tym samym został zamieszczony link bezpośrednio przekierowujący na stronę dla strefy biznesu - www.zainwestuj.bydgoszcz.pl, na której znajduje się cały wachlarz informacji gospodarczych.

Zbiór wymienionych informacji pozwala potencjalnym inwestorom zdobyć niezbędną wiedzę na temat miasta, warunków inwestowania, a tym samym ułatwia rozpoczęcie procesu inwestycyjnego. Każda nowa inwestycja generuje nowe miejsca pracy, przyczyniając się do redukcji bezrobocia.

Kolejnym atutem strony internetowej jest promocja zatrudnienia wśród mieszkańców Miasta. Na stronie została umieszczona nowa zakładka „zatrudniają”, na której umieszczane są aktualne oferty bydgoskich firm z branży nowoczesnych technologii czy z sektora BPO, który w ostat-

nich latach nieustannie się rozwija generując zapotrzebowanie na pracowników, m.in. z bydgoskich uczelni.

Ponadto ZOI prowadził na miejskiej **stronie internetowej dział "Gospodarka - MSP"**. W dziale tym przedsiębiorcy mogą zapoznać się z informacjami na temat szkoleń, giełd kooperacyjnych, misji handlowych, targów, wystaw, linkami do różnych instytucji i organizacji wspierających przedsiębiorczość itp.

7.6 Udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej

W 2013 roku **wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych z tytułu podjęcia działalności gospodarczej 695 osób z Bydgoszczy**, w tym:

- 363 osoby przy udziale środków z urzędu pracy (w tym wypłacono 57 dotacji z Funduszu Pracy, 197 dotacji w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL oraz 109 dotacji w ramach Działania 6.2 PO KL),
- 332 osoby bez udziału środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Wskaźnik samozatrudnienia dla miasta Bydgoszczy wyniósł 7,40% (w okresie styczeń - grudzień 2013r. liczba podjęć działalności gospodarczych, tj. 695 w stosunku do podjęć pracy przez osoby bezrobotne ogółem, tj. 9.394).

7.7 Promocja spółdzielni socjalnych

W 2013 roku osobom korzystającym z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia i zainteresowanym założeniem spółdzielni socjalnej przedstawiano m.in. podstawy prawne, zasady tworzenia i funkcjonowania spółdzielni socjalnej (czym jest spółdzielnia socjalna; kto może utworzyć spółdzielnię socjalną; kto może zostać członkiem spółdzielni socjalnej; jak założyć spółdzielnię socjalną - szczegółowo przedstawiono tzw. 6 Kroków do Spółdzielni Socjalnej tzn. od podjęcia decyzji o utworzeniu spółdzielni, poprzez przygotowanie statutu, zwołanie Walnego Zgromadzenia członków, wybór władz spółdzielni, aż po zarejestrowanie spółdzielni i nabycie przez nią osobowości prawnej; kto, na jakich warunkach i o jakie wsparcie finansowe może ubiegać się z Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy; plusy i minusy spółdzielni socjalnej. Każdy z zainteresowanych otrzymywał także komplet przygotowanych materiałów informacyjnych.

Tabela nr 1. STOPA BEZROBOCIA

Okres	Polska %	Województwo %	Bydgoszcz %
grudzień 2012r.	13,4	18,1	8,6
styczeń 2013r.	14,2	19,0	9,0
luty 2013r.	14,4	19,3	9,4
marzec 2013r.	14,3	19,0	9,4
kwiecień 2013r.	14,0	18,6	9,4
maj 2013r.	13,6	18,2	9,4
czerwiec 2013r.	13,2	17,7	9,2
lipiec 2013r.	13,1	17,5	9,1
sierpień 2013r.	13,0	17,4	9,0
wrzesień 2013r.	13,0	17,5	8,9
październik 2013r.	13,0	17,4	8,7
listopad 2013r.	13,2	17,8	8,7
grudzień 2013r.	13,4	18,1	8,8
styczeń 2014r.	14,0	18,8	9,1
luty 2014r.	13,9	18,8	9,1

**Tabela nr 2. ZMIANY W LICZBIE BEZROBOTNYCH W OKRESIE
XII.2012r. - III.2014r. w BYDGOSZCZY**

Miesiąc	Liczba bezrobotnych w PUP ogółem	Bydgoszcz	Zmiana w stosunku do poprzedniego miesiąca (dla Bydgoszczy)
grudzień 2012r.	19.160	13.917	
styczeń 2013r.	20.311	14.741	+824
luty 2013r.	20.914	15.343	+602
marzec 2013r.	20.969	15.325	-18
kwiecień 2013r.	20.940	15.403	+78
maj 2013r.	20.665	15.299	-104
czerwiec 2013r.	20.066	14.967	-332
lipiec 2013r.	20.010	14.906	-61
sierpień 2013r.	19.739	14.633	-273
wrzesień 2013r.	19.691	14.557	-76
październik 2013r.	19.351	14.252	-305
listopad 2013r.	19.370	14.156	-96
grudzień 2013r.	19.693	14.233	+77
styczeń 2014r.	20.611	14.895	+662
luty 2014r.	20.662	14.980	+85

**Tabela nr 3. NAPŁYW I ODPŁYW Z BEZROBOCIA W BYDGOSZCZY,
W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2013 ROKU**

	Liczba osób bezrobotnych	Napływ	Odpływ	
			Ogółem	Z tytułu podjęcia pracy
31.12.2012r.	13.917			
I. 2013r.	14.741	2.406	14.741	2.406
II. 2013r.	15.343	2.080	15.343	2.080
III. 2013r.	15.325	1.852	15.325	1.852
IV. 2013r.	15.403	1.958	15.403	1.958
V. 2013r.	15.299	1.541	15.299	1.541
VI. 2013r.	14.967	1.502	14.967	1.502
VII. 2013r.	14.906	1.822	14.906	1.822
VIII. 2013r.	14.633	1.545	14.633	1.545
IX. 2013r.	14.557	1.851	14.557	1.851
X. 2013r.	14.252	1.869	14.252	1.869
XI. 2013r.	14.156	1.644	14.156	1.644
XII. 2013r.	14.233	1.590	14.233	1.590
31.12.2013r.	14.233	21.660	14.233	21.660
Różnica 31.12.2012r. - 31.12.2013r. = + 316 tj. + 2,3%				

**Tabela nr 4. LICZBA BEZROBOTNYCH W BYDGOSZCZY WG PŁCI
(XII.2012r. - XII.2013.)**

Miesiąc	PUP ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Bydgoszcz	
				Mężczyźni	Kobiety
XII. 2012r.	19.160	9.120	10.040	6.691	7.226
I. 2013r.	20.311	9.979	10.332	7.326	7.415
II. 2013r.	20.914	10.415	10.499	7.698	7.645
III. 2013r.	20.969	10.483	10.486	7.715	7.610
IV. 2013r.	20.940	10.469	10.471	7.784	7.619
V. 2013r.	20.665	10.341	10.324	7.750	7.549
VI. 2013r.	20.066	9.968	10.098	7.531	7.436
VII. 2013r.	20.010	9.751	10.259	7.373	7.533
VIII. 2013r.	19.739	9.467	10.272	7.122	7.511
IX. 2013r.	19.691	9.423	10.268	7.050	7.507
X. 2013r.	19.351	9.275	10.076	6.934	7.318
XI. 2013r.	19.370	9.320	10.050	6.896	7.260
XII. 2013r.	19.693	9.472	10.221	6.935	7.298

**Tabela nr 5. BEZROBOTNI W BYDGOSZCZY Z PRAWEM DO ZASIŁKU
W OKRESIE XII.2012r. - XII.2013r.**

Miesiąc	Bezrobotni w PUP ogółem	Z prawem do zasiłku	Bydgoszcz		
			Ogółem	Z prawem do zasiłku	Bez prawa do zasiłku
XII. 2012r.	19.160	3.350	13.917	2.511	11.406
I. 2013r.	20.311	3.691	14.741	2.780	11.961
II. 2013r.	20.914	3.863	15.343	2.926	12.417
III. 2013r.	20.969	3.909	15.325	2.983	12.342
IV. 2013r.	20.940	4.133	15.403	3.194	12.209
V. 2013r.	20.665	3.970	15.299	3.100	12.199
VI. 2013r.	20.066	3.833	14.967	2.993	11.974
VII. 2013r.	20.010	3.597	14.906	2.828	12.078
VIII. 2013r.	19.739	3.452	14.633	2.714	11.919
IX. 2013r.	19.691	3.249	14.557	2.518	12.039
X. 2013r.	19.351	3.079	14.252	2.341	11.911
XI. 2013r.	19.370	3.063	14.156	2.295	11.861
XII. 2013r.	19.693	3.076	14.233	2.285	11.948

Tabela nr 6. BEZROBOTNI WG WIEKU

Bezrobotni wg wieku z Bydgoszczy – stan w dniu 31.XII.2013r.		
Wiek w latach	Liczba osób	Udział w %
18 do 24	1.751	12,3
25 do 34	3.878	27,3
35 do 44	2.972	20,9
45 do 54	2.962	20,8
55 do 59	2.039	14,3
60 i powyżej	631	4,4

Tabela nr 7. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

Bezrobotni z Bydgoszczy - stan w dniu 31.12.2013r.		
Staż pracy w latach	Liczba osób	Udział w %
bez stażu	1.425	10,0
do 1 roku	2.109	14,8
1-5	2.798	19,7
5-10	2.067	14,5
11-20	2.533	17,8
21-30	2.186	15,4
31 i więcej	1.115	7,8

Tabela nr 8. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA

Bezrobotni z Bydgoszczy - stan w dniu 31.12.2013r.		
Wykształcenie	Liczba osób	Udział w %
Wyższe	2.170	15,2
Policealne i średnie zawodowe	2.893	20,3
Średnie ogólnokształcące	1.448	10,2
Zasadnicze zawodowe	3.821	26,9
Gimnazjalne i niepełne	3.901	27,4

**Tabela nr 9. BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
(BEZ PRZERWY)**

Bezrobotni z Bydgoszczy - stan w dniu 31.12.2013r.		
Czas pozostawania bez pracy w m-cach	Liczba osób	Udział w %
do 1	1.373	9,6
1 - 3	2.662	18,7
3 - 6	2.461	17,3
6 - 12	3.078	21,6
12 - 24	2.461	17,3
pow. 24	2.198	15,5

Podsumowując:

1. **W 2013 roku utrzymywała się trudna sytuacja na bydgoskim rynku pracy mimo, iż: nastąpił minimalny wzrost liczby podmiotów gospodarczych (o 0,07%) oraz liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy (o ponad 25%) - **mimo to wzrosła liczba bezrobotnych o 2,3%**.
2. **Stopa bezrobocia**, charakteryzująca udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo, w Bydgoszczy **wyniosła w końcu 2013 roku 8,8% i była wyższa o 0,2 pkt proc., niż w końcu poprzedniego roku** (w tym samym czasie w Polsce wskaźnik stopy bezrobocia utrzymał się na takim samym poziomie i w końcu grudnia 2013 roku wyniósł 13,4%).
3. **W końcu grudnia 2013 roku w Bydgoszczy zarejestrowanych pozostawało 14.233 bezrobotnych**. W porównaniu z końcem roku poprzedniego liczba bezrobotnych nieznacznie wzrosła - **o 316 osób (+2,3%)**. Po roku 2011, w którym odnotowano nieznaczny spadek liczby bezrobotnych w 2012 roku ponownie zanotowano wzrost bezrobocia natomiast w 2013 roku można zaobserwować znaczne wyhamowanie wzrostu bezrobocia. Na koniec 2013r. stopa bezrobocia w Polsce utrzymała poziom z końca roku 2013 - 13,4%
4. W 2013 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy pracodawcy zgłosili **15.328 wolnych miejsc pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**. Liczba propozycji na formy subsydiowane wzrosła o 21,5% (z uwagi na zwiększone środki finansowe PUP - o 62,6% w odniesieniu do 2012 roku), natomiast na zatrudnienie niesubsydiowane wzrosła o 26,17%. Oferty na staże, przygotowanie zawodowe dorosłych i prace społecznie użyteczne, czyli „niezatrudnieniowe” formy aktywizacji, stanowiły w 2013 roku 16,9% wszystkich ofert pozyskanych przez urząd pracy w Bydgoszczy (w roku 2012 było to 18,0%).
5. Najważniejsze zjawiska zachodzące na bydgoskim rynku pracy w 2013 roku to:
 - **większy napływ niż odpływ z bezrobocia**: w Bydgoszczy zarejestrowało się 21.660 nowych bezrobotnych (o 5,6% więcej niż w roku poprzednim). W tym samym czasie z rejestru wyłączono 21.344 bezrobotnych (o 9,6% więcej niż w roku poprzednim),
 - **znaczny wzrost liczby podjęć pracy bezrobotnych**: pracę podjęło 9.394 bezrobotnych (o 22,1% więcej niż w roku poprzednim). Spadek dotyczył zatrudnienia niesubsydiowanego (o 7,0%), natomiast nastąpił znaczny wzrost zatrudnienia subsydiowanego (o 36,0%),
 - **znaczny spadek planowanych zwolnień grupowych z przyczyn dotyczących zakładów pracy**: pracodawcy **17 razy zgłaszali do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy zamiar zwolnienia łącznie 911 osób** (w roku poprzednim było to odpowiednio: 30 zgłoszeń dotyczących 2.155 osób),

- **wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano:** spadek liczby osób do 25 roku życia - o 8,3%; wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych - o 10,4%; wzrost liczby kobiet będących bez zatrudnienia po urodzeniu dziecka - 6,9%; wzrost liczby osób po 50 roku życia - o 12,3%; wzrost liczby osób bez kwalifikacji zawodowych - o 2,4%; wzrost liczby osób bez doświadczenia zawodowego - o 1,1%; wzrost liczby osób bez wykształcenia średniego - o 0,2%; spadek liczby osób samotnie wychowujących dziecko do 18 roku życia - o 4,1%; wzrost liczby osób po odbyciu kary pozbawienia wolności - 8,6%, wzrost liczby niepełnosprawnych - o 7,6%;
- **wzrost liczby osób, które powróciły z zagranicy** i zwróciły się do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy z wnioskiem o zasiłek dla bezrobotnych: było 291 takich osób, tj. **o 16,9% więcej niż w roku poprzednim.**

6. **Środki finansowe PUP przeznaczone na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim w roku 2013 wyniosły 30.695.266,95 zł i wzrosły w odniesieniu do roku poprzedniego o 62,6%, natomiast kwota wydatków na zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami) wzrosła o 10,7%.**
7. W roku 2013 **środki finansowe pozyskane dodatkowo przez PUP Bydgoszcz na programy przeciwdziałania bezrobociu ze środków krajowych oraz Unii Europejskiej wyniosły 17.718.666,95 zł i były większe niż w roku poprzednim o prawie 107%.**
8. W 2013 roku **w działaniach realizowanych w ramach projektów współfinansowanych z EFS uczestniczyło 2.096 osób, tj. o prawie 86% więcej niż w roku poprzednim.**
9. W roku 2013 **w aktywnych formach realizowanych przez PUP Bydgoszcz uczestniczyło 3.408 mieszkańców Bydgoszczy, tj. o ponad 16% więcej niż w roku poprzednim.**
10. Kwota wydatków przeznaczona w 2013 roku na **aktywizację zawodową niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy spadła w stosunku do roku poprzedniego o ponad 9% i wyniosła 740.620,23 zł. W roku 2013 zaktywizowano 183 niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy, tj. o ponad 20% więcej niż w roku 2012.**

Załącznik Nr 2 Aktywizacja zawodowa bezrobotnych mieszkańców Bydgoszczy

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Zatrudnienie wspierane	Prace społecznie użyteczne	Szkolenia		Zwrot kosztów dojazdu do pracy / zakwaterowanie	Refundacja opieki nad dzieckiem	Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna	OGÓŁEM
									grupowe	indywidualne				
2012/ 2013r.	Fundusz Pracy	344			27	14	26		4	8	6	13	442	
	PFRON													
z 2013r.	Fundusz Pracy	627	57	214	72	56	35	315	82	126	11	20	15	1.630
	PO KL	561	306						463					1.330
	PFRON	2							1	3				6
RAZEM	Fundusz Pracy	971	57	214	99	70	61	315	82	130	19	26	28	2.072
	PO KL	561	306						463					1.330
	PFRON	2							1	3				6
OGÓŁEM		1.534	363	214	99	70	61	315	546	133	19	26	28	3.408

Załącznik Nr 3 Środki przeznaczone na aktywizację zawodową
bezrobotnych mieszkańców Bydgoszczy

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)			
		umowy 2012/2013	umowy 2013r.	Razem	
Fundusz Pracy	Staż	1.258.666,56	2.039.761,31	3.298.427,87	
	Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	3.985,64	15.663,48	19.649,12	
	Prace interwencyjne	85.489,49	151.258,95	236.748,44	
	Roboty publiczne	81.665,59	472.346,28	554.011,87	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		1.064.082,64	1.064.082,64	
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy	41.734,21	2.684.102,02	2.725.836,23	
	Szkolenia	grupowe	- 420,97	146.220,09	145.799,12
		indywidualne	36.778,23	371.545,23	408.323,46
	Zatrudnienie wspierane	101.774,98	118.103,70	219.878,68	
	Prace społecznie użyteczne	32.097,45	344.176,80	376.274,25	
	Zwrot kosztów dojazdu do pracy	3.920,32	5.640,36	9.560,68	
	Zwrot kosztów zakwaterowania	2.000,00		2.000,00	
	Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna	66.433,24	37.465,48	103.898,72	
Ogółem			9.164.491,08		
PO KL	Staż		3.742.153,27	3.742.153,27	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		5.935.505,27	5.935.505,27	
	Szkolenia grupowe		845.236,86	845.236,86	
	Ogółem			10.522.895,40	
PFRON	Szkolenia	grupowe		1.547,00	1.547,00
		indywidualne		5.803,00	5.803,00
	Staż		5.078,05	5.078,05	
	Ogółem			12.428,05	
OGÓŁEM (w zł)		1.714.124,74	17.985.689,79	19.699.814,53	
(w %)		8,70	91,30	100,00	

**ŚRODKI FINANSOWE PUP W BYDGOSZCZY NA REALIZACJĘ AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2013 ROKU
(FUNDUSZ PRACY I EFS)**

Limit wydatków Funduszu Pracy w 2013r. na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

wg algorytmu:	12.658.800,00 zł,
zwiększony decyzją do kwoty:	12.676.600,00 zł,
zwiększony decyzją do kwoty:	12.976.600,00 zł,

Dodatkowo na realizację programów przeciwdziałania bezrobociu pozyskano:

- Projekt „ Uczymy się, pracujemy, zostajemy ”
- EFS Poddziałanie 6.1.3 PO KL	- 11.414.500,00 zł
- Projekt „ Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego ” - EFS Poddziałanie 6.2 PO KL	- 3.904.166,95 zł
- Projekt „ REDUKCJA II ” - rezerwa MPiPS	- 2.000.000,00 zł
- Projekt „ PROGRES ” - rezerwa MPiPS	- 400.000,00 zł

17.718.666,95 zł

ŁĄCZNIE
NA REALIZACJĘ AKTYWNYCH PROGRAMÓW
PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU
W 2013 ROKU - 30.695.266,95 zł
(w stosunku do 2012 roku wzrost o 11.809.432,41 zł - tj. o 62,6%)

Dodatkowo w ramach Umowy Partnerskiej z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym:

- *Projekt „Powrót na rynek pracy III” - realizowany w latach 2013-2014 na rzecz zwolnionych osób (w okresie 6 miesięcy przed przystąpieniem do projektu) oraz przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników - mieszkańców Bydgoszczy oraz Powiatu Bydgoskiego, w ramach Poddziałania 8.1.2 PO KL.*
Wartość projektu: 2.309.314,29 zł.

III. PLAN DZIAŁAŃ NA ROK 2014

W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU, PROMOCJI ZATRUDNIENIA I AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

- I. Dostosowanie działań Powiatowego Urzędu Pracy do zadań wynikających z nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (np. zmiana struktury organizacyjnej, profilowanie osób bezrobotnych, wdrożenie nowych instrumentów rynku pracy).

- II. Partnerstwo instytucji rynku pracy, jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych w inicjowaniu i realizacji projektów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy, m. In.:**
 1. Poradnictwo Pracy "Wspólna Sprawa" (PUP).
 2. „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL (PUP).
 3. „Powrót na rynek pracy IV” w ramach Poddziałania 8.1.2 PO KL w ramach umowy partnerskiej zawartej z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym w Bydgoszcy.
 4. „Skuteczni na rynku pracy” - w ramach Priorytetu VI Poddziałanie 6.1.2 PO KL (PUP).
 5. „Rynek pracy pod lupą” w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy”.
 6. „Młodzież w działaniu” w ramach Działania „Wolontariat Europejski”.

- III. Promocja przedsiębiorczości - Centrum Pracy i Przedsiębiorczości.**
 1. Otwarte, cotygodniowe spotkania dla osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej.
 2. Konsultacje indywidualne dla wszystkich osób zainteresowanych samozatrudnieniem, w tym doradztwo dla osób bezrobotnych przy wypełnianiu wniosków o udzielenie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

3. Lekcje przedsiębiorczości dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia lub w szkołach.
4. Spotkania informacyjne i konsultacje dla osób zainteresowanych utworzeniem w Bydgoszczy spółdzielni socjalnych i pozyskaniem na ten cel dotacji z PUP.
5. Zajęcia w ramach Samorządowego Klubu Pracy dla osób zainteresowanych samozatrudnieniem, poszerzone o moduł pozwalający określić indywidualne predyspozycje do prowadzenia własnego biznesu.
6. Udzielanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.
7. „Miejski Konkurs Przedsiębiorczości dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych” - objęcie patronatem oraz pomoc przy organizacji finału konkursu.
8. „Tydzień Przedsiębiorczości” - promocja oraz pomoc przy realizacji zadań ujętych w przedsięwzięciu przez organizatorów.
9. Promocja i rozwój ekonomii społecznej, w tym spółdzielczości socjalnej.

IV. Poprawa instytucjonalnej obsługi pracodawców oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

1. Aktualizacja (według potrzeb) i rozpowszechnianie informatorów:
 - „INFORMACJA dla osób rejestrujących się, dla zarejestrowanych osób bezrobotnych i poszukujących pracy”,
2. Obsługa zwolnień grupowych - w zakładach pracy, w porozumieniu z pracodawcami - wg potrzeb.
3. Obsługa osób bezrobotnych będących w ewidencji PUP nieprzerwanie przez 180 dni celem realizacji Indywidualnych Planów Działań:
 - a) obowiązkowe wizyty u doradców zawodowych,
 - b) zajęcia aktywizacyjne i porady grupowe w Klubach Pracy.
4. Spotkania dla osób noworejestrowanych w PUP Bydgoszcz (spotkania informacyjne przy udziale doradcy zawodowego na temat usług i instrumentów rynku pracy).
5. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej poprzez stosowanie instrumentów rynku pracy na rzecz priorytetowych grup osób bezrobotnych:
 - a) bezrobotni do 25 roku życia, osoby z grupy tzw. NEET,
 - b) bezrobotni absolwenci szkół,
 - c) osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia,
 - d) bezrobotni niepełnosprawni.

V. Rozwój usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.

1. Realizacja standardów usług rynku pracy zgodnie z procedurami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy.
2. Współpraca z pracodawcami - pozyskiwanie ofert pracy, wizyty w zakładach, organizacja giełd pracy.
3. Promocja usług urzędu na rzecz pracodawców.
4. Upowszechnianie ofert pracy z wykorzystaniem portali internetowych.
5. Rozszerzenie zakresu współpracy z bydgoskimi uczelniami, celem zwiększenia liczby osób bezrobotnych uczących się języków obcych w ramach Poradnictwa Pracy "Wspólna Sprawa".
6. Bieżące monitorowanie subsydiowanych umów zawieranych z przedsiębiorcami.
7. Realizacja projektu „Skuteczni na rynku pracy” w ramach Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” PO KL Poddziałanie 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie”, którego celem jest utrzymanie w 2013r. i 2014r. dostępności i jakości usług w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy poprzez:
 - a) dofinansowanie zatrudnienia doradców zawodowych i pośredników pracy,
 - b) podniesienie kwalifikacji zawodowych tychże pracowników,
 - c) upowszechnienie wyników badań lokalnego rynku pracy.

Wartość projektu wynosi: **1.143.987,96 zł, w tym kwota dofinansowania ze środków EFS: 972.389,75 zł. (na okres 2013 - 2014).**

VI. Badania i monitoring lokalnego rynku pracy.

1. Przeprowadzenie badań i raportów z badań:
 - a) „BENCHMARKING Powiatowych Urzędów Pracy” - analiza porównawcza działań urzędów pracy:
 - w Miastach Unii Metropolii Polskich,
 - w powiatach województwa kujawsko - pomorskiego,celem ustalenia stanu obecnego oraz określenia potrzebnych zmian - analiza materiałów zastanych,
 - b) „Rynek Pracy pod Lupą” - badanie realizowane w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL, składające się z 3 odrębnych zadań:
 - prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
 - badanie pracodawców,
 - badanie instytucji szkoleniowych.

c) „Badanie postaw i oczekiwań osób zwalnianych grupowo”.

VII. Pozyskiwanie dodatkowych środków z Europejskiego Funduszu Społecznego i konkursów Ministra Pracy i Polityki Społecznej na programy aktywizacji zawodowej ponad kwotę 7.361.500,00 zł wynikającą z algorytmu Funduszu Pracy na rok 2014.

Do dnia 3.04.2014r. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy pozyskał dodatkowo kwotę 18.236.800,00 zł na aktywizację zawodową osób bezrobotnych z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego.